

การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด
การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎฐิบัณทิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

พฤษภาคม 2566

ลิขสิทธิเป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด
การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ

วิทยานิพนธ์เสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
พฤษภาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON SCHEMA THEORY
AND SCAFFOLDING TO ENHANCE ENGLISH CRITICAL READING ABILITIES
FOR UPPER SECONDARY STUDENTS

A Dissertation Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Education Program Degree in Curriculum and Instruction
May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด

การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ของ จิตติพงศ์ เหลืองสุวรรณ

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. คีตา เขียมขันติถาวร)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลำไย สีหามาตย์)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร. เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งทิวา กองสอน)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รัชิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด
การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ผู้วิจัย:** รุติพงศ์ เหลืองสุวรรณ, วิทยานิพนธ์: กศ.ด.(หลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยพะเยา,
2565
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
ลำไย สีหามาตย์ ดร.เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ
- คำสำคัญ:** รูปแบบการสอน, ทฤษฎีโครงสร้างความรู้, แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้, การอ่าน
ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด
การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด
การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับ
พัฒนารูปแบบการสอน 2) การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน และ 3) ทดลองใช้รูปแบบการสอน
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนแม่อาววิทยาคม ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2565 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) รูปแบบ
การสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ และ 2) แบบวัดความสามารถ
ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
สถิติที่แบบอิสระ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการสอน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) หลักการ
1.2) วัตถุประสงค์ 1.3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 1.4) บทบาทของครูผู้สอนและนักเรียน และ 1.5) การวัดและ
ประเมินผล โดยในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่
ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน ขั้นที่ 4 ผลานความคิด
ร่วมกัน และขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ 2) ผลการใช้รูปแบบการสอน พบว่า 2.1) นักเรียนมีคะแนน
ความเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) นักเรียนมีคะแนนความเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title: THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL MODEL BASED ON SCHEMA THEORY AND SCAFFOLDING TO ENHANCE ENGLISH CRITICAL READING ABILITIES FOR UPPER SECONDARY STUDENTS

Author: Thitipong Lueangsuwan, Dissertation: Ed.D.(Curriculum and Instruction), University of Phayao, 2022

Advisor: Assistant Professor Dr. Wilaiporn Rittikoop Co–advisor Assistant Professor Dr.Lumyai Seehamat Dr.Ketsaraphan Punsrigate

Keywords: Schema Theory, Scaffolding, An Instructional Model, English Critical Reading Abilities

ABSTRACT

This research aimed to 1) develop an instructional model based on Schema Theory and Scaffolding to enhance English critical reading abilities for upper secondary students and 2) study the effects of an instructional model based on Schema Theory and Scaffolding to enhance English critical reading abilities for upper secondary students. This research consists of 3 stages as follows: 1) Studying the base data for developing an instructional model 2) Designing and Developing an instructional model and 3) Experimenting with an instructional model. The sample consisted of 35 students that were selected by purposive selection who studied at Mae Ai Wittayakom School in second semester of the 2022 academic year. The research instruments were 1) an instructional model based on Schema Theory and Scaffolding to enhance English critical reading abilities for upper secondary students and 2) English critical reading abilities test. Data were collected by using experimental and data analysis methods. The data was analyzed by using mean, standard deviation, t–test dependent and content analysis.

The results of the research were as followed: 1) An instructional model consists of 5 components which are 1.1) principle 1.2) objectives 1.3) teaching and learning process 1.4) role of teacher and student and 1.5) evaluation Teaching and learning process of an instructional model consists of 5 steps which are 1) stimulate the prior knowledge 2) add the new knowledge 3) read for understanding 4) combine the ideas together and 5) apply the knowledge) 2) The effects of an instructional model found that 2.1) The students' English critical reading abilities after learning with instructional model higher than before at the .05 level of statistical significance 2.2) The students' English critical reading abilities after learning with instructional model higher than 70 percent criterion at the .05 level of statistical significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลำไย สีสยามาศัย และ ดร.เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ ที่เสียสละเวลาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ในการดำเนินการวิจัย และปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เริ่มต้นจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตา เยี่ยมขันติถาวร กรุณาให้ความช่วยเหลือเป็นประธานกรรมการ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งทิวา กองสอน ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์และให้ความกรุณา แนะนำ และชี้แนะแนวทางเพื่อปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริภรณ์ สองแสน ดร.สุระศักดิ์ เมาทือก ดร.สมเดี้ยว เกตุอินทร์ ดร.พงษ์ไทย บัววัด และ ดร.อนงค์ ศรีบุญเรืองที่ให้ความช่วยเหลือเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์จนได้เครื่องมือการวิจัยที่สมบูรณ์ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่อาววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ ที่กรุณาอนุญาตให้ทำการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ตลอดจน คณะครูและนักเรียนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลในการทดลองครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยในการถ่วงถ่วงความรู้จนประสบความสำเร็จในวันนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาผู้เป็นพลัง และแรงใจอันยิ่งใหญ่ที่ทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่พระคุณบิดามารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	12
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย	14
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ.....	16
รูปแบบการสอน.....	21
ทฤษฎีโครงสร้างความรู้	38
แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้.....	49
การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	60

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	84
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	93
วิธีดำเนินการวิจัย.....	95
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
ตอนที่ 1 ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการ เสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	116
ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	140
บทที่ 5 บทสรุป.....	143
สรุปผลการวิจัย.....	144
อภิปรายผลการวิจัย.....	145
ข้อเสนอแนะ.....	152
บรรณานุกรม.....	154
ภาคผนวก.....	162
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	163
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	164
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	186
ภาคผนวก ง รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการ เรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	207
ประวัติผู้วิจัย.....	248

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	20
ตาราง 2 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการสอน	29
ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการสอน	35
ตาราง 4 แสดงการสังเคราะห์การจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎี โครงสร้าง ความรู้.....	48
ตาราง 5 การสังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้.....	58
ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	73
ตาราง 7 แสดงเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	104
ตาราง 8 แสดงการกำหนดเนื้อหาแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณ (Table of Test Specification)	108
ตาราง 9 แสดงการสังเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับ ปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ	118
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสามารถด้าน การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่.....	122
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการ พัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่	124
ตาราง 12 แสดงบทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน	133
ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	137

ตาราง 14 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	138
ตาราง 15 แสดงผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	140
ตาราง 16 แสดงผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	141
ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับเกณฑ์ร้อยละ 70.....	142
ตาราง 18 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัญหาและความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่.....	186
ตาราง 19 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นสนทนากลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่.....	188
ตาราง 20 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	189
ตาราง 21 แสดงการประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	192
ตาราง 22 แสดงการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6.....	197

ตาราง 23 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย..... 199

ตาราง 24 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 31 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน..... 201

ตาราง 25 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน.....203

ตาราง 26 แสดงคะแนนประเมินระหว่างการทดลองใช้รูปแบบการสอน จำนวน 5 หน่วยการ
เรียนรู้ ๆ ละ 64 คะแนน รวมทั้งสิ้น 320 คะแนน205

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์การอ่านเพื่อความเข้าใจและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	65
ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	92
ภาพ 3 กรอบการดำเนินการวิจัย.....	94
ภาพ 4 กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้.....	119
ภาพ 5 กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้.....	120
ภาพ 6 สาระสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	121
ภาพ 7 สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน.....	125
ภาพ 8 สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอน.....	128
ภาพ 9 การสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการสอนฯ.....	130
ภาพ 10 การสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนฯ.....	131
ภาพ 11 การสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนฯ.....	132
ภาพ 12 รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย (SARCA Model).....	136

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, หน้า 1) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อเน้นให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน และสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญอันเป็นเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลกที่มุ่งเน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตอันเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 6-7)

โดยการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทักษะการอ่านถือว่่าเป็นทักษะที่สำคัญมากที่สุดอีกทักษะหนึ่ง เนื่องจากทักษะการอ่านเป็นทักษะเดียวที่จะอยู่กับนักเรียนไปตลอดชีวิต นักเรียนที่มีทักษะการอ่านดีหรือฝึกฝนทักษะการอ่านอยู่เสมอจะสามารถศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมความรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา นักเรียนจึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมความรู้ความคิดของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ของเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสืบค้นข้อมูล (จรีภรณ์ มะเลโลหิต, 2561;

ชาญณรงค์ บุญหลักคำ, 2560); และในยุคศตวรรษที่ 21 ว่าทักษะที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะ การคิดของบุคคลและทักษะชีวิต (Life Skills) เพื่อจะได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสันติสุข ในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ความรู้เฉพาะด้านจะไม่มี ความสำคัญ เท่ากับการที่บุคคลมีความสามารถในการเรียนรู้ สร้างความหมายและประโยชน์จากความรู้ จากข้อมูลใหม่ ๆ ดังนั้น สิ่งที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชน ในยุคปัจจุบัน คือ การส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะการคิด (Thinking Skills) มีวิธีการแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ได้ในโลกแห่งการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์ (วัชราน เล่าเรียนดี, 2553) ประกอบกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระ วิชาต่างประเทศได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและการสาระการเรียนรู้แกนกลาง ที่สอดคล้องกับการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความสรุปความ ดีความ และแสดงความคิดเห็น จากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ และพูดและเขียนสรุปใจความสำคัญแก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, หน้า 2-3)

แต่เนื่องจากในโลกยุคปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายเชื่อมโยง ไปได้ไกลทั่วโลก จึงทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด สื่อออนไลน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของบุคคลในสังคม เป็นอย่างมาก ตั้งแต่การสื่อสาร ข่าว การบริการ เป็นต้น จึงทำให้การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ นั้น จำเป็นต้องมีวิจารณญาณให้รอบคอบในการกลั่นกรองและตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะเชื่อ หรือเผยแพร่ข้อมูลนั้นออกไป (เพ็ญศิริ ชื่อสัตย์, 2563, หน้า 57) ดังนั้น การใช้วิจารณญาณ ในการอ่านก็มีความสำคัญในการอ่านภาษาอังกฤษเช่นกัน เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ นักเรียนจะต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ของตนเอง วิเคราะห์เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์แนวคิด เนื้อหา จุดประสงค์ การใช้ภาษา กลวิธีการนำเสนอ การพิจารณา ความน่าเชื่อถือของผู้เขียน การหาหลักฐานสนับสนุนความคิดและสุดท้ายการประเมินค่า ซึ่งการวิเคราะห์ในประเด็นเหล่านี้ นักเรียนจะตั้งใจ และระมัดระวังในการคิด ไม่ตัดสินใจ ประเมินค่าข้อมูลอย่างผิวเผิน แต่จะพิจารณาข้อมูลแต่ละประเด็นอย่างละเอียดรอบคอบ ทำความเข้าใจใช้เหตุผลในการไตร่ตรอง หาหลักฐานมาอ้างอิง สนับสนุน อธิบายเขียนออกมา เป็นลายลักษณ์อักษร นำข้อมูลสรุปลงแผนภูมิความหมาย จนได้ข้อมูลมากเพียงพอ

นักศึกษาจึงประเมินค่าบทอ่านด้วยตนเอง และนำเสนอการให้เหตุผลได้ (พัชรินทร์ สุริยวงศ์, 2561, หน้า 23)

เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินของโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ด้านความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) พบว่า ในปี 2561 นักเรียนไทยมีคะแนนด้านการอ่านอยู่ที่ 393 คะแนน โดยลดลงประมาณ 16 คะแนน จากปี 2558 ที่มีคะแนนด้านการอ่านอยู่ที่ 409 คะแนน โดยนักเรียนไทย 40% มีความสามารถด้านการอ่านตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป กล่าวคือ นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญของบทความที่ไม่ยาวมากได้ หาข้อมูลที่บอกไว้อย่างชัดเจน จนถึงข้อมูลที่มีความซับซ้อนเพียงเล็กน้อยได้ และสามารถสะท้อนถึงจุดประสงค์และรูปแบบของบทความได้ภายใต้เงื่อนไขที่ชัดเจน และนักเรียนไทยมีความสามารถด้านการอ่านในระดับสูง (ระดับ 5 และระดับ 6) กล่าวคือ นักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับบทความที่ยาว และจัดการกับแนวคิดที่เป็นนามธรรมหรือขัดกับความรู้สึกได้ สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้จากสิ่งที่ซับซ้อนโดยน้อยอยู่ในบทความเพียงแค่ 0.2% (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2564, หน้า 165-174) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า สมรรถภาพของนักเรียนด้านความรู้และทักษะกระบวนการทางการสื่อสารของภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 29.94 โดยในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 28.89 (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ, 2564, สื่อออนไลน์) สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ ชาญณรงค์ บุญหลักคำ (2560) และมันทนา อุตทอง (2561) ที่พบว่า นักเรียนไทยมีปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากนักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน สรุปลงและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ นักเรียนไม่มีองค์ความรู้ในกระบวนการอ่าน ไม่สามารถเชื่อมโยงบริบทต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของตัวเอง (Prior Knowledge) และไม่สามารถเดาความหมายของคำหรือเนื้อความจากบริบทเนื้อเรื่องได้ เป็นเหตุให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความกระตือรือร้น และขาดแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนยังขาดวิธีการหรือเทคนิคที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการอ่านให้แก่ นักเรียน โดยครูบางส่วนยังคงจัดการเรียนการสอนอ่านในรูปแบบการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียวทำให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยการท่องจำมากกว่าการต่อยอดทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและส่งผลต่อการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (จิตติมา เขียวพันธ์, 2563, หน้า 5)

นอกจากนี้แล้วนักเรียนยังขาดประสบการณ์และการฝึกฝนในการใช้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีเหตุผล ดังเห็นได้จากงานวิจัยที่ต้องการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับมาตรฐาน เพราะนักเรียนขาดความรู้พื้นฐาน ทักษะการคิด การฝึกฝนกลยุทธ์ของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ หลักการประเมินเพื่อตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อสิ่งที่อ่าน (เกศริน ทองงาม, 2555; นฤมล ดันติชาติ, 2555; สิรินาถ ธารา, 2557; อัญชลี ไชยะเวก, 2561) ซึ่งวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อมูลจากบทอ่าน มีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน เชื่อมโยงแนวคิดกับประสบการณ์ของตนเอง พิจารณาตัดสิน นำเสนอทางเลือกที่เป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่อ่าน วิเคราะห์เหตุผลที่ใช้ในการสนับสนุนความคิดของผู้แต่ง พิจารณาคุณค่า ยอมรับหรือปฏิเสธแนวคิดของตนเองหรือผู้อื่น โดยวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างลึกซึ้ง มีความสนใจ เกิดความสงสัยและสามารถหาคำตอบเพื่อให้ตนเองหายความสงสัยได้ (นิธิตา สุทะพินธ์, 2562, หน้า 402) ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนจะทำให้นักเรียนไม่เพียงแต่ถ่ายโอนสัญลักษณ์เกี่ยวกับคำศัพท์ให้การรู้หมายของคำศัพท์ โดยใช้ในบริบทที่และความรู้ที่มีเข้าใจในสิ่งที่อ่าน แต่ยังช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ยิ่งไปกว่านั้น ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณจะยังช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้นและช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากขึ้น (Hidayati, 2020,p. 70)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาหาแนวคิดทางการศึกษาที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ พบว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) เป็นหนึ่งในทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยประสบการณ์เดิมของนักเรียนจะเป็นแนวทางนำไปสู่การสร้างกรอบความคิดเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ได้ง่ายขึ้นและเข้าใจในบทอ่านได้อย่างง่ายดาย (Adedokun, Attah and Nwabudike, 2018) และ Hu, 2019) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้มีหลักการจัดการเรียนรู้ 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) การเติมความรู้ (Accretion) เป็นการเพิ่มเติมข้อมูลที่สัมพันธ์กับความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง ประสบการณ์เพิ่มเติม หรืออาจพูดถึงสิ่งที่ส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำลังเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่เพียงพอที่จะดึงความรู้จากประสบการณ์เดิมของตนออกมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้ 2) การปรับความรู้ (Tuning) เป็นการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมที่มีอยู่ก่อน โดยการขยายความรู้โดยให้รายละเอียดเพิ่มมากขึ้น โดยในการปรับ ความรู้นั้น

จะช่วยให้ นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ และ

3) การสร้างความรู้ใหม่ (Reconstruction) คือ เป็นการสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนไม่เคยรู้มาก่อน โดยเป็นการปรับความรู้เดิมของนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับการเรียนในเรื่องที่มีความซับซ้อนมากขึ้น (Rumelhart and Norman, 1978) โดยทฤษฎีโครงสร้างความรู้แบ่งโครงสร้างทางความรู้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) โครงสร้างด้านรูปแบบ (Formal Schema) หมายถึง โครงสร้างข้อความและความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับประเภทและการใช้วาทศิลป์ 2) โครงสร้างด้านเนื้อหา (Content Schema) หมายถึง ความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กัน ว่าเนื้อหาที่กำหนดมีความสอดคล้องซึ่งกันและกันอย่างไรจนเกิดเรื่องราวทั้งหมด และ 3) โครงสร้างทางภาษา (Language Schema) หมายถึง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ด้านภาษาศาสตร์ของภาษาใดภาษาหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยความรู้เดิม เกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์ กฎการออกเสียง เป็นต้น (Zhang, 2018) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) ที่พบว่า การสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ นี้ เป็นการสอนอ่านที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านได้ใช้กระบวนการคิด ในขณะที่อ่านนักเรียนจะสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูลใหม่ด้วย การดึงความรู้และประสบการณ์เดิม เช่น ความรู้ทั่วไปด้านเนื้อหา ความรู้ทางภาษา ประสบการณ์ต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน และเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลใหม่กับสิ่งที่มีอยู่ ช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง สิ่งนี้ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น เช่นเดียวกับ จินดา ยัญทิพย์, 2547 อ้างอิงใน สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนโดยกระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และเมตาคอกนิชัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการคิดหลังทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น การนำทฤษฎีโครงสร้างความรู้มาใช้ในการสอนอ่านจึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่อ่านผ่านกระบวนการเชื่อมโยงความรู้เดิมของตนเอง กับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ความรู้เดิมของนักเรียนจะเป็นพื้นฐานในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการอนุมานในสิ่งที่อ่าน โดยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้ นักเรียนค้นหาวิธีการในการอธิบายบทอ่านที่มีความคลุมเครือ โดยการสร้างทางเลือกในการตีความบทอ่าน การพิจารณาบทอ่านโดยใช้ประสบการณ์และความรู้เดิมของตนเอง การค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมในการพิจารณาบทอ่าน ตลอดจน

การยอมรับข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้อื่น ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้มากขึ้น (Aloqaali, 2011, pp. 36-39)

นอกจากนี้แล้ว แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) เป็นอีกหนึ่งแนวคิดที่สามารถนำมาจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้หรือดำเนินการแก้ปัญหาตามที่ครูกำหนดได้ อาจต้องอาศัยครูและเพื่อนนักเรียนที่มีความสามารถมากกว่าให้การช่วยเหลือ (วรณิพิฏฐ์ พันธุ์หนองหว้า, 2559) โดยแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นแนวคิดตามทฤษฎีโครงสร้างทางสังคมของไวโกตสกี (Vygotsky, 1978) ที่มีความเชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ในบริบทที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยผู้ที่มีความรู้มากกว่าช่วยชี้แนะให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ การเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นการช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เริ่มเรียนโดยจำกัดความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และค่อย ๆ ลดการจำกัดนี้ออกไป เมื่อนักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และความมั่นใจในการจัดการบริบทที่มีความซับซ้อน การให้ความช่วยเหลือนักเรียนอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของนักเรียน และเมื่อนักเรียนมีความสามารถในการทำงานนั้น ๆ แล้ว จะมีการลดความช่วยเหลือลงทีละน้อย เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานนั้นสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพในการลดโอกาสของการล้มเหลวของงานที่นักเรียนกำลังทำ สามารถทำงานได้ด้วยตนเอง จนสำเร็จ มีความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น และนำนักเรียนไปสู่ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการเสริมต่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสามารถที่มีอยู่เข้ากับเป้าหมายการเรียนรู้จนประสบความสำเร็จหรือมีพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนเข้าใจบทอ่านมีความเพลิดเพลินในการอ่าน สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์และประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของตนเอง ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถพัฒนาเจตคติที่มีต่อการเรียนให้ดีขึ้นด้วย (Fournier and Graves, 2002; Yanti, 2014; ธนชาติ หล่อกลาง, 2550; ปรีศณี ซอสิฮี, 2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ พันธุ์พรม (2560) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชัน และการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้แล้ว แนวคิดการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolded Reading Experience) ของ Graves and Graves (2005) ที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของ Vygotsky โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า การเสริมต่อการเรียนรู้คือการช่วยเหลือของครูหรือเพื่อนเพื่อให้ให้นักเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเอง เป็นการประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับช่วงพัฒนาการทางปัญญา (Zone of Proximal Development) สู่การจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสามารถที่มีอยู่เข้ากับเป้าหมายการเรียนรู้จนประสบความสำเร็จหรือมีพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งงานนั้นจะไม่สำเร็จลงได้หากปราศจากการช่วยเหลือ (Eggen and Kauchak, 1997) แนวการสอนนี้คำนึงถึงความสำคัญ of นักเรียน เนื้อหา และวัตถุประสงค์การอ่าน เพื่อเป็นปัจจัยในการกำหนดกิจกรรมการอ่านเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทอ่าน และมีความเพลิดเพลินในการอ่าน (Graves and Fitzgerald, 2005) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติวัฒน์ จันทร์ไต้ (2562) ที่ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้และการเรียนรู้แบบกำกับตนเองเพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรู้เรื่องการอ่านหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีการรู้เรื่องการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากหลักการ แนวคิด และสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งรูปแบบการสอนที่จะพัฒนาขึ้นนี้ เป็นรูปแบบที่มีหลักการ แนวคิดและกลวิธีที่จะช่วยส่งเสริมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เป็นอย่างดี และเป็นรูปแบบที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น

คำถามการวิจัย

1. รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นอย่างไร

2. ผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับเกณฑ์ร้อยละ 70

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ มีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ มีคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ หลังเรียนสูงกว่าร้อยละ 70

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับ พัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ขอบเขตประชากร

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษและการส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และครูผู้สอนของโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 โรงเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 3,056 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จำนวน 385 คน ดังนี้

การสุ่มครั้งที่ 1 การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากสหวิทยาเขตจำนวน 5 สหวิทยาเขต ได้แก่ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยสุเทพ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยสัพพัญญู สหวิทยาเขตกลุ่มดอยสามหมื่น และสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอ่างขาง โดยแต่ละสหวิทยาเขตจะประกอบด้วยโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ผลการสุ่มได้ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยอ่างขาง

การสุ่มครั้งที่ 2 การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เลือกโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 1 โรงเรียน จากสหวิทยาเขต กลุ่มดอยอ่างขาง ได้แก่ โรงเรียน ผางชมพูถัมภ์ มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 1,635 คน โรงเรียนแม่อาววิทยาคม มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 1,021 คน และโรงเรียนไชยปราการ มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 400 คน รวมทั้ง 3 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 3,056 คน

การสุ่มครั้งที่ 3 การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยสุ่มนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตอ่างขาง ได้แก่ โรงเรียนผางชมพูถัมภ์ โรงเรียนแม่อาววิทยาคม และโรงเรียนไชยปราการ โดยสุ่มนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และศิลป์

ภาษา อย่างละ 1 ห้องเรียน ในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 6 ห้องเรียน รวมจำนวนห้องเรียนทั้งสิ้น จำนวน 18 ห้องเรียน

การสุ่มครั้งที่ 4 การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละห้องเรียนด้วย การสุ่มเลขที่คู่ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่โดยให้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 385 คน

1.3 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยการสนทนากลุ่ม คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 คน โดยผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2. ขอบเขตเนื้อหา

2.1 การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2560) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ เอกสารเชิงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

2.2 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาของนักเรียน เกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และการสนทนากลุ่มของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การสนทนากลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีประเด็นหลัก ดังนี้ 1) สภาพปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน 2) การจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ 3) วิธีการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ประสบผล 4) ความเหมาะสมในการพัฒนาการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และ 5) ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3 การสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อ

การเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษและการส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน

เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ขอบเขตประชากร

1.1 ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน

1.2 กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนแม่อาวยุทธศาสตร์ อําเภอแม่อาวย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนรายวิชา ๑33102 ภาษาอังกฤษ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 31 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. ขอบเขตเนื้อหา

2.1 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและการสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วย

มาตรฐาน ต.1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตัวชี้วัด ต.1.1, ม.4-6/4 จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ ความสรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและ บันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน ตัวชี้วัด ต.1.3, ม.4-6/2 พูดและเขียนสรุปใจความ สำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตาม ความสนใจ

2.2 การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเนื้อหาออกเป็นจำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ได้แก่

หน่วยที่ 1 การอ่านบทอย่างประเภทสารคดี (Documentary)

หน่วยที่ 2 การอ่านบทอ่านประเภทบันเทิงคดี (Fiction)

หน่วยที่ 3 การอ่านบทอ่านประเภทข่าว (News)

หน่วยที่ 4 การอ่านบทอ่านประเภทเหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจ (Interest-based Events)

หน่วยที่ 5 การอ่านบทอ่านประเภทสถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ (Interest-based Situations)

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

เป็นการศึกษาผลของการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนแม่อาววิทยาคม อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 35 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณนักเรียน ได้แก่

2.1 การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น

2.2 การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดย

2.3 การสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน

2.4 การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

2.5 การประเมินค่าบทอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนารูปแบบการสอน หมายถึง กระบวนการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน และขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

2. รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง แบบแผนของการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยองค์ประกอบของรูปแบบการสอนมี 5 องค์ประกอบ คือ

2.1 หลักการของรูปแบบซึ่งจะเป็นแนวคิดและพื้นฐานความเชื่อในการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนนั้น

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบเป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงของรูปแบบการสอนนั้น ว่ามุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีลักษณะอย่างไร

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ เป็นการอธิบายถึงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบที่เป็นขั้นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้

2.4 บทบาทของผู้สอนและนักเรียน เป็นการอธิบายถึงพฤติกรรมที่แสดงความปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2.5 การวัดและประเมินผล เป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่จะบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบ หรือบอกถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนนั้น ตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอน โดยการนำไปทดลองกับกลุ่มทดลองก่อนที่จะทำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเชื่อมโยงความหมายที่ได้จากการอ่านภาษาอังกฤษเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ ประกอบกับความคิด ความรู้ ความสามารถในการพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่

3.1 การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการแยกแยะว่าสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ในบทอ่าน สิ่งใดเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียน โดยสามารถให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

3.2 การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการระบุประเด็นหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วนและให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

3.3 การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยการสามารถระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลหรือข้อโต้แย้ง ว่ามีความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างไร และให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

3.4 การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการบอกจุดประสงค์ในการเขียนบทอ่านของผู้เขียนและให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

3.5 การประเมินค่าบทอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์ประโยชน์ของบทอ่านและการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

4. ผลการใช้รูปแบบการสอน หมายถึง การศึกษาผลการนำรูปแบบการสอนไปใช้กับนักเรียน โดยการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ได้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณให้สูงขึ้น

3. ครูผู้สอนได้รูปแบบการสอนที่สามารถนำไปจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของบริบทปัจจุบันที่สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณได้จริง

4. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นจะเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนสำหรับสาระวิชาอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - 1.1 ความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศ
 - 1.2 การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 - 1.3 คุณภาพนักเรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
 - 1.4 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.5 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและการสาระการเรียนรู้แกนกลาง
2. รูปแบบการสอน
 - 2.1 ความหมายของรูปแบบการสอน
 - 2.2 ประเภทของรูปแบบการสอน
 - 2.3 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน
 - 2.4 การพัฒนารูปแบบการสอน
 - 2.5 การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน
3. ทฤษฎีโครงสร้างความรู้
 - 3.1 ความหมายของทฤษฎีโครงสร้างความรู้
 - 3.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
 - 3.3 หลักการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้
4. แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้
 - 4.1 ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้
 - 4.2 แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้
 - 4.3 กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้
5. การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
 - 5.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
 - 5.2 ระดับความสามารถในการอ่าน

- 5.3 องค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 5.4 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 5.5 กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
- 5.6 การวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ความสำคัญของการเรียนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนานักเรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, หน้า 1)

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, หน้า 1-2) มุ่งหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้

ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิด รวบรวมและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
2. ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตน
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

คุณภาพนักเรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, หน้า 7-8) กำหนดคุณภาพนักเรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไว้ดังนี้

1. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และบทละครสั้น ถูกต้องตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ที่อ่าน รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
2. สนทนาและเขียนได้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เลือกลงและใช้คำขอร้อง คำชี้แจง คำอธิบาย และให้คำแนะนำ พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ

และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

3. พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง/ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่าง ๆ ตามความสนใจ พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคม และโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล เวลา โอกาส และสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบาย/อภิปรายวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

5. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน คำพังเพย สุภาษิต และบทกลอนของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย วิเคราะห์/อภิปราย ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

6. ค้นคว้า/สืบค้น บันทึกลง สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม

8. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น/ประเทศชาติ เป็นภาษาต่างประเทศ

9. มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 3,600-3,750 คำ (คำศัพท์ที่มีระดับการใช้แตกต่างกัน)

10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560, หน้า 2-3) ได้กำหนดสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศไว้ทั้งหมด 4 สาระ ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและการสาระการเรียนรู้แกนกลาง

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางที่สอดคล้องกับการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ของมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

แกนกลางภาษาต่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	เนื้อหา
มาตรฐาน ต1.1 เข้าใจและตีความ เรื่องที่ฟังและอ่าน จากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล	จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็น จากการฟังและ อ่านเรื่องที่เป็นสารคดี และบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผล และยกตัวอย่างประกอบ (ต.1.1,ม.4-6/4)	เรื่องที่เป็นสารคดี และบันเทิงคดีการจับ ใจความสำคัญ การสรุปความ การวิเคราะห์ ความการตีความ การใช้ skimming/ scanning/guessing/ context clue ประโยค ที่ใช้ในการแสดงความ คิดเห็น การให้เหตุผล และการยกตัวอย่าง	การอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ จากบทอ่าน ดังนี้ -สารคดี -บันเทิงคดี -ข่าว -เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ
มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูด และการเขียน	พูดและเขียนสรุป ใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการ วิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ (ต.1.3,ม.4-6/2)	การจับใจความ สำคัญ/แก่นสาระ การวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ	การอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ จากบทอ่าน ดังนี้ -สารคดี -บันเทิงคดี -ข่าว -เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ

รูปแบบการสอน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอน ผู้วิจัยพบว่า นักการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ มีการใช้คำที่หลากหลาย เช่น Model of Teaching, Teaching Model, Instruction Model หรือ Teaching Learning Model ซึ่งหมายถึง รูปแบบการสอน รูปแบบการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอน รูปแบบการจัดการเรียนรู้ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า รูปแบบการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ความหมายของรูปแบบการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมความหมายของรูปแบบการสอน จากแนวคิดที่หลากหลายของนักการศึกษาไว้ดังนี้

Saylor, Alexander and Lewis (1981, p. 271) สรุปความหมายของรูปแบบการสอน หมายถึง แบบหรือแผน (pattern) ของการสอนที่มีการจัดกระทำพฤติกรรมขึ้นจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีความแตกต่างกัน เพื่อจุดหมายหรือจุดเน้นเฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่ง

Dick, Carey and James (2005) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอน ไว้ว่า เป็นการ จัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนโดยคำนึงถึงธรรมชาติ ความต้องการ พฤติกรรม และปัญหาของนักเรียน โดยพิจารณาถึงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีการสอนต่าง ๆ รวมทั้ง การประเมินในทุกด้าน ตั้งแต่ความรู้เดิมของนักเรียน การประเมินในขณะที่เรียน และการประเมิน หลังการสอน รวมทั้งการประเมินความรู้แบบการเรียนรู้

Joyce and Weil (2009, p. 7) กล่าวว่า รูปแบบการสอน (Model of Teaching) คือ แบบแผนในการจัดการเรียนการสอนที่บรรยายให้เห็นถึงสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งเป็น แนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ทิศนา แชมมณี (2555, หน้า 221-223) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ การสอนว่า เป็นสภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุม องค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการ จัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความจริงต่าง ๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ รูปแบบการสอนจะต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่า มีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะ ของรูปแบบนั้น ๆ

สรุปได้ว่า รูปแบบการสอน หมายถึง แบบแผนในการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด ที่มีเป้าหมายให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ โดยประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมทั้งการประเมินในทุกด้าน ตั้งแต่ความรู้เดิมของนักเรียน การประเมินในขณะที่เรียน และการประเมินหลังการสอน รวมทั้งการประเมินความรู้แบบการเรียนรู้

ประเภทของรูปแบบการสอน

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของรูปแบบการสอนแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำรูปแบบการสอนนั้น ๆ ไปใช้ ดังนี้

Keeves (1997) ได้จำแนกกลุ่มของรูปแบบการสอนออกเป็น 5 ลักษณะ คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์
2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา และภาษาเขียน รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์
3. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกเป็นทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น
4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว
5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ของสภาพการณ์หรือปัญหาใด ๆ รูปแบบด้านศึกษาศาสตร์ มักจะใช้รูปแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

Joyce and Weil (2009, pp. 5-14) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ของรูปแบบการสอนไว้ 4 กลุ่ม สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนเน้นการประมวลผลข้อมูล (The Information Processing Family) เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นเกี่ยวกับการค้นหาและประมวลผลของข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่การได้มาของข้อมูล (Acquiring) การจัดระบบข้อมูล (Organizing) การรู้ถึงปัญหา (Sensing problems) การหาทางแก้ปัญห (Generating Solutions) ในกลุ่มรูปแบบการสอนเน้นการประมวลผลข้อมูล มีหลายรูปแบบ บางรูปแบบที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาความคิด สร้างมโนทัศน์และสามารถทดสอบสมมุติฐาน บางรูปแบบเน้นให้นักเรียนมีพัฒนาการและความสามารถทางด้านสติปัญญา

2. รูปแบบการสอนที่เน้นที่เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Family) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าการเรียนรู้จะเกิดได้จากการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน การมีปฏิสัมพันธ์อันดี และการมีส่วนร่วมกับผู้อื่น เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้หลักวิถีประชาธิปไตยในการทำงาน และการอยู่ร่วมกัน

3. รูปแบบการสอนที่เน้นตัวบุคคล (The Personal Family) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มีความเชื่อว่า ความจริงเกี่ยวกับมนุษย์เป็นสิ่งที่อยู่ภายในแต่ละปัจเจกบุคคล การที่มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งทางบุคลิกลักษณะ ความคิด หรือวิถีปฏิบัตินั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่ได้รับมาในอดีตของแต่ละบุคคล ดังนั้นรูปแบบการสอนนั้นจึงมุ่งเน้นการพัฒนาตัวบุคคลเป็นหลักการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ ถ้านักเรียนเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองมีความพร้อมและสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

4. รูปแบบการสอนที่เน้นการปรับพฤติกรรม (The Behavioral Systems Family) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มีแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์ว่า การเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ หากครูผู้สอนกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมหรือเป็นสิ่งที่สังเกตได้ รวมทั้งครูผู้สอนจะต้องมีการอธิบาย ชี้แจงขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้มุ่งพัฒนาพฤติกรรมและทักษะปฏิบัติของนักเรียนนั่นเอง

ทิตนา แคมมณี (2555, หน้า 223-269) ได้จัดหมวดหมู่ของรูปแบบการสอนตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเจตนารมณ์ของรูปแบบ ซึ่งจัดกลุ่มไว้เป็น 5 หมวดหมู่สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) รูปแบบการเรียนการสอนในกลุ่มนี้ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหาสาระนั้นอาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง โน้ตศัพท์ หรือความคิดรวบยอด รูปแบบการเรียนการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model) รูปแบบการสอนตามแนวคิดของกานเย (Gagne's Instructional Model) รูปแบบการสอนโดยการนำเสนอมโนทัศน์กว้างล่วงหน้า (Advance Organizer Model) รูปแบบการสอนเน้นความจำ (Memory Model) และรูปแบบการสอนโดยใช้ผังกราฟฟิก (Graphic Organizer Instructional Model) เป็นต้น

2. รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้ มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรม

ที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องยากแก่การพัฒนาหรือปลูกฝังจำเป็นต้องอาศัยหลักการและวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ รูปแบบการสอนตามแนวคิดการพัฒนา ด้านจิตพิสัยของแครทโวล บลูม และมาเซีย (Instructional Model Based on Affective Domain by Krathwohl, Bloom and Masia) รูปแบบการสอนโดยการชกค้ำาน (Jurisprudential Model) และรูปแบบการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model) เป็นต้น

3. รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัย (Psycho-Motor Domain) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในด้านพฤติกรรม การปฏิบัติ การกระทำ หรือการแสดงออกต่าง ๆ ของนักเรียน จึงจำเป็นต้องใช้หลักการและวิธีการที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มดังกล่าว ได้แก่ รูปแบบการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Instructional Model based on Simpson's Processes for Psycho-Motor Skill Development) รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ (Instructional Model Psychomotor Domain based on Skill Components) และรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave's Instructional Model for Psychomotor Domain) เป็นต้น

4. รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skills) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้ มุ่งเน้นในด้านการพัฒนาทักษะกระบวนการซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการทางสติปัญญา ได้แก่ กระบวนการสืบสอบแสวงหาความรู้ หรือกระบวนการคิดต่าง ๆ อาทิ การคิดวิเคราะห์ การอุปนัย การนิรนัยการใช้เหตุผล การสืบสอบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น หรือกระบวนการทางสังคม ได้แก่ กระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้มีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบการสอนกระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation Instructional Model) รูปแบบการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking Instructional Model) รูปแบบการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Syntectics Instructional Model) และรูปแบบการสอน กระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์แรนซ์ (Torrance's Future Problem Solving Instructional Model) เป็นต้น

5. รูปแบบการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) รูปแบบการสอนในกลุ่มนี้ เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนไปพร้อมกันในหลาย ๆ ด้าน โดยใช้ การบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มุ่งเน้นการพัฒนา อย่างรอบด้าน หรือการพัฒนาเป็นองค์รวม รูปแบบการสอนที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ รูปแบบ การสอนทางตรง (Direct Instructional Model) รูปแบบการสอนโดยการสร้างเรื่อง (Storyline Model)

รูปแบบการสอนตามวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT และรูปแบบการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) เป็นต้น

สามารถสรุปได้ว่า ในรูปแบบการสอนสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเภท ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ นั้น ๆ ได้แก่ 1) รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยการค้นหาและประมวลผลของข้อมูล เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านสติปัญญา 2) รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ถ้านักเรียนเข้าใจตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองมีความพร้อมและสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น 3) รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะพิสัยเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านพฤติกรรม การปฏิบัติ การกระทำหรือการแสดงออกต่าง ๆ ของนักเรียน มุ่งพัฒนาพฤติกรรมและทักษะปฏิบัติของนักเรียน 4) รูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ เป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นในด้านการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิต เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้หลักวิถีประชาธิปไตยในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน และ 5) รูปแบบการสอนที่เน้นการบูรณาการเป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนไปพร้อมกันอย่างรอบด้าน ทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ

โดยในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นการบูรณาการด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และการพัฒนาทักษะกระบวนการ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

ในการศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการสอนของ Dick, Carey and James (2005) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการสอนไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ 3) การประเมินการจัดการเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 3 องค์ประกอบ สามารถแบ่งออกเป็นขั้นตอนได้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายการสอนเป็นการกำหนดความมุ่งหมายการสอนซึ่งต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) และวิเคราะห์นักเรียน

2. การวิเคราะห์การสอนหรือวิเคราะห์ขั้นตอนดำเนินการสอน ผลการวิเคราะห์การสอนที่ได้จะเป็นการจัดหมวดหมู่ของภารกิจ (Task Classification) ตามลักษณะของจุดมุ่งหมายการสอน

3. การศึกษาพฤติกรรมเบื้องต้นและคุณลักษณะของนักเรียน
4. การเขียนจุดมุ่งหมายการเรียนรู้
5. การสร้างแบบทดสอบอิงเกณฑ์
6. การพัฒนายุทธศาสตร์การสอน
7. การพัฒนาและเลือกวัสดุการเรียนการสอน
8. การออกแบบและจัดการประเมินระหว่างเรียน
9. การออกแบบและจัดการประเมินหลังเรียน
10. การแก้ไขปรับปรุงการสอน

Morrison, et al. (2010, pp. 15–16) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบการสอนไว้ 9 ด้าน คือ

1. การกำหนดเป้าหมายเฉพาะและปัญหาการสอน (Instructional Problems) เพื่อนำไปพิจารณาออกแบบและพัฒนาบทเรียน
2. การระบุลักษณะและความต้องการของผู้เรียน (Learner Characteristics) ที่เป็นผู้ใช้บทเรียนหรือระบบการสอนที่พัฒนาขึ้น
3. การวิเคราะห์เนื้อหาของงาน (Task Analysis) ให้สัมพันธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ผู้เรียนจะต้องแสดงออกในรูปของการกระทำที่ได้หรือสังเกตได้หลังจบบทเรียน
4. การกำหนดวัตถุประสงค์การสอนและผลการเรียนรู้ (Instructional Objectives) เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียน
5. การตรวจสอบความถูกต้องของลำดับเนื้อหา (Content Sequencing) ให้สอดคล้องกับเรียงลำดับตามหลักประสบการณ์การเรียนรู้
6. การออกแบบกลยุทธ์การสอน (Instructional Strategies) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ
7. การนำส่งการเรียนการสอน (Instructional Delivery) เป็นการพิจารณาและเลือกวิธีการนำส่งบทเรียนไปยังผู้เรียน ได้แก่ นำเสนอเป็นกลุ่มใหญ่กลุ่มเล็ก และนำเสนอเป็นรายบุคคล
8. การพัฒนาเครื่องมือประเมินวัดและประเมินผล (Evaluation Instruments) เพื่อวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุผลวัตถุประสงค์ของการสอน
9. การเลือกทรัพยากรที่เหมาะสม (Instructional Resources) เป็นการพิจารณาเลือกสื่อการเรียนการสอนจากแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยสนับสนุนและส่งเสริมให้การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

Joyce, Weil and Calhoun (2015, pp. 59–60) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วย การแนะนำรูปแบบการสอน (Orientation to the Model) ที่อธิบายถึงสิ่งที่มี

ความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบของรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี และข้อสันนิษฐานที่รองรับรูปแบบ หลักการ และโมทัศน์สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน และรูปแบบการสอน นำเสนอรายละเอียดและปัจจัยที่นำรูปแบบการสอนไปสู่การปฏิบัติ โดยสามารถแบ่งองค์ประกอบของรูปแบบการสอนออกเป็น 6 ประเด็น คือ

1. โครงสร้างของรูปแบบ (Syntax) คือ รายละเอียดของรูปแบบการสอนที่ประกอบด้วย ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ โดยรูปแบบจะมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมเฉพาะของตนเอง และมีความแตกต่างกับรูปแบบอื่น ๆ

2. ระบบทางสังคม (Social System) คือ บทบาทของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์ โดยครูผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามที่คาดหวัง ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะมีความแตกต่างกันไป โดยครูผู้สอนอาจมีบทบาทที่แตกต่างหลากหลาย เช่น เป็นผู้นำกิจกรรม เป็นแหล่งข้อมูล ผู้อำนวยการความสะดวก ผู้ให้คำแนะนำ เป็นต้น

3. หลักการตอบสนอง (Principles of Reaction) คือ วิธีการที่ครูผู้สอนแสดงออกต่อนักเรียนหรือตอบสนองต่อพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกมา เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในระหว่างการใช้รูปแบบการสอน เช่น การให้รางวัลเพื่อปรับพฤติกรรม การสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นอิสระในการเรียนโดยไม่มีการประเมินว่าผิดหรือถูก เป็นต้น

4. ระบบสนับสนุน (Support System) คือ เงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การนำรูปแบบการสอนไปใช้เกิดประสิทธิผล เช่น รูปแบบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ จำเป็นต้องมีชุดสื่อการสอน และครูที่เข้าใจในกระบวนการทางพุทธิปัญญาและขั้นตอนในการสืบเสาะ ตลอดจนแหล่งข้อมูลที่สนับสนุนปัญหา เป็นต้น

5. การนำรูปแบบการสอนไปใช้ (Application) คือ การแนะนำและข้อสังเกตในการนำรูปแบบการสอนไปใช้กับรูปแบบการสอนแต่ละประเภทให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด เช่น ประเภทของเนื้อหาที่ ระดับชั้นและอายุของนักเรียน สภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นต้น

6. ผลที่เกิดขึ้นจากการสอน (Instructional and Nurturing Effects) คือ สิ่งที่คาดคะเนว่าจะเกิดจากการใช้รูปแบบการสอน เพื่อให้ครูผู้สอนใช้เป็นสิ่งพิจารณาในการเลือกรูปแบบการสอนมาใช้กับนักเรียน โดยผลที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบการสอนไปใช้กับนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม ผลทางตรงเกิดจากครูผู้สอน หรือกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ส่วนผลทางอ้อมเกิดจากสภาพแวดล้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นอกจากการนำเสนอองค์ประกอบรูปแบบการสอนของนักวิชาการข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนารูปแบบการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่ามีองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่หลากหลายแตกต่างกันไป ดังนี้

สกุลการ สังข์ทอง (2562, หน้า 261–263) ได้กำหนดองค์ประกอบในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 องค์ประกอบคือ 1) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานความเชื่อในการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนการในการจัดการเรียนรู้เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับวิธีสอนหรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด 4) การวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนที่ชี้ให้เห็นผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นสามารถช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนและผู้เรียนหรือเป็นการแสดงเงื่อนไขที่เป็นองค์ประกอบในการช่วยส่งเสริมให้สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

จิตติมา เขียวพันธ์ (2563, หน้า 43) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการสอน 4) การวัดและประเมินผล และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการสอนของ Dick, Carey and James (2005); Joyce, Weil and Calhoun (2015); สกุลการ สังข์ทอง (2562) และจิตติมา เขียวพันธ์ (2563) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการสอน ได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการสอน

องค์ประกอบ ของรูปแบบ	Dick and Carey (1996)	Morrison, et al. (2010)	Joyce, Weil and Calhoun (2015)	สกุลการ สังข์ทอง (2562)	จิตติมา เขียวพันธ์ (2563)	คามฤดี
1. หลักการ	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. วัตถุประสงค์		✓	✓	✓	✓	5
3. เนื้อหา		✓				1
4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	5
5. การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	5
6. บทบาทของครูผู้สอน และนักเรียน		✓	✓	✓	✓	4
7. เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้		✓	✓		✓	3

จากตาราง 2 สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่จะนำมาใช้ในวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้

1. หลักการของรูปแบบการสอนซึ่งจะเป็นแนวคิดและพื้นฐานความเชื่อในการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนเป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นว่ามุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีลักษณะอย่างไร
3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน เป็นการอธิบายถึงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบที่เป็นขั้นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้
4. บทบาทของครูผู้สอนและนักเรียน เป็นการอธิบายถึงพฤติกรรมที่แสดงความปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น
5. การวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอน เป็นแนวทางการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ที่จะบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน หรือบอกถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนนั้น

การพัฒนาารูปแบบการสอน

Clark (2003, pp. 9–12, Online) ได้นำเสนอแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอน ในลักษณะหลักการออกแบบของ ADDIE Model โดยประยุกต์ลักษณะของกิจกรรมแบบบันไดเวียน (Spiral Activities) ซึ่งเป็นวัฏจักรต่อเนื่อง (Dynamic) มุ่งเน้นในการให้ความสำคัญกับการประเมิน และข้อปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมินในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ (Analyze) เป็นขั้นตอนในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการ และบริบทของสิ่งที่จะดำเนินการเป็นช่วงของการเตรียมการเพื่อให้การดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพเช่น การวิเคราะห์นักเรียน วิเคราะห์บริบทแวดล้อม วิเคราะห์เป้าหมายของการเรียนรู้ และศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. การออกแบบ (Design) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนตัดสินใจเลือกวิธีการหรือรูปแบบที่สามารถทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ และดำเนินการออกแบบให้ครอบคลุมองค์ประกอบของรูปแบบการสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กับรูปแบบการสอนที่เลือก ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎีการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นอย่างดี ซึ่งจะส่งผลต่อการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนให้สัมพันธ์กันทั้งหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ นอกจากนี้การสร้างเครื่องมือ การหาคุณภาพเครื่องมือ ครูผู้สอนควรออกแบบในขั้นตอนนี้ด้วย

3. การพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนในการสร้าง และพัฒนาตามแนวทางที่ครูผู้สอนได้ดำเนินการออกแบบไว้ เพื่อให้นักเรียนสามารถบรรลุตามเป้าหมายของการเรียนรู้ เช่น พัฒนาและปรับปรุงขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการสอนมากยิ่งขึ้น สร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สอดคล้องกับพัฒนาการของนักเรียน พัฒนาเครื่องมือ และขั้นตอนการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น เป็นต้น

4. การนำไปใช้ (Implementation) เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนดำเนินการสอนตามรูปแบบการสอนที่ตนเองเลือกและพัฒนาไว้ โดยให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่ครูนำมาใช้ และบทบาทของครูผู้สอนขึ้นอยู่กับทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวเช่นกัน

5. การประเมิน (Evaluation) ขั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาข้อบกพร่องของการพัฒนารูปแบบการสอนซึ่งครูผู้สอนสามารถประเมินได้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการ ทั้งก่อนการดำเนินการระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินการ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และเพื่อหาข้อบกพร่องของรูปแบบการสอน ซึ่งจะได้นำข้อบกพร่องของรูปแบบการสอนไปปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ในการพัฒนารูปแบบการสอนนั้น Joyce and Weil (2009, pp. 179–182) ได้นำเสนอแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎี หลักการและแนวคิดของรูปแบบและข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาจากเอกสารผลการวิจัยหรือการสังเกตหรือจากการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. การกำหนดหลักการ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบ การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบการสอนจะช่วยให้สามารถเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอน เพื่อให้การสอนบรรลุผลสูงสุด

3. การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไข เช่น กลุ่มนักเรียน การจัดสภาพการเรียนรู้ เพื่อให้การใช้รูปแบบการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินรูปแบบการสอน เป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้นใช้วิธีการดังต่อไปนี้

4.1 ประเมินความเป็นไปได้เชิงทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

4.2 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการ โดยการนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริงในลักษณะของการวิจัย

4.3 การปรับปรุงรูปแบบการสอนมี 2 ระยะ คือ

4.3.1 ระยะก่อนนำรูปแบบการเรียนรู้อื่นไปใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะนี้ใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีในการปรับปรุง

4.3.2 ระยะหลังนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนในระยะนี้ใช้ข้อมูลจากการทดลองเป็นข้อมูลในการปรับปรุง และอาจมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำ จนกว่าจะเป็นที่พอใจ

ทิตินา แชมมณี (2555, หน้า 116) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอน
สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดความมุ่งหมายในการพัฒนารูปแบบการสอนอย่างชัดเจน
2. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทาง
ในการกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการสอนให้สอดคล้อง สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ
ระเบียบ
3. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องจากผลงานวิจัย
การสังเกตหรือการสอบถามข้อมูลจากผู้รู้ เพื่อนำปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาพิจารณา
ในการจัดองค์ประกอบซึ่งการนำข้อมูลจริงมาเป็นข้อมูลพื้นฐานนั้นจะช่วยลดปัญหาการขาด
ประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน
4. กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนให้ชัดเจนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน
หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยความละเอียดรอบคอบ ประสพการณ์ และความคิด
สร้างสรรค์ อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของรูปแบบการสอน
5. จัดกระทำองค์ประกอบต่าง ๆ ให้เป็นระบบ หรือจัดเป็นหมวดหมู่เพื่ออำนวยความสะดวก
ในการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป
6. พิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ โดยจัดลำดับความเป็นเหตุเป็นผล
จัดลำดับการดำเนินการก่อนหลัง การดำเนินการแบบคู่ขนาน เพื่อให้การใช้รูปแบบการสอน
ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
7. สร้างผังจำลองขององค์ประกอบ เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ
อย่างเป็นระบบ
8. นำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับศึกษาผล
ที่เกิดขึ้น
9. การประเมินผลรูปแบบการสอน เพื่อเป็นการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ
ที่พัฒนาขึ้น ว่าบังเกิดผลตามที่เป้าหมายกำหนดหรือไม่ มากน้อยเพียงใด
10. ปรับปรุงรูปแบบการสอน ซึ่งสามารถกระทำได้ 2 ระยะ กล่าวคือ ระยะก่อนนำ
รูปแบบการสอนไปใช้ โดยใช้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีมาเป็นข้อมูลในการ
ปรับปรุง และระยะหลังนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้แล้ว โดยนำผลการทดลองมาปรับปรุง
หรือพัฒนารูปแบบการสอนให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากการนำเสนอแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการสอนของนักวิชาการข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนา รูปแบบการสอนที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีขั้นตอนในการพัฒนา รูปแบบการสอนที่หลากหลายแตกต่างกันไป ดังนี้

ประสรวรค์ ตันติเสนาะ (2560, หน้า 92) ได้นำเสนอขั้นตอนในการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามทฤษฎีโครงสร้าง เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้กำหนดขั้นตอนในการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนออกเป็น 4 ขั้น ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) เป็นการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบ และพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน (Design and Development: D and D) ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน (Implementation: I) ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการเรียน การสอน (Evaluation: E)

สกุลการ สังข์ทอง (2562, หน้า 96) ได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการจัด การเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R and D) และการขยายผล (Moment) โดยมีรายละเอียด วิธีดำเนินการวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) ศึกษาและวิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนา รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) ออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D and D) เป็นการออกแบบและหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) ทดลองใช้ (Implementation: I) เป็นการทดลองใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) ประเมินผล (Evaluation: E) เป็นการ ตรวจสอบความเป็นไปได้จากการนำรูปแบบไปใช้ก่อนการจัดทำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ฉบับสมบูรณ์ และขั้นตอนที่ 5 การขยายผล (Moment) เป็นการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ขยายผลกับนักเรียนกลุ่มอื่น

กานต์ณรงค์ สอนสกุล (2562, หน้า 145) ได้การพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้อย่างเน้น ภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยแบ่งกระบวนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ คือระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยวิธีการศึกษาวิเคราะห์ทักษะย่อย และความต้องการ

จำเป็นในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณ สํารวจแนวเรื่อง (Topic) ที่จะนำมาพัฒนาบทเรียน (Needs Analysis) ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบโดยวิธีการนำผลสำรวจความต้องการมาออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้และกิจกรรมวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษแบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดก่อนนำไปใช้จริง (Design and Development) และระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบโดยวิธีการนำรูปแบบการเรียนรู้และกิจกรรมวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษแบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ และการประเมินผล (Implementation and Evaluation)

จิตติมา เขียวพันธ์ (2563, หน้า 112) ได้ทำการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R1) เป็นการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis: A): การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการสอน ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development: D1) เป็นการออกแบบและพัฒนา (Design and Development: D and D) การพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research: R2) เป็นการนำไปใช้ (Implementation: I): การทดลองใช้รูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development: D2) เป็นการประเมินผล (Evaluation: E): การประเมิน และรับรองรูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการสอนของ Joyce and Weil (2009); ทิศนา แคมมณี (2555); ประสรวรค์ ตันติเสนาะ (2560); สกกุลการ สังข์ทอง (2562); กานต์ณรงค์ สอนสกุล (2562) และ จิตติมา เขียวพันธ์ (2563) จากการสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอนได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอน

ขั้นตอนการพัฒนา รูปแบบการสอน	นักการศึกษา							ความถี่
	Clark (2003, Online)	Joyce and Weil (2009)	ทิตานา แจมมณี (2553)	ประเสริฐ ตันติเสนาะ (2560)	สกุลการ สังข์ทอง (2562)	กานต์ณรงค์ สอนสกุล (2562)	จิตติมา เขียวพันธ์ (2563)	
1. กำหนดความมุ่งหมาย			✓					1
2. ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีการเรียนรู้			✓					1
3. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
4. การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓		6
5. พิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ			✓		✓			2
6. สร้างผังจำลองขององค์ประกอบ			✓					1
7. การทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
8. การประเมิน	✓	✓	✓	✓		✓	✓	6
9. ปรับปรุงรูปแบบการสอน			✓	✓				2

จากตาราง 3 ผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการสอน มาเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน

การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนดำเนินการได้ดังนี้ (จิตติมา เขียวพันธ์, 2563, หน้า 40-41)

1. การตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีประสบการณ์สูงเกี่ยวกับรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการสอนกับแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน และตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ มุ่งประเมินองค์ประกอบรูปแบบการสอน และอาจรวมถึงการประเมินเอกสารประกอบรูปแบบการสอน เช่น คู่มือการใช้หรือแผนการสอนตามหลักการของรูปแบบการสอนนั้น โดยในการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญดำเนินการ ดังนี้

1.1 กำหนดจุดประสงค์ของการประเมินรูปแบบการสอนตามแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน โดยกำหนดประเด็นการประเมิน อาทิ องค์ประกอบของรูปแบบการสอนสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานหรือไม่ เอกสารประกอบรูปแบบการสอนชัดเจน สมบูรณ์หรือไม่ ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริงเพียงใด เป็นต้น

1.2 สร้างเครื่องมือสำหรับวัดและประเมินให้เหมาะสมกับประเด็นที่ต้องการประเมิน โดยอาจใช้แบบสอบถาม แบบประเมิน แบบสังเกตหรือแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

1.3 ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินโดยพิจารณาจากกรอบแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานรูปแบบการสอนและเอกสารประกอบรูปแบบการสอน และใช้เครื่องมือประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญมาตรวจวิเคราะห์ตามเกณฑ์หรือตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาในการปรับปรุงส่วนต่าง ๆ ของรูปแบบการสอน

2. การทดสอบเพื่อตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนในสถานการณ์จริง โดยทั่วไปมีการดำเนินการตามกระบวนการวิจัย และมุ่งหวังว่าการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นจะมีคุณภาพ ดำเนินการจัดกลุ่มทดลอง และเมื่อดำเนินการสอนตามรูปแบบแล้วรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนและนำเสนอรูปแบบการสอนต่อไป

ทั้งนี้ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ หลังจากผู้วิจัยทำเครื่องมือเสร็จแล้ว สามารถทำได้ดังนี้ (มนตรี วงษ์สะพาน, 2563, หน้า 218)

1. การประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม เป็นการนำนวัตกรรม เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ ชุดฝึกทักษะ ฯลฯ พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสมของนวัตกรรม โดยใช้แบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3-5 คน ทำการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง

ตามหลักวิชาการ โดยนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อเพื่อตัดสินคุณภาพด้านความเหมาะสมของนวัตกรรม โดยมีเกณฑ์ยอมรับคุณภาพของแต่ละข้อไม่น้อยกว่า 3.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถทำได้โดยการใช้แบบตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของการวัดตัวแปรนั้น เพื่อทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) โดยค่าคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือมีเกณฑ์ที่ยอมรับได้ คือ ค่า IOC ต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50

สำหรับการวิจัยเชิงทดลองหรือการวิจัยและพัฒนา มีวิธีตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรม โดยการหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนวัตกรรม ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม คือ การหาค่าประสิทธิภาพของงานและแบบฝึกปฏิบัติ (E1) กระทำได้โดยการนำคะแนนงานทุกชิ้นของนักเรียนในแต่ละกิจกรรมแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ยและเทียบส่วนโดยเป็นร้อยละ และการหาค่าประสิทธิภาพผลลัพธ์ของการประเมินหลังเรียนของแต่ละสื่อหรือชุดการสอน (E2) กระทำได้โดยการเอาคะแนนจากการสอบหลังเรียนและคะแนนจากงานสุดท้ายของนักเรียนทั้งหมดรวมกันหาค่าเฉลี่ยแล้วเทียบส่วนร้อยละ เพื่อหาค่าร้อยละ

2. การหาค่าดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรม เป็นการหาค่าสะท้อนความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนหรือการนำสื่อนวัตกรรมไปใช้จริง โดยเป็นการเปรียบเทียบค่าร้อยละของคะแนนประเมินก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ค่าความมุ่งหวังของดัชนีประสิทธิผลคือ อัตราส่วนร้อยละของความก้าวหน้าที่จะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จึงจะอนุมานได้ว่านวัตกรรมการเรียนการสอนนั้นมีคุณภาพเป็นไปตามมุ่งหวัง

โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นด้วยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) หมายถึง ค่าที่แสดงอัตราการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว หลังจากทีนักเรียนได้เรียนจากสื่อหรือนวัตกรรมหรือแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ ซึ่งคำนวณได้หลายสูตร แต่ที่นิยมใช้เป็นวิธีการหาค่าดัชนีประสิทธิผลด้วยวิธีการของ Goodman, Fletcher และ Schneider (บุญชม ศรีสะอาด, 2552, หน้า 117) ดังนี้

$$\text{ค่าดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{คะแนนเต็ม} \times \text{จำนวนนักเรียน}) - \text{ผลรวมคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

การหาค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นการพิจารณาพัฒนาการในลักษณะที่ว่า เพิ่มขึ้นเท่าไร ไม่ได้ทดสอบว่าเพิ่มขึ้นอย่างน่าเชื่อถือได้ หรือไม่มีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับค่าดัชนีประสิทธิผล ดังนี้

ค่าดัชนีประสิทธิผลเป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่างจะมีค่าสูงสุดเป็น 1.00 ส่วนค่าต่ำสุดไม่สามารถกำหนดได้เพราะมีค่าต่ำกว่า -1.00 ก็ได้ และถ้าเป็นค่าลบแสดงว่า คะแนนสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ซึ่งมีความหมายว่า ระบบการเรียนการสอนหรือสื่อไม่มีคุณภาพ

1. ถ้าผลสอบก่อนเรียนของนักเรียนทุกคนได้คะแนนรวมเท่าไรก็ได้ (ยกเว้นได้คะแนนเต็มทุกคน) และถ้าผลการสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคนทำได้ถูกหมดทุกข้อ (ได้คะแนนเต็มทุกคน) ค่าดัชนีประสิทธิผลจะเป็น 1.00

2. ถ้าผลการสอบก่อนเรียนมากกว่า หลังเรียนค่าดัชนีประสิทธิผลจะมีค่าต่ำกว่า -1.00 ก็ได้

3. การแปลความหมายของค่าดัชนีประสิทธิผลไม่น่าจะแปลความหมายเฉพาะค่าที่คำนวณได้ว่า นักเรียนมีพัฒนาการขึ้นเท่าใด คิดเป็นร้อยละเท่าไรแต่ควรจะดูข้อมูลเดิมประกอบด้วยว่า หลังจากนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่าไรในบางครั้งคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นเพราะว่า กลุ่มนั้นมีความรู้เดิมในเรื่องนั้นมากอยู่แล้วซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหาย

สามารถสรุปได้ว่า ค่าดัชนีประสิทธิผล เป็นเรื่องของอัตราส่วนของผลต่างจะมีค่าสูงสุดเป็น 1.00 ส่วนค่าต่ำสุดไม่สามารถกำหนดได้ เพราะมีค่าต่ำกว่า -1.00 ก็ได้ และถ้าเป็นค่าลบแสดงว่า คะแนนผลสอบก่อนเรียนมากกว่าหลังเรียน ซึ่งมีความหมายว่า ระบบการเรียนการสอนหรือสื่อที่ใช้ไม่มีคุณภาพ แต่ค่าดัชนีประสิทธิผลที่เกิดขึ้นแต่ละกลุ่มไม่สามารถเปรียบเทียบกันได้เพราะไม่ได้เริ่มจากฐานความรู้ที่เท่ากัน ค่าดัชนีประสิทธิผลของแต่ละกลุ่มจะอธิบายเฉพาะกลุ่มเท่านั้น โดยค่าดัชนีประสิทธิผลที่ยอมรับได้ จะต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้

ความหมายของทฤษฎีโครงสร้างความรู้

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) เริ่มใช้ในงานด้านจิตวิทยาและวิทยาการทางปัญญา โดยอธิบายวิธีการที่บุคคลดำเนินการจัดเรียงข้อมูลอย่างเป็นระบบ และจัดเก็บข้อมูลไว้ในหน่วยความจำระยะยาว ต่อมานักจิตวิทยาปัญญานิยม ได้นำเสนอทฤษฎีนี้เบื้องต้นเกี่ยวกับโครงสร้างความรู้เดิม ว่าเป็นการจัดระเบียบข้อมูลของประสบการณ์ในอดีตและจะถูกดึงมาใช้เพื่อตอบสนองสถานการณ์ต่าง ๆ

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ความคิด มโนทัศน์ เหตุการณ์ต่าง ๆ และประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลมีอยู่โดยโครงสร้างความรู้แต่ละส่วนจะมีความสัมพันธ์กัน และจัดเก็บไว้เป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระบบในหน่วยความจำ ซึ่งโครงสร้างความรู้ของแต่ละบุคคล จะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล โครงสร้างความรู้นี้ ช่วยให้บุคคลคิดข้อมูลการเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ดี เพราะบุคคลจะเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับความรู้เดิม ที่มีอยู่เพื่อปรับหรือขยายความรู้เดิม หรืออาจเป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ที่บุคคลไม่เคยเรียนรู้มาก่อน ความรู้เหล่านั้นจะถูกสร้างขึ้นมาใหม่ และกลายเป็นโครงสร้างความรู้ใหม่ ดังนั้น โครงสร้างความรู้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการจำรายละเอียดของสิ่งที่เรียนหลายประการ คือ ช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงเรื่องที่กำลังศึกษาและทำให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ดี (สุพรรณษา ศรประเสริฐ, 2558, หน้า 28) ทั้งนี้ มีนักการศึกษาให้คำจำกัดความของทฤษฎีโครงสร้างความรู้ไว้ดังนี้

Bartlett (1932 อ้างอิงใน Li Xiao-Hui, 2007) กล่าวว่า โครงสร้างความรู้เป็นการจัดการตอบสนองของประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีตอย่างเป็นระบบ ซึ่งบุคคลจะนำข้อมูลหรือประสบการณ์เหล่านี้ไปใช้ในการตอบสนองสิ่งใหม่ โครงสร้างความรู้เหล่านี้จะเพิ่มขึ้น เพราะบุคคลได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันเมื่อบุคคลเผชิญกับข้อมูลใหม่หรือประสบการณ์ใหม่บุคคลก็จะดึงความรู้เดิมที่เก็บไว้มาสัมพันธ์กับข้อมูลใหม่จนเกิดเป็นความเข้าใจ

Rumelhart (1981, p. 4) ได้กล่าวว่า บุคคลจะรวบรวมความรู้ของตนเองเป็นหน่วยย่อย ๆ ที่เรียกว่าโครงสร้างความรู้ โครงสร้างความรู้นี้เป็นความรู้ที่ได้รับการเรียบเรียงขึ้นจากความรู้ที่เรามีเกี่ยวกับบุคคล หรือสิ่งของที่เป็นพื้นฐานช่วยให้เกิดการเรียนรู้

Graves and Graves (2005) กล่าวว่าทฤษฎีโครงสร้างความรู้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของจิตวิทยาพุทธิปัญญานิยม ที่ให้ความสนใจด้านความรู้ที่บุคคลมีอยู่ในสมอง และความรู้เหล่านี้มีผลต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีส่วนทฤษฎีโครงสร้างความรู้มีความเชื่อว่าความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนส่งผลต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่

จากการศึกษาความหมายของทฤษฎีโครงสร้างความรู้ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ หมายถึง ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับการเรียบเรียงขึ้นจากความรู้ที่มีในอดีตอย่างเป็นระบบ ไปใช้ในการตอบสนองสิ่งใหม่ ซึ่งความรู้และประสบการณ์เดิมจะส่งผลต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ โดยโครงสร้างความรู้เหล่านี้จะเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ ในชีวิตประจำวัน และดึงความรู้เดิมที่เก็บไว้มาสัมพันธ์กับข้อมูลใหม่จนเกิดเป็นความเข้าใจ

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เป็นทฤษฎีที่ส่งเสริมให้นักเรียนกับความเข้าใจในการอ่าน ผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้เดิมของนักเรียนกับบทอ่านที่กำลังอ่าน ซึ่งนักเรียนจะมีความเข้าใจแตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของตนเองว่ามีมากน้อยเพียงใด กล่าวคือ หากนักเรียนความรู้เดิมมากก็ย่อมจะเข้าใจในสิ่งที่อ่านมากกว่านักเรียนที่มีความรู้เดิมน้อย โดยทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ให้ความสำคัญกับกระบวนการสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในบทอ่าน โดยผ่านเทคนิคสำหรับการประมวลผลจากบทอ่าน เช่น การอนุมาน การกระตุ้นความรู้เดิม และการใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Mcneil, 1992) โดยการนำทฤษฎีโครงสร้างความรู้มาใช้ในการสอนอ่านนั้น เป็นอีกหนึ่งวิธีที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่อ่านผ่านกระบวนการเชื่อมโยงความรู้เดิมของตนเองกับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ความรู้เดิมของนักเรียนจะเป็นพื้นฐานในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการอนุมานในสิ่งที่อ่าน โดยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ จะช่วยให้นักเรียนค้นหาวิธีการในการอธิบายบทอ่านที่มีความคลุมเครือ โดยการสร้างทางเลือกในการตีความบทอ่าน การพิจารณาบทอ่านโดยใช้ประสบการณ์และความรู้เดิมของตนเอง การค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมในการพิจารณาบทอ่าน ตลอดจนการยอมรับข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้อื่น ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้มากขึ้น (Aloqaili, 2011, pp. 36–39)

ดังนั้น ในการสอนอ่าน ครูผู้สอนควรเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของโครงสร้างความรู้กับการอ่าน เพื่อกำหนดระดับของการสอนอ่านให้สอดคล้องกับระดับการอ่านของนักเรียนแต่ละคนเพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักเรียนอย่างเหมาะสม นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของโครงสร้างความรู้ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ดังนี้

Rumelhart (1981) อธิบายว่าความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้หาผู้อ่านมีความรู้ทางภาษาและความรู้ทั่วไป โดยในขณะที่ที่อ่านข้อความ ความรู้เหล่านั้นจะถูกกระตุ้นให้ทำงาน โดยกระบวนการทางสมอง ผู้อ่านจะใช้โครงสร้างความรู้เดิมทั้งทางด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่มาช่วยในการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เพราะบทความใดก็ตามเป็นเพียงข้อมูลทางภาษาที่ผู้เขียนสื่อให้ผู้อ่านเท่านั้น ผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายขึ้นเอง โดยการนำโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับข้อเขียน ในตัวความรู้เดิมจะมีช่องว่าง (Slot) อยู่ ในขณะที่กระบวนการอ่านดำเนินไป ผู้อ่านจะเริ่มได้ความหมายจากสิ่งที่อ่านมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อช่องว่างนั้นมีสภาพที่เต็มสมบูรณ์ (Instantiation of Schema) ความเข้าใจของผู้อ่านจึงจะเกิดขึ้น

Carrell and Eisterhold (1983) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับความรู้เดิมของผู้อ่าน เพราะความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ เนื้อเรื่องจะเป็นสิ่งกำหนดทิศทาง

ให้กับผู้อ่านว่าต้องดึงความรู้เดิมส่วนใด เพื่อนำมาสัมพันธ์กับสิ่งที่กำลังอ่านเพื่อขยายความรู้ และสร้างเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งผู้เขียนและผู้อ่านต่างมีโครงสร้างความรู้เป็นของตนเอง โดยความรู้และความจำของมนุษย์ก่อรูปร่างขึ้นในลักษณะเป็นโครงสร้าง ไม่ใช่ไม่มีรูปแบบ ทั้งนี้ เมื่อผู้เขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็นซึ่งก็คือประสบการณ์เดิมออกมาเป็นงานเขียน งานเขียนนั้นจึงเป็นตัวแทนโครงสร้างความรู้ของผู้เขียนเอง ถ้าประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน และผู้เขียนแตกต่างกันมาก ผู้อ่านก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนอ่าน

สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) กล่าวว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมเชื่อว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการสร้างเรื่องขึ้นใหม่ โดยผู้อ่านต้องอาศัยความรู้จากประสบการณ์เดิมของตนเองในการตีความสิ่งที่อ่าน และข้อความที่ปรากฏเป็นเครื่องชี้ทางให้ผู้อ่านได้มีปฏิริยาโต้ตอบกับเนื้อความในเรื่อง ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเรื่องที่อ่าน และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจะเกิดขึ้นได้ อย่างประสิทธิภาพต้องอาศัยการเชื่อมโยงสัมพันธ์ของสิ่งที่อ่านกับโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน

Carrell and Eisterhold (1983, p. 560) แบ่งประเภทของโครงสร้างความรู้เดิมออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. โครงสร้างความรู้ด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic Schema) เป็นความรู้เดิมเกี่ยวกับภาษา ในด้านคำศัพท์ ด้านไวยากรณ์ และด้านโครงสร้างของประโยค ซึ่งเป็นพื้นฐานและมีบทบาทสำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจในบทอ่าน ดังนั้น หากผู้อ่านมีความรู้เดิมเกี่ยวกับภาษามากเท่าไร ก็จะส่งผลให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านมากเท่านั้น
2. โครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ (Formal Schema) เป็นความรู้เดิมเกี่ยวกับรูปแบบการเขียน หรือโครงสร้างของเนื้อเรื่อง รวมไปถึงประเภทของข้อความ และรูปแบบของข้อความที่แตกต่างกัน ซึ่งหากผู้อ่านมีโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ ก็จะส่งผลให้เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านมากขึ้น
3. โครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหา (Content Schema) เป็นความรู้เดิมเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหาในบทอ่าน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน ซึ่งภาษาไม่ได้มีองค์ประกอบเพียงแต่คำศัพท์ ไวยากรณ์ และโครงสร้างของประโยคเท่านั้น แต่ยังประกอบไปด้วยเรื่องของระดับวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งโครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหา ส่งผลต่อความเข้าใจและความจำมากกว่าโครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ เพราะผู้อ่านจะจดจำเนื้อหาและวิทยาศาสตร์ที่คุ้นเคย ในขณะที่เนื้อหาที่ไม่คุ้นเคยจะส่งผลทำให้ไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน

หลักการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้

ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ได้มีนักวิชาการเสนอหลักการในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

Rumelhart and Norman (1978) ได้นำเสนอหลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ไว้ว่า โครงสร้างความรู้ว่าตามทฤษฎีนั้นสามารถขยายขอบเขตของความรู้ได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การเติมความรู้ (Accretion) เป็นหนึ่งในพื้นฐานของการเรียนรู้ โดยเป็นการเพิ่มเติมข้อมูลที่สัมพันธ์กับความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการเล่าเรื่องประสบการณ์เพิ่มเติม หรืออาจพูดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำลังเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่เพียงพอที่จะดึงความรู้จากประสบการณ์เดิมของตนออกมาใช้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้

2. การปรับความรู้ (Tuning) เป็นการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมที่มีอยู่ก่อน โดยการขยายความรู้โดยให้รายละเอียดเพิ่มมากขึ้น โดยในการปรับความรู้นั้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งการปรับความรู้นั้นประกอบด้วย 4 วิธี ดังนี้

2.1 การปรับความรู้เพื่อความถูกต้อง คือ การปรับโครงสร้างความรู้ เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุนกรอบแนวคิดเพื่อนำไปใช้ได้ถูกต้องมากขึ้นต่อไป

2.2 การปรับความรู้เพื่อสรุปหาความเหมาะสม คือ การปรับโครงสร้างความรู้ที่นักเรียนมีอยู่แล้วสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างหลากหลาย

2.3 การปรับความรู้เพื่อระบุนหาความเหมาะสม คือ การปรับโครงสร้างความรู้ที่นักเรียนมีความเข้าใจหรือทัศนคติในเรื่องนั้นแบบผิด ๆ ให้มีความเหมาะสมด้วยการประยุกต์ใช้บนพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน

2.4 การปรับความรู้เพื่อกำหนดค่ามาตรฐาน คือ การปรับโครงสร้างความรู้ของนักเรียนด้วยการเพิ่มเติมความรู้ที่เฉพาะเจาะจง เพื่อให้นักเรียนสามารถทำการอนุมานกับสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อไปได้

3. การสร้างความรู้ใหม่ (Reconstruction) เป็นการสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนไม่เคยรู้มาก่อน โดยเป็นการปรับความรู้เดิมของนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับการเรียนในเรื่องที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยอาจจะให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือน คล้ายคลึง หรือความเกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ในด้านใดด้านหนึ่ง

อภิสิรา อภัยพร (2552, หน้า 7-8) ได้เสนอวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน คือ การตรวจสอบว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้บ้างหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ทำได้โดยการสอบถามนักเรียนโดยตรง การตรวจสอบทางอ้อม และการทดสอบคำศัพท์

2. การกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงพื้นความรู้ที่มีอยู่ คือ การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงพื้นความรู้ที่มีอยู่ โดยการใช้คำถามหรือรูปภาพ และการสร้างแผนผังความหมาย

3. การขยายขอบเขตความรู้ สามารถทำได้ โดยการเติมความรู้ (Accretion) การปรับความรู้ (Tuning) การสร้างความรู้ใหม่ (Reconstruction)

4. การเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับพื้นความรู้เดิม สามารถทำได้โดยการคาดการณ์เกี่ยวกับข้อมูลใหม่ การคาดการณ์เกี่ยวกับพื้นความรู้เดิมของนักเรียนที่ใกล้เคียงกับข้อมูลใหม่ การฝึกให้นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับพื้นความรู้เดิม โดยใช้วิธีการถามคำถามให้นักเรียนคิด เช่น เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง คิดเชื่อมโยงโดยจัดกลุ่ม

5. ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยกำหนดให้นักเรียนเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ กิจกรรมที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน สรุปย่อประเด็นสำคัญ เลือกข้อมูลมาเรียบเรียงตามลำดับเหตุการณ์

จรรยา พลศรี (2555, หน้า 7-9) ได้เสนอวิธีการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน คือ ครูผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนในด้านความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา โดยการตั้งคำถามและทำกิจกรรมแบบจับคู่

2. กระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน คือ ครูผู้สอนทำการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนโดยใช้วิธีการ ดังนี้

2.1 วิธีการสร้างแผนผังความหมาย โดยการที่ครูแนะนำหัวข้อหรือชื่อเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนทำการระดมพลังความคิดเกี่ยวกับหัวข้อหรือชื่อเรื่อง และ นักเรียนทำการแบ่งหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องกับแต่ละหัวข้อ

2.2 การใช้รูปภาพ โดยการที่ครูผู้สอนเตรียมรูปภาพที่เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน เพื่อให้นักเรียนทำการอธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏในรูปภาพและเชื่อมโยงรูปภาพทั้งหมด จากนั้นนักเรียนทำการเขียนประโยคที่เกี่ยวข้องกับรูปภาพทั้งหมดและนำเสนอด้วยการเล่าเรื่องให้กับเพื่อนและครู

2.3 การให้นักเรียนตั้งคำถามกับตัวเอง โดยครูผู้สอนแนะนำคำถามหรือแนวคิดเกี่ยวกับบทอ่านเพื่อให้นักเรียนทำการอธิบาย จากนั้นนักเรียนตั้งคำถามกับตัวเอง เช่น ใคร ทำอะไร เมื่อไหร่ ที่ไหน อย่างไร และทำไม เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำนายและจดจำ

องค์ประกอบหลักของเรื่องที่กำลังจะอ่าน และให้นักเรียนเขียนคำถามที่ตนเองกำหนด เพื่อคาดเดาคำตอบเกี่ยวกับคำถามของตนเอง

3. การขยายความรู้ คือ ครูทำการขยายความรู้ของนักเรียนด้วยการบอกหัวข้อสำคัญ หรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน เพื่อให้นักเรียนมีข้อมูลเพิ่มเติมและสามารถเข้าใจบทอ่าน ได้มากขึ้น หลังจากนั้นให้นักเรียนทำการเปรียบเทียบความหรือความแตกต่างของเหตุการณ์ หรือวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในบทอ่าน

4. การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ คือ การที่ตั้งคำถามกับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนถ่ายเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในการคาดเดาเหตุการณ์ต่าง ๆ ในบทอ่าน

5. การให้นักเรียนตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านด้วยตนเอง โดยการทำกิจกรรมที่ ครูกำหนด คือ การจับคู่ การตอบคำถาม การเลือกตอบถูก-ผิด และการเรียงลำดับเหตุการณ์

6. การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยครูผู้สอนและนักเรียนทำการตรวจคำตอบ ของกิจกรรมร่วมกัน จากนั้นนักเรียนทำการสรุปเรื่องที่อ่านเพื่อทำการทบทวนความถูกต้องกับ เพื่อนและครูผู้สอน

Zhao and Zhu (2012) ได้เสนอขั้นตอนในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้าง ความรู้ ดังนี้

1. ขั้นก่อนการอ่าน เป็นขั้นตอนที่ครูสามารถช่วยกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านเพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน และสร้างความสนใจและความอยากรู้ของนักเรียน การระดมสมองในกลุ่มของนักเรียนเกี่ยวกับ หัวเรื่องที่จะอ่าน เป็นต้น

2. ขั้นระหว่างการอ่าน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจ และพยายาม ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยครูอาจแนะนำกลยุทธ์การอ่านให้กับนักเรียน หรือนักเรียนอภิปราย กับเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นต้น

3. ขั้นหลังการอ่าน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนทำกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นจากการอ่านเนื้อเรื่อง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน เช่น การสรุปเนื้อเรื่องที่อ่าน การย่อเนื้อเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์โครงสร้างของบทอ่าน และการทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์เพิ่มเติม เป็นต้น

สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) ได้นำเสนอขั้นตอนการเรียนการสอนของรูปแบบการสอน ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นกระตุ้นและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม (Stimulating Engaging and Activating Schema) มีวัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อนำมาใช้

เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำความเข้าใจ โดยนำเข้าสู่บทเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ และสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ได้แก่

1.1 การใช้สื่อเทคโนโลยีและสื่อจริงประเภทต่าง ๆ การเล่าเรื่องประสบการณ์ ข่าว หรือเรื่องราวของบุคคลที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนหรือการตั้งคำถาม เป็นต้น บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ ครูเป็นผู้นำเล่าเรื่อง การตั้งคำถาม นักเรียนเป็นผู้ตอบคำถาม ในกิจกรรมกลุ่มนักเรียนผลัดกันถามตอบเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่จะอ่าน

1.2 ตรวจสอบความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เดิม กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การระดมสมองด้านคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง Think-Pair-Share เป็นต้น บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ ครูเป็นผู้ถามกระตุ้น นักเรียนเป็นผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ กิจกรรมกลุ่มนักเรียนผลัดกันเป็นผู้ถาม และผู้ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

1.3 เสริมต่อการเรียนรู้ เป็นการขยายความรู้ที่จำเป็นในการทำความเข้าใจในการอ่าน เช่น ความรู้เรื่องคำศัพท์ หรือไวยากรณ์ที่ปรากฏในบทอ่าน การทำแผนผังความคิด (Mind Mapping) การอภิปรายกลุ่มย่อย บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ ครูเป็นสอนหรือผู้อธิบาย นักเรียนเป็นผู้ฟังและผู้คิด

2. ขึ้นแนะนำบทอ่านและกลวิธีการอ่าน (Introducing a Passage and Reading Strategies) มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธิตกระบวนการทำความเข้าใจ และการใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางให้กับนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังนี้

2.1 สาธิตกระบวนการทำความเข้าใจในการอ่าน กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การแนะนำโครงสร้างของรูปแบบการเขียนของบทอ่าน การคาดเดาเหตุการณ์ และการใช้กลวิธีการอ่านต่าง ๆ บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ ครูเป็นผู้สาธิต หรือเป็นผู้อธิบาย นักเรียนเป็นผู้ฟัง ผู้สังเกตการณ์ และผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรม

2.2 ฝึกใช้กลวิธีการอ่านต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้จากครูเพื่อใช้ในการอ่าน โดยมีครูคอยช่วยเหลือบทบาทของครูและบทบาทนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นผู้สังเกตการณ์ และผู้คอยให้ความช่วยเหลือ

3. ขึ้นฝึกอ่านด้วยตนเอง (Self-Reading Comprehension) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกฝน ลงมือปฏิบัติ และใช้กลวิธีการอ่านต่าง ๆ ด้วยตนเอง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้

3.1 ฝึกฝน ลงมือปฏิบัติการอ่านบทอ่านและใช้กลวิธีการอ่านด้วยตนเอง บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ผู้ควบคุมการอ่านด้วยตนเอง ครูเป็นผู้สังเกตการณ์และผู้ตอบเพื่อเสริมต่อการเรียนรู้

3.2 แลกเปลี่ยนความรู้ และความเข้าใจจากการอ่าน บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้นำการสนทนา และเป็นผู้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน

3.3 สรุปใจความ ตั้งคำถาม สร้างความกระจ่างในประเด็นที่สงสัยด้วยตนเอง บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้ถาม กิจกรรมกลุ่มนักเรียนผลัดกันถามตอบโดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือ

4. ชั้นตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน (Self-Evaluating) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังนี้

4.1 ถาม-ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

4.2 ถาม-ตอบเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

4.3 พุดเล่าเรื่องหรือสรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ ครูเป็นผู้ถาม (เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ) เป็นผู้นำสนทนาและผู้รับฟังการนำเสนอ นักเรียนเป็นผู้ตอบและเป็นผู้นำเสนอ ในกลุ่มนักเรียนผลัดกันเป็นผู้เล่าเรื่อง ผู้ฟัง ผู้ถาม (เพื่อสร้างความกระจ่าง) และผู้ตอบ (เพื่อเสริมต่อการเรียนรู้)

5. ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Sharing Knowledge and Reading Strategies and Giving Feedback) มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge) ที่ได้จากการอ่าน ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่าน (Reading Problems) และการใช้กลวิธีการอ่าน (Reading Strategies) ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ดังนี้

5.1 สรุปความรู้ที่ได้จากการอ่านเรื่องเป็นกลุ่มย่อย หรือร่วมกันทั้งชั้นบทบาทของครูและนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้นำเสนอความรู้ ครูเป็นผู้รับฟังและผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ

5.2 อภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่าน และวิธีการแก้ไข บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ ครูเป็นผู้นำอภิปราย นักเรียนเป็นผู้ร่วมอภิปราย ในกลุ่มนักเรียนผลัดกันเป็นผู้ถาม และผู้ตอบ

6. ชั้นประเมินหลังการอ่าน และประยุกต์ใช้ความรู้ (Evaluating and Applying Knowledge) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินตนเองและหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนเอง และเพื่อเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านสู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วยกิจกรรมย่อยดังนี้

6.1 ประเมินความสำเร็จในการอ่านด้วยตนเอง และนำเสนอแนวทางการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ ครูเป็นผู้นำสนทนา นักเรียนนำเสนอการประเมินการอ่านของตนเอง ในกลุ่มนักเรียนผลัดกันเป็นผู้นำเสนอ และผู้ฟัง และผู้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแนวทางการพัฒนา

6.2 ประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านสู่สถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน บทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้คิด และนำเสนอความคิดตามประเด็นที่กำหนดในแต่ละบทเรียน

Al Khaiyali (2017) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนอ่าน (Pre-reading) เป็นขั้นตอนแรกในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ในขั้นนี้ครูจะเป็นผู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมตัวก่อนอ่านบทอ่าน โดยการกระตุ้นความรู้เดิม (Prior Knowledge) ของนักเรียนและแนะนำกลยุทธ์ในการอ่านให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังจะอ่าน ซึ่งในขั้นก่อนอ่าน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1.1 เพื่อเพิ่มความสนใจของนักเรียนที่มีต่อบทอ่าน
- 1.2 เพื่อหากกลยุทธ์การอ่านให้กับนักเรียน
- 1.3 เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับบทอ่าน
- 1.4 เพื่อจูงใจนักเรียนให้มีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน
- 1.5 เพื่อให้ นักเรียนคิดเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังจะอ่าน

2. ขั้นระหว่างอ่าน (During-reading) เป็นขั้นตอนที่เริ่มหลังจากขั้นก่อนอ่านและเมื่อการอ่านได้เริ่มขึ้น โดยในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับบทอ่าน
- 2.2 เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน
- 2.3 เพื่อจัดหาวิธีการหาคำตอบจากบทอ่านให้กับนักเรียน
- 2.4 เพื่อให้ นักเรียนอ่านบทอ่านได้ด้วยตนเอง

3. ขั้นหลังอ่าน (Post-reading) เป็นขั้นตอนหลังจากการเสร็จสิ้นจากการอ่าน ครูควรหากกลยุทธ์ ทักษะ และกิจกรรมที่หลายหลายเพื่อทำการต่อเติมเสริมความรู้และสร้างความเข้าใจในบทอ่านให้กับนักเรียน โดยในขั้นตอนนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 3.1 เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านและฝึกการสร้าง ความเข้าใจจากบทอ่าน
- 3.2 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนบูรณาการความรู้จากบทอ่านเข้ากับความรู้เดิมที่มีในรูปแบบของตนเอง
- 3.3 เพื่อตรวจสอบ สนับสนุน และเสริมแรงให้กับการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อแสดง ความเข้าใจจากบทอ่านของนักเรียน

จากแนวคิดหลักการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ของ Rumelhart and Norman (1978); อภิสรา อภัยพรหม (2552); จริญญา พลศรี (2555); สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) และ Al Khaiyali (2017) ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์หลักการจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ได้ ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการสังเคราะห์การจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้	นักการศึกษา					ความถี่
	Rumelhart and Norman (1978)	อภิสรา อภัยพรหม (2552)	จริญญา พลศรี (2555)	สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558)	Al Khaiyali (2017)	
1. การเพิ่มความรู้อีกกระตุ้นความรู้เดิม ของนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. การปรับความรู้โดยเชื่อมโยงความรู้เดิม กับความรู้ใหม่	✓	✓	✓	✓	✓	5
3. การสร้างความรู้ใหม่โดยการตรวจสอบ ความเข้าใจในบทอ่าน	✓	✓	✓	✓	✓	5
4. ชั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้ข้อมูล ย้อนกลับ				✓		1
5. ชั้นประเมินหลังการอ่านและประยุกต์ใช้ความรู้				✓	✓	2

จากตาราง 4 ผู้วิจัยสามารถสรุปหลักการจัดกิจกรรมการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. การเพิ่มความรู้อีกกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน
2. การปรับความรู้โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
3. การสร้างความรู้ใหม่โดยการตรวจสอบความเข้าใจในบทอ่าน

แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ สำหรับคำในภาษาไทยมีการใช้คำแตกต่างกันไป เช่น กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ การช่วยเสริมต่อการเรียนรู้ ฐานความช่วยเหลือ วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ การเสริมต่อการเรียนรู้ ซึ่งมาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ Scaffold หรือ Scaffolding แปลว่านั่งร้าน (สมเจตน์ พันธุ์พรม, 2560) สำหรับการศึกษา ผู้วิจัยใช้คำว่า การเสริมต่อการเรียนรู้

Wood, Bruner และ Ross (1976) ได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนแบบการเสริมต่อการเรียนรู้ว่า เป็นกระบวนการที่ทำให้เด็กหรือนักเรียนสามารถดำเนินการแก้ปัญหา หรือทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่อยู่เหนือความสามารถของนักเรียนที่จะทำได้ด้วยตนเอง แต่จะทำได้เมื่อได้รับความช่วยเหลือสนับสนุน และการช่วยเสริมศักยภาพต่าง ๆ ของงานโดยครูหรือผู้ใหญ่ที่ในครั้งแรกงานเหล่านั้น อยู่เหนือความสามารถของนักเรียนที่จะกระทำได้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีที่ทำให้นักเรียนใส่ใจและทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของงานเหล่านั้นให้สำเร็จ ซึ่งองค์ประกอบของงานเหล่านั้นต้องอยู่ในช่วงหรือขอบเขตที่นักเรียนจะสามารถทำได้

Vygotsky (1978) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถทำงานได้สำเร็จ โดยนักเรียนจะไม่สามารถทำงานได้สำเร็จหากไม่ได้รับการช่วยเหลือ การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นโครงสร้างชั่วคราวที่ออกแบบสำหรับนักเรียนเฉพาะกลุ่ม หลักการสำคัญของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือผู้สอนต้องประเมินความรู้ ทักษะ และความต้องการของนักเรียน เพื่อเตรียมหรือเลือกกิจกรรมการช่วยเหลือที่เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน ทั้งนี้ การช่วยเหลือหรือการเสริมต่อการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของนักเรียน การช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ เช่น การตั้งคำถาม การบอกหรืออธิบาย การสาธิต การชี้แนะ การทำงานกลุ่ม การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบก่อนอ่านเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น

Eggen and Kauchak (1997) กล่าวว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การช่วยเหลือเพื่อให้นักเรียนที่ไม่สามารถทำงานได้ตามลำพัง หรือไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้โดยอิสระ ผลของการช่วยเหลือจะตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ปรับความต้องการให้เข้ากับความสามารถในการปฏิบัติของนักเรียน ผู้สอนเข้ามาช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ และปล่อยให้ให้นักเรียนเป็นอิสระเมื่อนักเรียนสามารถทำงานได้เอง รูปแบบของการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการสอน เช่น การเป็นตัวแบบการคิดและการคิดออกมาดัง ๆ การใช้คำถาม การปรับสื่อการเรียนการสอน และการให้คำแนะนำโดยไม่สั่งเล เป็นต้น

สุชนินท์ บัณชุนันท์กุล (2557, หน้า 28) ได้สรุปความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ

โดยมีครูคอยให้การช่วยเหลือ หรือนักเรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างนักเรียน ครูหรือผู้ที่มีศักยภาพมากกว่า เป้าหมายของการช่วยเหลือ คือ การให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่นักเรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง วิธีการช่วยเหลือจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยการช่วยเหลือจะค่อย ๆ ลดลงในขณะที่นักเรียนค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และเมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้ว การช่วยเหลือในการทำกิจกรรมนี้จะยุติลง

ชัยวัฒน์ บวรวัฒนเศรษฐ์ (2559, หน้า 161) ได้ให้ความหมายของการเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนที่ไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเองสามารถทำงานได้สำเร็จโดยผู้สอนมีหน้าที่จัดเตรียมข้อมูล กิจกรรม หรือความช่วยเหลือที่เหมาะสมไว้เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้ การช่วยเหลือต้องเหมาะสมกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของนักเรียน ดังนั้น ในเบื้องต้นการที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียน ผู้สอนต้องประเมินความรู้เดิมหรือทักษะของนักเรียนก่อน เพื่อที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม และตรงกับความต้องการของนักเรียน จากนั้นจึงค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลง และถ่ายโอนความรับผิดชอบในการเรียนรู้หรือทำงานจากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน

จากการศึกษาดังกล่าว การเสริมต่อการเรียนรู้ จึงมีความหมายว่า กระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่นักเรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง วิธีการช่วยเหลือจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยการช่วยเหลือจะค่อย ๆ ลดลงในขณะที่นักเรียนค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทั้งนี้ การช่วยเหลือหรือการเสริมต่อการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของนักเรียน การช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ เช่น การตั้งคำถาม การบอกหรืออธิบาย การสาธิต การชี้แนะการทำงานกลุ่ม การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบก่อนอ่านเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น

แนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้

Wood, Bruner and Ross (1976) นำเสนอแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้แก่นักเรียน 6 ประการ ได้แก่

1. การคัดสรรและแจกแจงงานให้เหมาะสม (Recruitment) ครูต้องคัดสรรภาระงานที่เหมาะสมกับนักเรียน แจกแจงประเด็นที่นักเรียนสนใจ และสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนปฏิบัติเกี่ยวกับภาระงาน เช่น การสร้างความสนใจในภาระงาน การแสดงให้เห็นความสำคัญของงาน

2. การลดระดับงานให้เป็นงานย่อย (Reduction in Degree of Freedom) คือ การแจกแจงงานให้เป็นขั้นตอนย่อย มีความซับซ้อนน้อยลง ทำให้สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนได้ง่าย และชัดเจน

3. การสร้างความสนใจอย่างต่อเนื่อง (Direction Maintenance) คือ การรักษาระดับความสนใจของนักเรียนให้มีความสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการสร้างความท้าทายเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนทำในระดับสูงกว่างานที่นักเรียนประสบความสำเร็จไปก่อนหน้านี้

4. การชี้จุดสำคัญ (Making Critical Features) การแสดงให้เห็นนักเรียนเห็นอย่างชัดเจนว่าภาระงานที่ทำนั้นประสบความสำเร็จ หรือดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง หรือการบอกข้อผิดพลาดหรือความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับงานที่ทำ

5. การควบคุมความคับข้องใจ (Frustration Control) ครูต้องช่วยเหลือไม่ให้นักเรียนวิตกกังวลอันเนื่องมาจากความผิดพลาดของงาน และต้องลดความเสี่ยงในการพึ่งพาครูมากเกินไป ในระหว่างการปฏิบัติภาระงาน

6. การสาธิต (Demonstration) ครูแสดงการกระทำเป็นตัวอย่างหรือแนวทางเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม

Van Lier (1996) ได้นำเสนอหลักการของการเสริมต่อศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนไว้ 6 ประการ คือ

1. การสร้างบริบทการเรียนรู้ (Contextual Support) ภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ท้าทาย มีวัตถุประสงค์ในการสอนชัดเจน มีการสาธิตให้นักเรียนเห็นตัวอย่าง มอบหมายชิ้นงานให้นักเรียนได้ร่วมลงมือทำด้วยกัน

2. การสร้างความต่อเนื่อง (Continuity) โดยการกำหนดภาระหน้าที่ที่นักเรียนต้องปฏิบัติเป็นประจำ เช่น กำหนดวัน เวลาและบทบาทของนักเรียนให้ชัดเจน การมอบหมายการบ้านเพื่อทบทวนความเข้าใจ

3. การสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน (Inter-subjectivity) โดยให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันกับนักเรียนคนอื่น ๆ ในบรรยากาศที่เอื้ออำนวย

4. การสร้างความสั่นไหวให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ (Flow) หมายถึงการสร้างบทเรียนที่มีความท้าทายที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และการไม่บังคับให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แต่จะรอจนกว่านักเรียนจะพร้อมและเริ่มมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนด้วยตนเอง

5. การสร้างโอกาสของความสำเร็จ (Contingency) ทำได้โดยตรวจสอบความเข้าใจหรือความก้าวหน้าในการเรียน จากการแสดงความคิดเห็นหรือการตอบคำถามของนักเรียน และสังเกตว่าควรเสริมเพิ่มเติมการอธิบายหรือเปลี่ยนวิธีการอธิบาย หรือหยุดอธิบายเมื่อใด

6. การส่งนักเรียนให้ถึงฝั่ง (Handover) ซึ่งเกิดขึ้นจากการสังเกต หรือการเอาใจใส่และการสอนของผู้สอนจนกระทั่งนักเรียนแสดงความคิดเห็น หรือทำงานที่ได้รับมอบหมายถูกต้องแล้วและพร้อมที่จะเรียนหัวข้อใหม่ต่อไป

Hogan and Pressley (1997) นำเสนอวิธีการที่ครูสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสริมต่อการเรียนรู้แก่นักเรียนอย่างได้ผล ได้แก่

1. เลือกงานให้เหมาะสมกับเป้าหมายของนักเรียนและสอดคล้องกับหลักสูตร
2. ตั้งเป้าหมายและวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน
3. วิจัยความต้องการและความเข้าใจนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาความก้าวหน้า
4. ใช้กลวิธีที่หลากหลายที่เหมาะสมกับความต้องการนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การถามคำถาม การเป็นตัวแบบ
5. ติดตามเป้าหมายของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของเป้าหมายตลอดการปฏิบัติกิจกรรม
6. ให้ผลย้อนกลับแก่นักเรียนเพื่อชี้ให้เห็นความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักเรียน
7. สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัย เพื่อควบคุมความลับสน
8. ให้โอกาสนักเรียนในการปฏิบัติงานที่หลากหลาย และให้นักเรียนฟังฟังการเสริมต่อการเรียนรู้จากครูให้น้อยลงเรื่อย ๆ

Roehler and Cantlon (1997) แบ่งชนิดของการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การให้คำอธิบาย เป็นการช่วยเหลือการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ให้รู้ในเรื่องที่เรียน รู้เงื่อนไขว่าทำไมต้องใช้ความรู้นั้น ใช้เมื่อไรและใช้อย่างไร
2. การสนับสนุนให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ให้โอกาสนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการที่เกิดขึ้น โดยให้นักเรียนได้เล่า หรือตอบคำถามในสิ่งที่รู้
3. การตรวจสอบความถูกต้องแสดงความชัดเจนของความเข้าใจของนักเรียน ครูตรวจสอบความเข้าใจที่เกิดขึ้นกับนักเรียนว่ามีเหตุผลหรือไม่ ถูกต้องชัดเจนหรือไม่
4. การเป็นตัวแบบของพฤติกรรมที่ต้องการ ได้แก่
 - 4.1 การคิดตั้ง ๆ เป็นการแสดงความคิดที่มีอยู่ให้ปรากฏออกมาชัดเจน เช่น ครูแสดงความคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาออกมาโดยการพูดตั้ง ๆ ให้นักเรียนทำตาม

- 4.2 การพูดตั้ง ๆ เป็นการใช้ตัวแบบของการถามคำถามตั้งคำถามและการให้ข้อเสนอแนะ
- 4.3 การเป็นตัวแบบในการปฏิบัติ ครูแสดงการทำงานที่สมบูรณ์โดยไม่ได้คิดหรือพูดตั้ง ๆ เกี่ยวกับการนั้น เช่น ครูแสดงตัวแบบท่าทางที่สนุกสนาน เช่น การยิ้ม หัวเราะ
- 4.4 การให้นักเรียนแสดงประเด็นหลักฐานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการคิด เป็นการให้นักเรียนแสดงประเด็น ชี้นำหรือหลักฐานเพื่อแสดงความมีเหตุ มีผล หรือการทำงานให้สำเร็จ โดยครูและนักเรียนจะร่วมกันพูดถึงประเด็นเหล่านั้น เช่น การให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายของการเปรียบเทียบ ครูจะให้นักเรียนบอกความหมายของการเปรียบเทียบ และระบุถึงประเด็นที่แตกต่างกัน

Eggen and Kauchak (1997) เสนอว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

1. การพูดให้เป็นรูปแบบ หมายถึง ครูให้ตัวอย่างก่อนที่นักเรียนจะลงมือปฏิบัติจริง
2. การพูดความคิดออกมามาตั้ง ๆ (Think Aloud) หมายถึง การพูดขั้นตอนที่แสดงถึงความเข้าใจของตนเองออกมามาตั้ง ๆ เพื่อให้นักเรียนมองเห็นภาพของกระบวนการแก้ปัญหาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
3. การตั้งคำถาม หมายถึง การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนใส่ใจและหาทางเลือกในการแก้ปัญหา
4. การใช้สื่อการสอน หมายถึง การปรับสื่อการสอนให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียน
5. การใช้คำพูดกระตุ้นและให้แนวทางในการเรียนรู้ หมายถึง การใช้คำพูดหรือใช้ภาษาเขียนเพื่อให้นักเรียนได้เห็นแนวทาง เช่น การใช้คำถามนำหรือกระตุ้นให้ระลึกถึงขั้นตอนหรือบางสิ่งบางอย่างในการเรียนการสอน

กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

การอ่านเป็นกระบวนการสร้างเรื่องขึ้นมาใหม่ตามความเข้าใจของผู้อ่านเอง โดยผู้อ่านอาศัยความรู้จากภูมิหลังของตนมาช่วยในการตีความสิ่งที่อ่าน กล่าวคือ หากผู้อ่านมีความรู้และประสบการณ์เดิมที่สัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านผู้อ่าน และดึงความรู้และประสบการณ์เดิมในส่วนที่เกี่ยวข้องมาช่วยในการเดาความหมายของข้อความมาสัมพันธ์กับข้อมูลใหม่ สิ่งนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายเกี่ยวกับบทอ่านได้ดี

Graves and Graves (2005) ได้ให้คำนิยามของแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ประสบการณ์อ่าน (Scaffolding Reading Experience) คือ กลุ่มของกิจกรรมที่จัดเตรียมไว้ให้นักเรียนก่อนการอ่าน (Pre-reading) ระหว่างการอ่าน (While-reading) และหลังการอ่าน

(Post-reading) โดยออกแบบด้วยกระบวนการวิเคราะห์ให้นักเรียนตามขั้นตอนเพื่อช่วยเหลือ นักเรียนอย่างจำเพาะเจาะจง เพื่อให้เกิดความประสบความสำเร็จในการอ่าน การเรียนรู้ และสนุกสนานเพลิดเพลินกับบทอ่านที่ได้เลือกสรรโดยเฉพาะ โดยการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตามแนวความคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์อ่าน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นวางแผน (Planning Phrase) ผู้สอนจะต้องพิจารณาปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความต้องการและความสนใจของนักเรียนต่อการเลือกสรรบทอ่าน ซึ่งขึ้นอยู่กับความยากง่าย ของบทอ่านและจุดประสงค์ของการอ่าน

2. ขั้นการนำไปใช้ (Implementation Phrase) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ขั้นกิจกรรมระหว่างอ่าน และขั้นกิจกรรม หลังการอ่าน โดยทั้ง 3 องค์ประกอบ จะเน้นกลุ่มของนักเรียนอย่างจำเพาะเจาะจง เพื่อให้บรรลุ ในการอ่าน ผู้สอนจะเลือกกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของผู้อ่าน

Grave and Graves (2005) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการเสริมต่อการเรียนรู้ ประสบการณ์การอ่าน ในการจัดกิจกรรมการอ่าน ดังนี้

1. ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1 การสร้างแรงจูงใจ
 - 1.2 การเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับบริบทชีวิตของนักเรียน
 - 1.3 การกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน
 - 1.4 การสอนคำศัพท์ก่อนการอ่าน
 - 1.5 การสอนมโนคติก่อนการอ่าน
 - 1.6 การตั้งคำถามก่อนการอ่าน
 - 1.7 การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าก่อนการอ่าน
 - 1.8 การกำหนดทิศทางก่อนการอ่าน
 - 1.9 การแนะนำยุทธศาสตร์ในการอ่าน
2. ขั้นกิจกรรมระหว่างอ่าน ประกอบด้วย
 - 2.1 การอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ
 - 2.2 การอ่านให้นักเรียนฟังเพื่อให้รูปแบบการอ่านตามคำชี้แนะ
 - 2.3 การอ่านออกเสียงโดยนักเรียน
 - 2.4 การปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับนักเรียน

3. ชั้นกิจกรรมหลังการอ่าน ประกอบด้วย
 - 3.1 การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.2 การอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.3 การเขียนสรุปความ
 - 3.4 การแสดงละครเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
 - 3.5 กิจกรรมทางศิลปะและอวัจนภาษา
 - 3.6 การประยุกต์ใช้และกิจกรรมนอกห้องเรียน
 - 3.7 การสร้างความเชื่อมโยง
 - 3.8 ทบทวนการสอน

นอกจากนี้ ยังมีนักการศึกษาได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การอ่าน และได้นำเสนอองค์ประกอบในการจัดการเรียน การสอน ดังนี้

ทิพาพร สุจจารี (2553) ได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษ โดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์อ่าน ดังนี้

1. ชั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1 การสร้างแรงจูงใจ
 - 1.2 การกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน
 - 1.3 การสอนคำศัพท์ก่อนการอ่าน
 - 1.4 การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้าก่อนการอ่าน
 - 1.5 การสอนแนวคิดถ้าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องยาก
2. ชั้นกิจกรรมระหว่างอ่าน ประกอบด้วย
 - 2.1 การอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ
 - 2.2 การอ่านให้นักเรียนฟังเพื่อให้รูปแบบการอ่านตามคำชี้แนะ
3. ชั้นกิจกรรมหลังการอ่าน ประกอบด้วย
 - 3.1 การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.2 การอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.3 การเขียนสรุปความ
 - 3.4 การประยุกต์ใช้และกิจกรรมนอกห้องเรียน
 - 3.5 ทบทวนการสอน

Yanti (2014) ได้เสนอองค์ประกอบของกลยุทธ์การสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การอ่าน ดังนี้

1. ชั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1 การเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับบริบทชีวิตของนักเรียน
 - 1.2 การสอนคำศัพท์ก่อนการอ่าน
2. ชั้นกิจกรรมระหว่างอ่าน ประกอบด้วย
 - การอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ
3. ชั้นกิจกรรมหลังการอ่าน ประกอบด้วย
 - 3.1 การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.2 การอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

สันติวัฒน์ จันทร์ไต่ (2559) ได้นำเสนอรูปแบบการสอนตามแนวการสอน ประสบการณ์ การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ประกอบด้วย
 - 1.1 การกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน
 - 1.2 การแนะนำยุทธศาสตร์ในการอ่าน
2. ชั้นกิจกรรมระหว่างอ่าน ประกอบด้วย
 - การอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ
3. ชั้นกิจกรรมหลังการอ่าน ประกอบด้วย
 - 3.1 การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.2 การอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
 - 3.3 การประยุกต์ใช้และกิจกรรมนอกห้องเรียน

สมเจตน์ พันธุ์พรม (2560, หน้า 111-112) นำเสนอกลวิธีการเสริมต่อการเรียนรู้ ในการเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ดังนี้

1. ชั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน
 - 1.1 ชั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate original knowledge) เป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอน ดึงความรู้เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังอ่าน โดยการใช้กลวิธีการตั้งคำถามในการ กระตุ้นคิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้มาก่อนนี้ หรือเป็นการใช้คำถามเพื่อให้ นักเรียนเกิดการคาดเดาในเนื้อหาที่กำลังอ่าน

1.2 ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added reading plans) โดยการให้นักเรียนสำรวจภาพรวมของบทอ่าน หรือหนังสือ ทั้งชื่อเรื่อง ผู้แต่ง ลักษณะและรูปแบบของการเขียนบทอ่าน แล้วสรุปเป็นแผนผังความคิดที่แสดงถึงขั้นตอนการอ่านอย่างเป็นระบบ ว่าควรอ่านอย่างไร ลำดับก่อนหลังในการอ่านของตนเอง

1.3 ขั้นชำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objectives) เป็นกิจกรรมทั้งครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่าน เพื่อเป็นการกำหนดกรอบความสนใจในการอ่าน อีกทั้งยังเป็นการตั้งความคาดหวังในการอ่าน

2. ขั้นกิจกรรมระหว่างอ่าน ประกอบด้วย

2.1 ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for Understanding) นักเรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเองระหว่างการอ่าน ด้วยการอ่านแล้วหยุดเป็นระยะ เพื่อทบทวนสร้างความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมาข้างต้น โดยครูให้ต้นแบบและแบบอย่างที่ดีในการสร้างความเข้าใจ เช่น การคิดตั้ง การสาธิตหรือบอกความหมายของคำ เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งความหมายนัยตรงและความหมายแฝงในบทอ่านนั้น ซึ่งต้นแบบและแบบอย่างที่ดีนั้นเกิดจากทั้งครูและนักเรียนที่มีศักยภาพในเรื่องนั้น ๆ

2.2 ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) ในขณะที่อ่าน นักเรียนต้องเชื่อมโยงสิ่งที่อ่านกับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาเพื่อทำให้สามารถอ่านแล้วมีความเข้าใจยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ระบุความถูกต้อง และชี้จุดสำคัญ รวมถึงการแนะนำวิธีการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการอ่านตามวัตถุประสงค์

3. ขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน ประกอบด้วย

3.1 ขั้นสรุปผลประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of Reading) เป็นการตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการอ่าน และสรุปใจความสำคัญของบทอ่าน โดยครูเป็นผู้วางรูปแบบ แจกแจงงานจัดให้เป็นระบบและปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับนักเรียน ที่จะสามารถสรุปผลการอ่านของตนเองได้ครอบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ของการอ่าน นักเรียนประเมินผลการอ่านของตนเอง และประเมินคุณค่าของบทอ่าน ความคิด และทรรศนะของผู้แต่ง ที่อยู่ในบทอ่าน โดยครูเป็นผู้ระบุงค์ประกอบ และกลวิธีการสร้างความสำเร็จในการประเมินการอ่าน และคุณค่าของบทอ่าน

3.2 ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการคิด (Apply Knowledge) นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้กับความรู้ หรือสถานการณ์อื่น ๆ โดยครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจในการคิดของนักเรียนเพื่อเชื่อมต่อไปยังการพัฒนาการอ่านของตนเองในระดับที่สูงขึ้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของ Grave and Grave (2005); ทิพาพร สุจारी (2553); Yanti (2014); สันติวัฒน์ จันทร์โต (2559); และสมเจตน์ พันธุ์พรม (2560) ผู้วิจัยสังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ดังตาราง 5

ตาราง 5 การสังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้	นักการศึกษา					ความถี่
	Grave and Grave (2005)	ทิพาพร สุจारी (2553)	Yanti (2014)	สันติวัฒน์ จันทร์โต (2559)	สมเจตน์ พันธุ์พรม (2560)	
1. การสร้างแรงจูงใจ	✓	✓				2
2. การเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับบริบทชีวิต ของนักเรียน	✓		✓		✓	3
3. การกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน	✓	✓		✓	✓	4
4. การสอนคำศัพท์ก่อนการอ่าน	✓	✓				2
5. การสอนมโนคติก่อนการอ่าน	✓					1
6. การตั้งคำถามก่อนการอ่าน	✓				✓	2
7. การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า ก่อนการอ่าน	✓	✓				2
8. การกำหนดทิศทางการอ่าน	✓					1
9. การแนะนำยุทธศาสตร์ในการอ่าน	✓	✓	✓	✓	✓	5
10. การอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓	5
11. การอ่านให้นักเรียนฟังเพื่อให้รูปแบบ การอ่านตามคำชี้แนะ	✓	✓				2
12. การอ่านออกเสียงโดยนักเรียน	✓					1

ตาราง 5 (ต่อ)

กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้	นักรการศึกษา					
	Grave and Grave (2005)	ทิพพร สุจาร์ (2553)	Yanti (2014)	สันติวัฒน์ จันทรีโต (2556)	สมเจตน์ พันธุ์พรม (2556)	ความถี่
13. การปรับเนื้อหาให้เหมาะสม กับนักเรียน	✓					1
14. การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน	✓	✓	✓	✓	✓	5
15. การอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน	✓	✓	✓	✓		4
16. การเขียนสรุปความ	✓	✓				2
17. การแสดงละครเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	✓					1
18. กิจกรรมทางศิลปะและอวัจนภาษา	✓					1
19. การประยุกต์ใช้และกิจกรรม นอกห้องเรียน	✓	✓		✓	✓	4
20. การสร้างความเชื่อมโยง	✓					1
21. ทบทวนการสอน	✓	✓				2

จากตาราง 5 ผู้วิจัยได้นำกลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ที่สังเคราะห์มาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ

1. การกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน
2. การแนะนำยุทธศาสตร์ในการอ่าน
3. การอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ
4. การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
5. การอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน
6. การประยุกต์ใช้และกิจกรรมนอกห้องเรียน

การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ความเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ทางการเขียนของภาษานั้น เป็นกระบวนการทางสติปัญญา เมื่อผู้อ่านพบสัญลักษณ์ที่เป็นภาษาเขียน ก็จะใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อจดจำคำ กลุ่มคำ และรู้ความหมายของคำหรือกลุ่มคำนั้น ๆ ตลอดจนจนต้องอาศัยกระบวนการต่าง ๆ เช่น การสรุปอ้างอิง (Inference) การตีความ (Interpretation) สิ่งทีอ่านโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิม ทำให้เข้าใจในภาษาที่เขียน และเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรูสึกตามสิ่งทีอ่านจนกระทั่งสามารถให้ความหมายกับสิ่งทีอ่านได้ ดังนั้น การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ กระบวนการแสวงหาข้อมูลโดยที่ผู้อ่านจะเชื่อมโยงความรู้ของตนเองกับเรื่อง ทีอ่าน องค์ประกอบสำคัญทีทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวทีอ่านมี 3 องค์ประกอบ คือ ความรู้ด้านภาษา (Knowledge of the Language) ความรู้รอบตัว (Knowledge of the World) และความรู้ในเนื้อหา (Knowledge of Subject) รวมทั้งการอ่านทีมีจุดมุ่งหมาย (Purposeful) กระบวนการเลือกสรร (Selective) กระบวนการคาดหมาย (Anticipatory) และกระบวนการทำความเข้าใจสิ่งทีอ่าน (จิตติมา เขียวพันธุ์, 2563, หน้า 74) สอดคล้องกับ Widdowson (1978, p. 173) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณว่า เป็นกระบวนการคิดทีผู้อ่านต้องใช้ความคิดทีว่องไว (Active Process) ความสามารถในการอ่านตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ 1) ความเข้าใจ (Comprehending) ซึ่งต้องอาศัยความสามารถทางไวยากรณ์ และโครงสร้างภาษาเพื่อแปลความหมายโดยตรงของประโยค 2) ความสามารถในการตีความหมาย (Interpreting) ซึ่งเป็นความสามารถในการตีความหมายของประโยคต่าง ๆ โดยการอนุมานความจากความสัมพันธ์ของประโยค ผู้ทีมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ต้องมีความสามารถทั้ง 2 ระดับ และต้องใช้ความคิดทีว่องไวเนื่องจากต้องตีความหมาย คาดการณ์ล่วงหน้า และต้องตั้งคำถามกับตนเองตลอดเวลา

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical reading) เป็นการใช้การคิดวิเคราะห์ในการอ่านซึ่งในภาษาไทยได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า Critical reading แตกต่างกันไป เช่น การอ่านระดับวิเคราะห์วิจารณ์ การอ่านเชิงวิเคราะห์ การอ่านเชิงพินิจพิเคราะห์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกนิยามแทนคำ ๆ นี้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

Harris and Hodges (1981, p. 74) ได้ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง กระบวนการตัดสินใจในการอ่านทีมีการประเมินการความเกี่ยวข้องและความเหมาะสมของสิ่งทีอ่าน โดยการตั้งคำถาม วิเคราะห์เชิงตรรกะ และอนุมานใช้ในการตัดสินใจคุณค่าของ

สิ่งที่อ่านตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ตลอดจนการตัดสินความถูกต้องหรือมูลค่าของสิ่งที่อ่าน ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ของมาตรฐานที่พัฒนาผ่านประสบการณ์มาก่อน

Flynn (1989, p. 654) ได้อธิบายความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่าเป็นการอ่านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการโต้ตอบใช้ความคิดหลายระดับพร้อม ๆ กัน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบส่วนประกอบต่าง ๆ การสังเคราะห์รวมส่วนที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกันทั้งหมด และการประเมินผลซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานแล้ว ทำการตัดสินต่อมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ สอดคล้องกับ เอมอร์ เนียมน์อย (2551, หน้า 11) ที่อธิบายความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่า เป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างละเอียดรอบคอบ มีเหตุผลเพื่อวิเคราะห์หาคำตอบสรุปสาระสำคัญ เข้าใจความหมายโดยนัยของถ้อยคำ อารมณ์ จุดประสงค์ของผู้เขียน สามารถแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้องเป็นธรรมชาติ

ส่วน บันลือ พฤกษ์วัน (2557, หน้า 76) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ในการพิจารณาตัดสินใจ โดยการตีความ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าสิ่งที่อ่าน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การเชื่อมโยงความหมายที่ได้จากการอ่านเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ ประกอบกับความคิด ความรู้ ความสามารถในการพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ เพื่อเข้าใจความหมายโดยตรงและโดยนัยของสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอดออกมา สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่อง ที่อ่านได้อย่างเหมาะสม ประเมินคุณค่าสิ่งที่อ่าน และตัดสินได้ว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผล น่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด

ระดับความสามารถในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่านถือเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนควรคำนึงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล การอ่านของนักเรียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้แบ่งระดับความเข้าใจไว้ในการอ่านต่าง ๆ กัน ดังนี้

Barrett (1974) ได้จัดลำดับขั้นการอ่านโดยยึดหลักการแบ่งประเภทวัตถุประสงค์ทางการศึกษา (Taxonomy of Educational Objective) ไว้ 5 ขั้น ดังนี้ คือ

1. ระดับความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehension Level) คือ ทักษะการอ่านจับใจความรายละเอียดต่าง ๆ จับใจความสำคัญ และลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ สามารถเปรียบเทียบ

เรื่องราวที่อ่านในแง่ของความแตกต่างและความเหมือน ทราบความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล
ทราบถึงลักษณะเฉพาะตัวของตัวละครในเรื่องที่อ่าน

2. ระดับการจัดเรียงใหม่ (Reorganization Level) คือ ความสามารถในการแยก
ประเภทของสิ่งต่าง ๆ ได้ สามารถย่อเรื่องทั้งหมดหรือข้อความบางตอนได้ สามารถสรุป
และสังเคราะห์เรื่องที่อ่านได้

3. ระดับการให้ความคิดเห็น (Inferential Comprehension Level) คือ ความสามารถ
ในการนำความคิดเห็น และรายละเอียดที่ได้จากการอ่าน ความคิดเห็น และประสบการณ์
ส่วนตัวมาใช้สรุปให้ข้อวินิจฉัยในแง่สนับสนุนรายละเอียด สรุปใจความสำคัญ ลำดับของเหตุการณ์
และการตีความของภาษาซึ่งมิได้ปรากฏให้เห็นโดยตรงจากเนื้อความ

4. ระดับประเมินผล (Evaluation Level) เป็นความสามารถในการตัดสินและประเมินผล
ด้วยตนเองว่า เรื่องที่อ่านเป็นอะไร เป็นข้อเท็จจริง หรือเป็นข้อคิดเห็น ตลอดจนสามารถ
ประเมินผลความเชื่อถือของเรื่องที่อ่าน และประเมินผลในแง่ของความคิดเห็นส่วนตัวว่ามีคุณค่า
เหมาะสมที่จะยอมรับหรือไม่

5. ระดับความซาบซึ้ง (Appreciation Level) ความสามารถในระดับนี้เป็นการอ่าน
ในระดับสูงสุด คือ มีอารมณ์ตอบสนองตามเนื้อเรื่องตามภาษาของผู้เขียน ตลอดจนการสร้าง
ภาพพจน์และการแสดงออกทางอารมณ์จากการที่ได้อ่านเรื่องราว

Burmeister (1974, pp. 147-148) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านออกเป็น
7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Memory) คือ การจำในสิ่งที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ ได้แก่ การจำ หรือการเข้าใจ
เกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

2. ระดับการแปลความ (Translation) เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่เข้าใจไปแปลเป็น
รูปแบบอื่น เช่น การแปลภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความสำคัญของ
เรื่องไปแปลเป็นแผนภูมิ เป็นต้น

3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือ การเข้าใจและมองเห็นความสัมพันธ์ของ
สิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้ในบทอ่าน เช่น การหาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้ ให้คาดการณ์ว่าอะไร
จะเกิดขึ้นต่อไป การจับใจความสำคัญของเรื่องที่ไม่ได้บอกไว้

4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการแล้วนำ
หลักการไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ

5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความเข้าใจและรู้ในแง่ของการตรวจตราส่วนย่อยที่ประกอบเข้ากันเป็นส่วนเต็ม เช่น การวิเคราะห์โฆษณาชวนเชื่อ การแยกแยะและวิเคราะห์คำประพันธ์ การรู้ถึงการให้เหตุผลที่ผิด ๆ ของผู้เขียน

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานแล้วจัดเรียงใหม่

7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นบรรทัดฐาน เช่น อะไรบ้างเป็นความจริง อะไรบ้างที่เป็นจินตนาการ อะไรบ้างที่เป็นความคิดเห็น และอะไรบ้างที่เป็นความเชื่อในเรื่องที่อ่าน

Miller (1990, pp. 4-7) ยังได้แบ่งความสามารถทางการอ่านออกเป็นระดับต่าง ๆ โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1. ความสามารถในการแปลความ (Textually Explicit Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมาได้ ผู้อ่านที่มีความสามารถในระดับนี้จะสามารถระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง หรือจัดเรียงลำดับเหตุการณ์หัวข้อเรื่องต่าง ๆ ในบทอ่านได้

2. ความสามารถในการตีความ (Textually Implicit Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้นำเสนอไว้ในบทอ่านอย่างตรงไปตรงมา โดยที่ผู้อ่านจะต้องใช้เหตุผล และความรู้ของตนเข้ามาช่วยตัดสินทำความเข้าใจข้อมูลในบทอ่านนั้น ๆ ผู้อ่านที่มีความสามารถในระดับนี้ สามารถที่จะตอบคำถามเชิงอ้างอิงได้ สามารถสรุปและทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้ รวมทั้งรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิด วัตถุประสงค์ของผู้เขียน ตลอดจนสามารถระบุความคิดหลักของเรื่องของผู้เขียนไม่ได้นำเสนอไว้โดยตรงไปตรงมาได้

3. ความสามารถในการวิเคราะห์ สรุปบทความ (Critical Reading) เป็นระดับความสามารถในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินเนื้อหาที่อ่าน โดยสามารถแยกความแตกต่างของข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหาที่อ่านได้ว่า อะไรคือข้อเท็จจริง และอะไรเป็นเพียงความเชื่อหรือความคิดเห็นของผู้เขียน และสามารถเปรียบเทียบเนื้อหาที่อ่านกับข้อมูลที่พบจากแหล่งอื่น ๆ ได้ตลอดจนเข้าใจภาษาเชิงอุปมาอุปมัยที่ผู้เขียนนำมาใช้ และยังสามารถบอกได้ว่าผู้เขียนมีทัศนคติต่อเรื่องที่น่าเสนออย่างไร

4. ความสามารถในระดับความริเริ่มสร้างสรรค์ (Scripturally Implicit Comprehension) เป็นความเข้าใจในระดับสูง ที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน นอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ามาเชื่อมโยงกับสิ่งที่พบในบทอ่านเพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหาในบทอ่านนั้น

Mahmoud and Aila (2015) ได้สรุประดับของการอ่านไว้ 4 ระดับ ดังนี้

1. การเข้าใจระดับตัวอักษร (Literal Level) เป็นระดับในการเข้าใจตัวอักษรที่ระบุไว้ในแง่ของข้อเท็จจริงและรายละเอียด การท่องจำ และความเข้าใจอย่างง่าย ๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ระบุไว้ในเนื้อหา การคาดการณ์ (Predication) การอ่านเร็ว (Scanning and Skimming) เป็นทักษะการอ่านที่ใช้ในการอ่านระดับนี้

2. การเข้าใจระดับอนุมาน (Inferential Level) เป็นระดับที่ผู้อ่านทำการอ่านระหว่างบรรทัดเพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่มีความหมายหรือโดยนัย วิเคราะห์สิ่งที่อ่านโดยใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ และการสร้างตรรกะขึ้นมา เพื่อทำความเข้าใจความหมายระหว่างบรรทัดในบทอ่าน

3. การเข้าใจระดับประเมินผล (Evaluative Level) ในระดับนี้ผู้อ่านต้องอ่านเพื่อหาข้อสรุปตีความ ประเมินและอนุมานความหมายจากสิ่งที่อ่าน โดยในระดับนี้ ทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้อ่านในการสร้างข้อคิดเห็น ระบุประเด็นสำคัญ พิจารณาความสำคัญของบทอ่าน และอนุมานหาสาระสำคัญของบทอ่าน

4. การเข้าใจระดับสร้างสรรค์ (Creative Level) ระดับนี้ผู้อ่านต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการต่อยอดเนื้อหาที่ผู้เขียนนำเสนอ เพื่อสร้างแนวคิดใหม่หรือทางเลือกอื่น ระดับความคิดสร้างสรรค์เกิดขึ้นหลังจากผู้อ่านเข้าใจบทอ่านและสร้างแนวคิดใหม่เกี่ยวกับบทอ่าน ทักษะของระดับนี้ รวมถึงการสร้างคำถามเกี่ยวกับข้อความอ่าน การเชื่อมโยงบทอ่านกับประสบการณ์ส่วนตัว ความคิดเห็นหรือการประเมินผล การแยกแยะและสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ

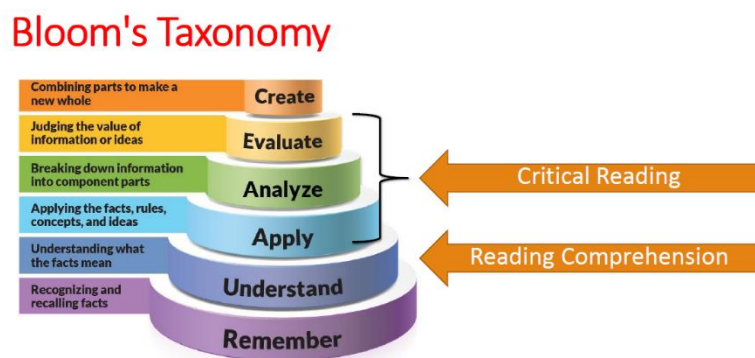
สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) ได้ทำการแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. ความเข้าใจในระดับตามตัวอักษร (Literal Statements) เป็นความสามารถที่นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้โดยง่ายตรงตามตัวอักษรในเนื้อเรื่อง

2. ความเข้าใจในระดับตีความ (Interpretive Statements) เป็นความสามารถที่นักเรียนสามารถบอกและจับใจความเกี่ยวกับเนื้อเรื่องซึ่งใจความสำคัญของเนื้อเรื่องนั้นอาจไม่ปรากฏโดยตรงในเนื้อเรื่อง ดังนั้น นักเรียนต้องใช้ความรู้เดิมและประสบการณ์ที่มีอยู่ก่อนเพื่อช่วยเชื่อมโยงและสร้างความหมายเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

3. ความเข้าใจในระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Critical Statements) เป็นความสามารถที่นักเรียนต้องประเมินข้อความโดยใช้ความรู้ต่าง ๆ เพื่อแยกแยะประเภทของข้อความที่ปรากฏเพื่อตัดสินข้อความว่าเป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นเพื่อให้ นักเรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการอ่าน

สามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจะเริ่มต้นที่ความสามารถในระดับความเข้าใจตามตัวอักษร และความสามารถในการอ่านระดับต่อไป จะเป็นความสามารถในระดับที่สูงขึ้นที่ต้องใช้กระบวนการคิดของผู้อ่านในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินบทอ่าน ดังนั้นการอ่านเพื่อความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณซึ่งไม่สามารถแยกออกจากกันได้ เนื่องจากการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นกระบวนการทางปัญญาในการสร้างความหมายจากบทอ่าน โดยมีเป้าหมายในการเข้าใจในสิ่งที่อ่านในภาพรวมมากกว่าจะเข้าใจเฉพาะคำหรือประโยค ซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจต้องใช้การบูรณาการสิ่งที่นักเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และประเมินค่าสิ่งที่อ่านโดยใช้ระดับความเข้าใจที่สูงขึ้นโดยใช้ทักษะทางปัญญา เช่น การอนุมาน การให้เหตุผล การตัดสินใจ ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การอนุมาน การเปรียบเทียบ การแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น และการระบุจุดประสงค์ของผู้เขียน (Hidayati, 2020, p. 70) ทั้งนี้ การอ่านเพื่อความเข้าใจและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์กับกระบวนการรู้คิด (Cognitive Processes) ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (Bloom, 1956) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ก่อนที่นักเรียนจะสามารถคิดได้อย่างมีวิจารณญาณและใช้องค์ประกอบของการคิดขั้นสูงเพื่อทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าบทอ่านนั้น นักเรียนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในบทอ่านนั้นเสียก่อน (Harida, 2016, p. 203) ซึ่งการอ่านเพื่อความเข้าใจและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์กับกระบวนการรู้คิด (Cognitive Processes) ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (1956) (Bloom's Taxonomy) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ก่อนที่นักเรียนจะสามารถคิดได้อย่างมีวิจารณญาณและใช้องค์ประกอบของการคิดขั้นสูงเพื่อทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าบทอ่านนั้น นักเรียนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในบทอ่านนั้นเสียก่อน (Harida, 2016, p. 203) ดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์การอ่านเพื่อความเข้าใจและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

องค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านต้องมีความสามารถสูงในการวิเคราะห์เหตุผลของผู้เขียนที่เสนอผ่านมาทางตัวหนังสือเพื่อนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินตัดสินเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณดังนี้

Bond and Tinker (1979, p. 19) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของคำ (Word Meaning) การเข้าใจความหมายของคำศัพท์จะช่วยให้เข้าใจประโยคและอนุচ্ছেทได้ดี การเข้าใจอนุচ্ছেท (Paragraph Comprehension) ผู้อ่านต้องสามารถบอกใจความสำคัญของแต่ละอนุচ্ছেทแล้วจึงนำใจความสำคัญนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน จากนั้นจึงมองหาความสัมพันธ์ของประโยคอื่น ๆ ซึ่งเป็นรายละเอียด (Details) ในอนุচ্ছেท การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุচ্ছেท (Comprehension of Larger Units) การเข้าใจเรื่องราวทั้งหมดนั้น ผู้อ่านต้องทราบความสัมพันธ์ระหว่างข้อความที่สำคัญ ๆ ในแต่ละตอนเพื่อลำดับความคิดของเรื่อง

2. การเข้าใจหน่วยความคิด (Thought Unit) การอ่านทีละคำจะทำให้ความเข้าใจและความคิดขาดความต่อเนื่อง ดังนั้นควรอ่านข้อความเป็นกลุ่มคำที่มีความหมาย (Chunking) ในการกวาดสายตาแต่ละครั้ง

3. การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เมื่อสามารถเอาหน่วยความคิดย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยคแล้ว ผู้อ่านจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและระหว่างกลุ่มคำในประโยคด้วย ประโยคยาว ๆ จะประกอบด้วยความคิดรวบยอดหลายความคิด ซึ่งอาจทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจให้เกิดความคิดรวบยอดได้

Kamenui and Simmons (1990, pp. 250-262) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ

1. ผู้อ่าน (Reader) ต้องมีความรู้พื้นฐานในสิ่งที่อ่าน (Background Knowledge) รวมถึงมีความรู้ทักษะในการอ่าน (Component Skill Knowledge) และแรงจูงใจ (Motivation)

2. บทอ่าน (Text) อาจมีลักษณะเป็นการควบคุมโดยตรงจากผู้สอน ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกบทอ่านที่มีคุณภาพ ความยาวที่เหมาะสมต่อการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หรืออาจแต่งขึ้นเองเป็นเรื่องสั้น ๆ ก็ได้

3. ภาระงาน (Task) จะมีลักษณะเฉพาะ ตามความต้องการของจุดประสงค์ของบทเรียน และมีกิจกรรมที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจแล้วแสดงการโต้ตอบได้

4. กลยุทธ์ (Strategies) ผู้อ่านสามารถทำบทอ่านให้ง่ายขึ้น และทำความเข้าใจกับบทอ่าน และภาระงานที่หลากหลายได้

วนิดา พรหมเขต (2559, หน้า 30-31) ได้สรุปองค์ประกอบของการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. สายตาจับสัญญาณภาพ เมื่อสายตาจับสัญญาณภาพที่เป็นสัญลักษณ์ในการสื่อสาร เช่น ตัวอักษร หรือรูปภาพ สมอก็จะเกิดการรับรู้ภาพและแปลความหมายของสัญลักษณ์ ในขั้นต่อไป

2. การแปลและตีความ เมื่อเห็นภาพแล้วสมอจะแปลความสัญลักษณ์ที่เห็นให้เป็น ความหมาย ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ในภาษานั้นจึงจะสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ เช่น อ่านหนังสือภาษาอังกฤษก็ต้องมีความรู้ในภาษาอังกฤษ อ่านหนังสือภาษาไทยก็ต้องมีความรู้ ในภาษาไทย นั่นหมายถึง ผู้อ่านจะต้องอ่านหนังสือออกแล้วก็ต้องพยายามทำความเข้าใจ ความหมาย ซึ่งเป็นเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการสื่อการทำความเข้าใจความหมายนี้ บางครั้ง ผู้เขียนก็สื่อความออกมาตรง ๆ ไม่ซับซ้อน แต่ถ้าเป็นงานเขียนที่ใช้ศิลปะในการประพันธ์ ผู้เขียนอาจจะไม่บอกตรง ๆ แต่ใช้การเปรียบเทียบ ผู้อ่านต้องตีความเพื่อให้เข้าใจความหมายแฝง ที่ผู้เขียนต้องการสื่อ

3. การวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์ผลจากสิ่งที่อ่านเป็นการพิจารณาสิ่งที่อ่านให้ละเอียด เช่น ความถูกต้องของภาษา เนื้อหาและการอ้างอิง การวิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียน อารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียนไปจนสาระที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน ในขั้นของการวิเคราะห์นี้บางครั้งก็ทำคู่กับ การตีความ เพราะหากไม่สามารถวิเคราะห์น้ำเสียงหรือจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ ก็ไม่สามารถ ตีความได้ถูกต้อง

4. การประมวลผล หรือการสังเคราะห์ คือ เมื่อสมอคิดแยกแยะเพื่อพิจารณาสิ่งที่อ่าน ในขั้นการวิเคราะห์แล้ว สมอก็จะประมวลข้อมูล เพื่อเป็นการสรุปสิ่งที่ได้รับจากการอ่าน ประเมินค่าว่าน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด เพื่อตัดสินใจที่จะนำไปใช้ประโยชน์ซึ่งอยู่ในขั้นต่อไป

5. การนำไปใช้ อาจเป็นการใช้ในรูปแบบของการเก็บเป็นความรู้ ข้อคิด หรือใช้ในการ ตอบคำถาม หรือใช้เพื่อการทำงานให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมก็ได้

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ประกอบด้วย ลักษณะของสื่อหรือข้อความ เช่น โครงสร้างเรื่อง ความน่าสนใจและความยากง่ายของเรื่อง เป็นต้น ความสามารถพื้นฐานที่จะเข้าใจความหมายของภาษา เช่น การเดาความหมายของ คำศัพท์ ความรู้เดิมของนักเรียน ความสามารถทางสติปัญญาในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง ความสามารถในการรวบรวมและวิเคราะห์ความคิดและข้อมูลที่เชื่อมโยงกับคำตอบของปัญหา

และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการอ่าน นอกจากนี้ปัจจัยด้านบทอ่าน ภาระงาน และกลยุทธ์ ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านของผู้อ่านทั้งสิ้น ซึ่งการที่จะพัฒนาความสามารถทางการอ่านของนักเรียน หรือการสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมแก่นักเรียนนั้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงทั้งสิ้น

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ผู้อ่านต้องใช้ความคิด ความสามารถ ประสบการณ์เดิมในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินสิ่งที่อ่านว่ามีความถูกต้อง น่าเชื่อถือมากเพียงใด โดยนักวิชาการได้จำแนกองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

Mckee (1966) ได้จำแนกองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1. การจำแนกข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น (Distinguishing Fact from Opinion)
2. การล่วงรู้ว่าเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ (Recognizing Propaganda)
3. การสรุปเรื่องราวที่อ่านได้ (Concluding)
4. การวิเคราะห์เรื่องราวที่อ่านได้ (Analyzing)
5. การทำนายผลที่เกิดขึ้นได้ (Anticipating Outcome)
6. การรู้จุดมุ่งหมายของผู้เขียน (Recognizing the Author's Purpose)
7. การตัดสินใจเรื่องี่อ่านโดยพิจารณาถึงภูมิหลังของผู้เขียน (Judging the Story by Analyzing from the Author's Background)

8. การจับความคิดสำคัญของผู้เขียนได้ (Getting the Author's Main Purpose)

Harris and Smith (1986) ได้แบ่งองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ไว้ดังนี้

1. การตระหนักถึงความสำคัญของเนื้อหา (Recognizing the Significance of Content)
2. การจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า (Finding the Main Idea of a Paragraph)
3. การจับใจความสำคัญของทั้งเรื่องได้ (Finding the Main Idea of Larger Selection)
4. การกำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านได้ด้วยตนเอง (Developing Independent Purpose for Reading)

5. การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน (Identifying the Author's Purpose)

6. การกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความถูกต้องและความสัมพันธ์ของข้อมูล

(Developing Standards to Determine the Accuracy and Relevance of Information)

7. การสรุปจากการตีความของผู้เขียน (Drawing Conclusions from the Author's Interpretation)

Interpretation)

8. การประเมินแนวคิดซึ่งได้จากการเปรียบเทียบความเหมือน ความต่างโดยอาศัยข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง (Evaluating Concepts Gained by Contrasting and Comparing them with Facts and Opinions from Several other Sources)

9. การตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลที่เพียงพอ (Suspending Judgment until Sufficient Data is Gathered)

10. การรู้ถึงสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง (Recognizing the Inference Implied by the Author)

11. การแยกข้อเท็จจริงออกจากเรื่องแต่งขึ้น (Distinguishing between Fact and Fiction)

วนิดา พรหมเขต (2559, หน้า 33-49) ได้เสนอพฤติกรรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถแบ่งออกเป็น 8 ประเด็น ดังนี้

11.1 การจับใจความสำคัญของเรื่อง คือ การอ่านจับประเด็นหรือสาระสำคัญของสารที่อ่าน หากอ่านเรื่องแล้วไม่ทราบว่าจะใจความสำคัญ หรือสาระที่ผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่านคืออะไรก็จะเป็นการไม่สามารถนำข้อมูลที่ควรได้รับจากการอ่านนั้นไปวิเคราะห์ หรือไม่สามารถนำไปใช้ได้ถูกต้อง ดังนั้น ผู้ที่จะพัฒนาตนให้เป็นผู้ที่สามารถอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงต้องฝึกการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องให้ชำนาญ การอ่านจับใจความสำคัญมีวิธีการอ่านที่แตกต่างตามความยากของสาร เช่น ใจความสำคัญปรากฏชัดในย่อหน้า ใจความสำคัญไม่ปรากฏชัดในย่อหน้าผู้อ่านต้องใช้ในการสรุปความด้วยภาษาของตนเอง และ สารที่ต้องตีความเพราะผู้เขียนไม่กล่าวตรง ๆ ต้องใช้ความสามารถในการตีความจึงจะเข้าใจสาระที่แท้จริง

11.2 การตีความคำศัพท์ สำนวนโวหาร หรือถ้อยคำอันเป็นสัญลักษณ์ เนื่องจากการอ่านสารบางประเภท ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องราวได้ก็ต่อเมื่อทำความเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนไม่ได้สื่อสารตรง ๆ โดยเฉพาะสารประเภทบันเทิงคดี ผู้เขียนมักเสนอมุมมองด้วยการใช้ชั้นเชิงทางภาษา ผู้อ่านจึงต้องมีความเข้าใจในภาษาที่ดี ผนวกกับประสบการณ์การอ่านหรือประสบการณ์ชีวิต ดังนั้นความเข้าใจของแต่ละคนอาจมีความแตกต่างกัน เพราะพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ แต่อย่างไรก็ตามแม้ผู้อ่านจะตีความไม่ตรงกันก็ไม่ใช้สิ่งที่จะกล่าวได้ว่าผิด หากการตีความนั้นมีความเชื่อมโยงกับหลักฐานที่ปรากฏในเรื่อง มีความสมเหตุสมผล และมีความจริงใจไม่ใช่อคติในการตีความ ในการตีความนั้นผู้อ่านจะต้องพิจารณาจากหลายองค์ประกอบ เช่น ภูมิหลังของเรื่อง อารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน จุดประสงค์ของผู้เขียน นอกจากนี้ผู้เขียนต้องมีความเข้าใจในการใช้ คำที่มีความหมายโดยนัย ผู้เขียนอาจแสดงเป็นสัญลักษณ์ หรือใช้โวหารภาพพจน์ในการเปรียบเทียบ

11.3 การวิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียน การรู้จุดประสงค์ของผู้เขียนจะทำให้เรารู้ว่าประโยชน์ที่เราควรได้จากการอ่านงานชิ้นนั้น ๆ คือ อะไร เช่น อ่านหนังสือเรียนและรู้ว่าผู้เขียนต้องการให้ความรู้ ฉะนั้นประโยชน์ที่ผู้อ่านพึงได้รับก็คือความรู้ที่ถูกต้อง และการรู้จุดประสงค์ของผู้เขียนก็ช่วยให้ตีความได้อย่างถูกต้อง โดยทั่วไปแล้วจุดประสงค์ของผู้เขียนมี 4 ข้อตามจุดประสงค์ของการสื่อสาร คือ 1) เพื่อให้ความรู้ เช่น หนังสือเรียน สารคดี บทความ 2) เพื่อให้ความบันเทิงหรือเพลิดเพลิน เช่น การ์ตูน เรื่องสั้น นวนิยาย 3) เพื่อให้ข้อคิดและจรรโลงใจ เช่น หนังสือบอกเล่าประสบการณ์ หนังสือสอนธรรมะ เป็นต้น และ 4) เพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวใจ เช่น โฆษณา ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น หากพิจารณาจุดประสงค์ของผู้เขียน ลึกลงไปก็อาจพบว่ามีจุดประสงค์เฉพาะ เช่น เพื่อต่อต้านและเสียดสี เพื่อสะท้อนความเป็นอยู่ของคนในสังคม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ผู้เขียนก็อาจจะมีวัตถุประสงค์ในการเขียนมากกว่าหนึ่ง เช่น นอกจากจะต้องให้ความบันเทิงแล้วก็ยังให้ข้อคิดร่วมด้วย เป็นต้น จุดประสงค์ของผู้เขียนบางครั้งก็พบได้ง่าย บางครั้งผู้เขียนก็ใช้กลวิธีในการเขียนซ่อนเร้นผู้อ่านจึงต้องแปลและเลือกความหมายให้ตรงกับจุดประสงค์

11.4 การวิเคราะห์น้ำเสียงของผู้เขียน เป็นการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่อง ที่แท้จริงอีกวิธีหนึ่งที่มีมักจะทำร่วมกับการวิเคราะห์จุดประสงค์ของผู้เขียนเพื่อการตีความที่ถูกต้อง เพราะบางครั้งแม้ผู้เขียนจะใช้ถ้อยคำชมเชย แต่ก็อาจมีน้ำเสียงประชดประชัน ดังนั้น เมื่อตีความออกมาข้อความนั้นก็จะมี ความหมายที่ตรงกันข้าม คือเป็นการต่อว่าแต่ทำอย่างเปิดเผย น้ำเสียง หมายถึง อารมณ์ ความรู้สึก หรือท่าทีของผู้เขียน ที่สะท้อนผ่านการใช้คำ การใช้ประโยค ผู้อ่านต้องสังเกตการใช้ถ้อยคำ เพราะบางครั้งผู้เขียนอาจไม่สื่อออกมาโดยตรง น้ำเสียงอาจมีหลายลักษณะ เช่น พอใจ ไม่ชอบ โกรธ ประชดประชัน เสียดสี เป็นต้น

11.5 การจำแนกประเภทของงานเขียน ในการแบ่งงานเขียนอาจแบ่งได้หลายวิธี เช่น แบ่งตามรูปแบบหรือขนาด แบ่งตามเนื้อหา แบ่งตามลักษณะคำประพันธ์ แบ่งตามระยะเวลา ในการออกจำหน่าย แบ่งตามวิธีการหาข้อมูลของผู้เขียน แต่วิธีการสำคัญที่จะช่วยในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณคือ การรู้วิธีแบ่งตามเนื้อหา เพราะการแบ่งตามเนื้อหา คือ การรู้จุดประสงค์ของผู้เขียนว่าต้องการสื่ออะไรเป็นหลัก เช่น การอ่านบันเทิงคดีเป็นการอ่านเพื่อความสนุกสนาน ผู้อ่านจึงไม่ต้องหาข้อเท็จจริงหรือความน่าเชื่อถือของเรื่อง แต่ก็ได้หมายความว่า การอ่านบันเทิงคดีเป็นการอ่านที่ไร้สาระเพราะคุณค่าของงานเขียนที่ได้ นั่น อาจมีข้อคิดคำสอนให้ต้องพิจารณา หากเป็นการอ่านสารคดี ผู้อ่านย่อมต้องพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล เช่น ประสบการณ์ของผู้เขียน การอ้างอิงในงานเขียน การให้เหตุผลที่เหมาะสมเพื่อเลือกที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อ เมื่อผู้อ่านจำแนกประเภทของงานเขียนได้ดังนี้ก็จะสามารถคาดเดา

สิ่งที่ควรได้รับการอ่าน และสามารถพิจารณาและนำสิ่งที่ได้รับไปใช้ ประโยชน์ตามรูปแบบของงานเขียนนั้น ๆ เมื่อผู้อ่านสามารถคาดหวังสิ่งที่ควรได้รับการอ่านได้เช่นนี้ ลำดับต่อไปของการใช้วิจารณ์งานก็จะมี การพิจารณารายละเอียดสิ่งที่อ่านที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประเภทของงานเขียนนั้นว่างานเขียนประเภทใดที่ต้องพิจารณาความน่าเชื่อถือและการอ้างอิงข้อมูลของผู้เขียน หรืองานใดควรพิจารณาคุณค่าที่ได้มากกว่าข้อเท็จจริง

11.6 การแยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น และความรู้สึก เป็นการที่ผู้อ่านสามารถจับความรู้ ความคิด และความรู้สึกของผู้เขียนได้ ผู้อ่านก็จะรู้เท่าทันข้อเขียน ผู้อ่านสามารถเลือกเฟ้นสาระสำคัญนำไปใช้ประโยชน์และใช้อ้างอิงได้ ผู้เขียนบทความมีจุดประสงค์หลักในการแสดงความคิดเห็นที่มีเหตุผลหนักแน่นน่าเชื่อถือ ดังนั้นจึงมีส่วนที่เป็นทั้งข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความรู้สึก ผลสมกมลกลืนอยู่ในงานชิ้นเดียวกัน แต่หากกล่าวถึงการแสดงความรู้สึก ก็จะเป็นการแสดงความรู้สึกที่สมเหตุผลมีการหาข้อมูลมาอ้างอิงประกอบความน่าเชื่อถือ

11.7 การพิจารณาความน่าเชื่อถือ เป็นการที่ผู้อ่านก็สามารถพิจารณาความน่าเชื่อถือของบทความได้ด้วยตนเอง โดยสามารถพิจารณาจากชื่อผู้แต่ง คือ การดูประสบการณ์ของผู้เขียน เช่น ผู้เขียนเป็นผู้ที่อยู่ในวงการ ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด หรือทำงานสัมพันธ์กับสิ่งที่เขียน มีความเชี่ยวชาญหรือไม่ และการพิจารณาข้อมูลที่นำมาอ้างอิงเพื่อสนับสนุนความคิดของผู้เขียน การอ้างอิงเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและสมเหตุผลอาจได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคล การศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งที่เป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร แผ่นพับ ใบปลิว ตำรา งานวิจัย หรือแหล่งข้อมูลออนไลน์ หากเราพิจารณาแล้วพบว่าผู้เขียนมีความเชี่ยวชาญ และการค้นคว้าข้อมูลที่ดีสมเหตุผลก็แสดงได้ว่าบทความชิ้นนั้นมีความน่าเชื่อถือได้สูง แต่หากผู้เขียนไม่เป็นที่รู้จักในวงการแต่มีการค้นคว้าอ้างอิงข้อมูลประกอบความคิดที่หนักแน่นมีเหตุผล ก็จัดว่าบทความชิ้นนั้นมีความน่าเชื่อถือได้เช่นเดียวกัน

11.8 การประเมินค่างานเขียน หรือประโยชน์ที่ได้จากงานเขียน คือ การที่ผู้อ่านบทความประเมินคุณค่าของบทความโดยพิจารณาความน่าเชื่อถือ การให้เหตุผล การอ้างอิงข้อมูลสนับสนุน ซึ่งบทความที่ดีต้องประกอบด้วย การนำเสนอข้อมูล และความคิดเห็นบนฐานของความจริงและข้อเท็จจริง ในฐานะแหล่งข่าวสาร การเสนอความคิดเห็น ต้องมีข้อมูลเชื่อถือได้สนับสนุน บนตรรกวิทยาในการใช้เหตุผลอย่างหนักแน่น มีความรู้ ความเข้าใจ และวุฒิภาวะในการเสนอความคิดเห็นอย่างเที่ยงธรรม กล่าวคือ ความคิดเห็นในบทความต้องผ่านการพินิจพิเคราะห์และไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของสาธารณชนและส่วนรวมเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เขียนบทความย่อมนำเสนอมุมมองที่ผู้เขียนเห็นว่าน่าสนใจ ด้วยการ

วิเคราะห์และให้คำอธิบายเพื่อให้ผู้อ่านคล้อยตามความคิดเห็นของตน ดังนั้นผู้อ่านที่ดีจึงควรใช้
 วิจารณ์งานในการพิจารณาความน่าเชื่อถือเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม

สกุสการ สังข์ทอง (2562, หน้า 57) ได้สรุปพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถ
 ในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ทั้งหมด 5 ด้าน คือ

1. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คือ ความสามารถในการบอกว่สิ่งใดคือความจริง
 หรือเรื่องจริงจากสิ่งที่อ่านและสิ่งใดคือความคิดเห็นของผู้เขียนที่ได้นำเสนอไว้ในเรื่องนั้น ๆ

2. การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน คือ ความสามารถในการค้นหาวัตถุประสงค์
 ในการเขียนที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและบอกได้ว่าเรื่องที่อ่านนั้น ผู้เขียนด้วยความรู้สึกร
 หรืออารมณ์อย่างไร

3. การบอกสาระสำคัญ คือ ความสามารถในการค้นหาสาระสำคัญของเนื้อความ
 ให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากบทอ่าน คือความสามารถ
 ในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ ในเรื่องนั้นโดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิด
 ความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผล หรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องได้

5. การประเมินคุณค่าจากบทอ่าน คือ ความสามารถในการตัดสินคุณค่า ด้านต่าง ๆ
 ที่อ่านหลังจากการวิเคราะห์ และวิจารณ์มาแล้วว่างานเขียนชิ้นนั้นดีหรือไม่ดีมีประโยชน์หรือ
 ไม่มีประโยชน์น่าเชื่อถือหรือไม่ หรือมีคุณค่าด้านใดบ้าง

จิตติมา เขียวพันธุ์ (2563, หน้า 61-62) ได้สรุปองค์ประกอบของความสามารถด้าน
 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณในกระบวนการเรียนการสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับ
 กลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 6 ทักษะ ได้แก่

1. การจับใจความสำคัญ
2. การเข้าใจรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน
3. การตีความเรื่องจากเรื่องที่อ่าน
4. การสรุปความจากการอ้างอิง
5. การอ้างอิงสรรพนาม
6. การประเมินค่าของเรื่องที่อ่าน

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ Mckee (1966);
 Harris and Smith (1986); วรนิดา พรหมเขต (2559); สกุสการ สังข์ทอง (2562) และจิตติมา

เขี้ยวพันธุ์ (2563) สามารถสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านอย่างมี
 วิจารณ์ญาณได้ตามตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

องค์ประกอบของความสามารถในการ อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ	นักการศึกษา					ความถี่
	McKee (1966)	Harris and Smith (1986)	วมิดา พรหมเขต (2559)	สกุลสาร สังข์ทอง (2562)	จิตติมา เขี้ยวพันธุ์ (2563)	
1. การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการ แยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น	✓	✓	✓	✓		4
2. การล่วงรู้ว่าเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ	✓					1
3. การระบุใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่าน	✓	✓	✓		✓	4
4. การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุป อ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน	✓	✓	✓	✓	✓	5
5. การทำนายผลที่เกิดขึ้นได้	✓					2
6. การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน	✓	✓	✓	✓		4
7. การประเมินค่าบทอ่าน	✓	✓	✓	✓	✓	5
8. การจับความคิดสำคัญของ ผู้เขียนได้	✓		✓			2
9. การประเมินแนวคิดซึ่งได้จาก การเปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง โดยอาศัยข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น จากแหล่งข้อมูล หลายแหล่ง		✓				1
10. การรู้ถึงสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้กล่าวไว้ โดยตรง		✓				1

ตาราง 6 (ต่อ)

องค์ประกอบของความสามารถในการ อ่านอย่างมีวิจารณญาณ	นักการศึกษา					ความถี่
	Mckee (1966)	Harris and Smith (1986)	วนิดา พรมเขต (2559)	สฤตการ สังข์ทอง (2562)	จิตติมา เขียวพันธ์ (2563)	
11. การตระหนักถึงความสำคัญของเนื้อหา		✓	✓		✓	3
12. การจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า		✓				1
13. การกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ความถูกต้องและความสัมพันธ์ของข้อมูล		✓				1
14. การอ้างอิงสรรพนาม					✓	1
15. การจำแนกประเภทของงานเขียน			✓			

จากตาราง 6 ผู้วิจัยได้ทำการสรุปองค์ประกอบของความสามารถในการอ่านอย่างมี
วิจารณญาณเพื่อใช้ในการวิจัยจำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

1. การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น หมายถึง
ความสามารถของนักเรียนในการแยกแยะว่าสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ในบทอ่าน สิ่งใดเป็น
ข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียน โดยสามารถให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

2. การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการ
ระบุประเด็นหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างครบถ้วนและให้เหตุผลประกอบคำตอบ
ของตนเองได้

3. การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน หมายถึง
ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยสามารถระบุความสัมพันธ์
ระหว่างความคิด ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลหรือข้อโต้แย้ง ว่ามีความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญ
ของเรื่องที่อ่านได้อย่างไร และให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

4. การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการบอก
จุดประสงค์ในการเขียนบทอ่านของผู้เขียนและให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

5. การประเมินค่าบทอ่าน หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์ประโยชน์ของบทอ่านและการนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเองได้

กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

Miller and Perkins (1990, pp. 79) ได้เสนอแนะกลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษไว้ ดังนี้

1. การเตรียมความรู้เดิม (Providing Background Knowledge) ความรู้เดิมกับการตีความข้อความที่อ่านของผู้อ่านมีความสัมพันธ์กัน ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อสร้างความรู้เดิมของนักเรียนให้เกิดขึ้น ซึ่งวิธีการสร้างความรู้เดิมให้เกิดขึ้นนั้นมีหลายวิธีดังต่อไปนี้

1.1 การเตรียมเรื่องย่อ ๆ ก่อนการอ่าน เพื่อแนะนำ ลักษณะตัวละครที่มีอยู่ในบทอ่านนั้น เพื่อเสนอความหมายคำศัพท์ที่มีอยู่ในบริบท

1.2 การให้ความรู้เกี่ยวกับบทอ่าน เช่น การให้ดูภาพ การอภิปรายในชั้นเรียน เป็นต้น

1.3 การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ที่มีอยู่แล้วกับความรู้ใหม่ในขณะที่กำลังอ่าน เช่น จัดกิจกรรมการจำแนกคำศัพท์ การใช้แผนภูมิความหมาย

2. การวิเคราะห์ข้อความ ในการสอนอ่านนั้นครูผู้สอนอ่านสามารถใช้วิธีการได้หลายวิธี ดังนี้

2.1 โครงเรื่องของเรื่อง (Story Grammar) ใช้เพื่อการอ้างอิงถึงโครงสร้างภายในของเรื่อง ซึ่งนักการศึกษาเชื่อว่า โครงเรื่องของเรื่องสามารถนำมาใช้สอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศได้ เพื่อนักเรียนจะได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านั้นในการอ่านในอนาคต

2.2 แผนภูมิข้อความ เป็นวิธีการที่ครูเลือกเอาความคิดที่เป็นตัวชี้แนะในเนื้อหา นั้นแล้วนำมาเสนอความคิดนั้นให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กัน

3. การรับรู้การเรียนรู้และการฝึกกลวิธี (Metacognition and Strategy Training) ก่อนที่จะให้นักเรียนอ่านบทอ่าน ครูควรให้นักเรียนทำภาระงานต่อไปนี้

3.1 ให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของนักเรียนเข้ากับสถานการณ์ในเรื่อง โดยใช้คำถามว่านักเรียนจะทำอย่างไรถ้าพบสถานการณ์เหมือนในเรื่อง

3.2 ให้นักเรียนเดาว่าตัวละครในเรื่องจะทำอย่างไรเมื่อเผชิญกับสถานการณ์นั้น

3.3 ให้นักเรียนเขียนคำตอบจากประสบการณ์เดิมลงในกระดาษคำตอบแผ่นที่ 1 และให้เขียนการคาดเดาลงในกระดาษแผ่นที่ 2 หลังจากนั้นนำ กระดาษทั้ง 2 แผ่น มาเปรียบเทียบกัน แล้วให้นักเรียนอ่านเรื่องเพื่อเปรียบเทียบการคาดเดากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในเรื่องของ กลวิธีการรับรู้เรียนรู้

4. การเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกัน และการสอนเป็นกลุ่ม (Increasing Academic Engagement Time and Group Instruction) สาเหตุหนึ่งที่ครูต้องใช้เวลาในการ สอนอ่านมากก็คือ กฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ไม่สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมของครูผู้สอน ดังนั้นครูจึงควรสอนอ่านตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 ครูตั้งคำถามให้นักเรียนถกเถียงอภิปรายกันอย่างมีเหตุผลและรอบคอบ

4.2 ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนตอบอย่างมีอิสระ เปิดโอกาสให้วิพากษ์วิจารณ์ ให้ข้อเสนอแนะ ให้นักเรียนได้โต้เถียงแสดงความขัดแย้งหรือแสดงความคิดเห็นด้วยกับคำตอบของ คนอื่น ๆ

5. การแลกเปลี่ยนบทบาทการสอนซึ่งกันและกัน (Reciprocal Teaching) คือ การที่ครู และนักเรียนสลับบทบาทการเป็นครู เป็นการเน้นให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในความเข้าใจ ที่เกิดจากการอ่านของตนมากกว่าความรับผิดชอบในความเข้าใจที่เกิดจากการอธิบายหรือ จากงานที่ครูมอบหมาย ในการสอนลักษณะนี้ครูควรจะทำตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 ครูควรให้นักเรียนอ่านงานที่มอบหมายอย่างเจียบ ๆ ประมาณ 10 นาที เพื่อที่จะตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน

5.2 ควรให้นักเรียนอ่านโดยไม่ใช้พจนานุกรม เพราะจะทำให้กระบวนการอ่านช้าลง ถ้านักเรียนต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับคำ ศัพท์ ก็ควรให้ครูอธิบายคำศัพท์นั้นได้

5.3 ครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนตอบโดยการพูด หลังจากนั้นครูให้นักเรียนอ่านเรื่อง อีกครั้งเพื่อเตรียมคำตอบสำหรับคำถามต่อไป หลังจากที่ได้ครูได้อธิบายกลวิธีการสอน แบบแลกเปลี่ยนบทบาทซึ่งกันและกันจนนักเรียนในห้องเข้าใจแล้ว นักเรียนแต่ละคนก็จะมีโอกาส เป็นครูผู้สอนเท่าเทียมกัน วิธีการนี้จะทำให้นักเรียนได้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาท การสอนกับการอ่านของแต่ละคน

6. การเขียนสรุป (Summary Writing) การเขียนสรุปเป็นกลวิธีที่ยาก ผู้อ่านที่เก่ง สามารถแยกแยะได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ผู้เขียนเห็นว่าสำคัญ โดยการใช้ตัวชี้แนะในข้อความนั้น ๆ เป็นตัวบอกและให้ความสนใจกับความคิดหลักนั้น จุดมุ่งหมายของการเขียนสรุปก็เพื่อจะให้ ผู้อ่านอ่านอย่างผู้ที่อ่านเก่งอ่านกัน สำหรับผู้ที่อ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น การเขียนสรุปเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเพราะมักจะให้ความสนใจแค่คำ หรือความสนใจของตนเอง

ดังนั้น ผู้ที่อ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศจึงมีพฤติกรรมการอ่านแบบเดียวกับผู้ที่อ่านไม่เก่งอ่าน คือ ไม่สามารถใช้การรับรู้ของตนในการจำแนกว่าข้อความใดที่มีความสำคัญ ซึ่งดูได้จากการเขียนสรุปจะเห็นได้ว่าข้อความที่สรุปนั้นจะคัดลอกมาจากสิ่งที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ ในการเขียนสรุปนั้นสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงก็คือ ควรจะจำกัดเวลาในการเขียนเพราะจะทำให้ นักเรียนรู้จักเลือกเฟ้นสิ่งที่จะนำมาสรุป และขณะที่นักเรียนอ่านนั้นครูจะต้องเฝ้าดูว่านักเรียนขีดเส้นใต้ จุดบันทึก ตั้งคำถามหลังจากอ่านจบหรือไม่

Maggart and Zintz (1992) เสนอกลยุทธ์การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1. การสอนอ่านเพื่อหาความคิดหลัก ครูจะต้องไม่ถามว่า “ความคิดหลักคืออะไร” แต่ครูจะต้องสามารถบอกตัวชี้แนะในบทอ่านที่แสดงให้เห็นว่าความคิดหลักอยู่ตรงไหนของบทอ่านและครูจะต้องสอนกลยุทธ์ในการเลือกความคิดหลักให้นักเรียนด้วย

2. การเขียนเพื่อแสดงความเข้าใจ การเขียนอาจเริ่มโดยการเขียนประสบการณ์ส่วนตัวของตนเองแล้วนำมาให้ครูและเพื่อนในชั้นเรียนอ่าน ขณะที่นักเรียนกำลังเขียนงานของตนเองนั้นจะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจได้

3. เรียนรู้การเดาความหมายโดยการใช้วิธีแบบโคลซ (Cloze) เป็นวิธีการที่ผู้อ่านพยายามเดาความหมายจากบริบทและคำต่าง ๆ ที่ถูกลบออกไป ส่วนใหญ่แล้วโคลซ (Cloze) จะถูกนำไปใช้ในการทดสอบ แต่อย่างไรก็ตาม โคลซ (Cloze) ยังเป็นเครื่องมือในการสอนได้อีกด้วย โดยใช้เป็นกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความสามารถทางการอ่านของนักเรียน ซึ่งอาจให้นักเรียนตอบปากเปล่า เป็นกลุ่ม หรือทีละคนก็ได้ หรือครูอาจให้นักเรียนเลือกคำที่เหมาะสม หรือบอกความหมายของคำพูดของผู้เขียนก็ได้ การทำกิจกรรมเช่นนี้ทำให้นักเรียนนำความรู้ของตนเองมาใช้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จในการอ่านของนักเรียน

4. การอนุมานความ การอนุมานความเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านเข้าใจและอนุมานความสัมพันธ์ระหว่างคำ อนุประโยค และประโยคต่าง ๆ ความเข้าใจการอนุมานความในที่นี้หมายถึง เข้าใจประโยคหลาย ๆ ประโยคอย่างสมเหตุสมผล แล้วแปลความออกมาเป็นความคิดหนึ่งแล้วเชื่อมโยงเข้าด้วยกันกับความคิดจากการอนุมานความอื่น ๆ

5. การสอนโครงสร้างเรื่องเล่า ครูที่จะใช้ความรู้ในการสอนเรื่องเล่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจนั้นควรปฏิบัติดังนี้

5.1 วิเคราะห์นิทานพื้นบ้าน โดยครูช่วยให้นักเรียนเข้าใจโครงสร้าง เรื่องเล่า

5.2 ครูตัดเรื่องราวโดยคำนึงถึงความต่อเนื่องที่เหมาะสมด้วย คำนึงถึง ฉากเริ่มเรื่อง เป้าหมาย การแสดงผล และตอนจบของเรื่องด้วย ครูอาจตัดตอนเรื่องเป็นท่อน ๆ แล้วให้นักเรียนนำมาประกอบกันเป็นเรื่องที่สมบูรณ์ อาจให้นักเรียนทำเป็นกลุ่มหรือเดี่ยวก็ได้

5.3 ครูอาจเขียนเรื่องราวโดยให้แต่ละตอนของเรื่องระบายสีที่แตกต่างกัน

5.4 นำเรื่องราวที่เขียนไว้ไม่ได้มาให้นักเรียนวิเคราะห์บางสิ่งทีผิดปกติหรือขาดหายไป แต่ต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านวัฒนธรรมด้วย

5.5 ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลสักหนึ่งข้อมูล จากนั้นให้นักเรียนเปลี่ยนข้อมูลอื่น ๆ บางแต่ต้องให้เรื่องทั้งเรื่องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน

6. การใช้จินตนาการ โดยพื้นฐานที่ว่าผู้อ่านที่เข้าใจได้ดีนั้น จะต้องสนุกกับการอ่าน และมีจินตนาการเป็นของตนเองจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งมีแนวทางดังนี้

6.1 สร้างจินตนาการไม่ว่าจะถูกต้องหรือไม่ก็ตาม

6.2 นักเรียนต้องให้ความนับถือการสร้างจินตนาการของนักเรียนคนอื่นเช่นกัน

6.3 ครูต้องให้เวลาที่เพียงพอแก่นักเรียนในการพัฒนาการสร้างจินตนาการของแต่ละคน

6.4 ครูควรยอมรับและจัดบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการที่เหมาะสมในการสร้างจินตนาการแก่นักเรียน

6.5 ครูสามารถขยายจินตนาการของนักเรียนได้โดยการถามคำถามที่ไม่ทำให้นักเรียนรู้สึกกลัวหรือกังวล เพื่อให้นักเรียนสามารถเพิ่มรายละเอียดของจินตนาการในใจได้

6.6 เริ่มต้นกิจกรรมการจินตนาการ โดยการใช้เหตุการณ์จริง เช่น ให้นักเรียนนึกถึงการเดินทางไปเที่ยวที่สวนสนุกสักแห่ง

6.7 เมื่อนักเรียนจินตนาการจากข้อ 6.6 เรียบร้อยแล้ว ครูอาจเริ่มให้นักเรียนจินตนาการเรื่องราวในระดับที่สูงขึ้น และให้นักเรียนสร้างจินตนาการขึ้นในใจ

7. การให้นักเรียนตั้งคำถาม นักเรียนอาจตั้งคำถามของตนเองโดยครูทำเป็นตัวอย่างก่อน เพื่อเน้นจุดสำคัญของโครงสร้างการเล่าเรื่อง จากนั้นให้นักเรียนตั้งคำถามเอง โดยให้เกี่ยวข้องกับเรื่องในบทอ่าน

เนตรนภา สวยสี (2560, หน้า 66-67) ได้นำเสนอกลวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่สามารถจัดให้อยู่ในรูปแบบการเรียนการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณภายใต้ขั้นตอนการสอนการอ่าน 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อการสร้างบรรยากาศในการเรียน เช่น การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน การดึงความรู้เดิม การถามคำถามจากชื่อเรื่องที่จะอ่าน การใช้แผนภูมิความหมาย การอ่านเพื่อหาข้อมูลเฉพาะ (Scanning) การอ่านเพื่อหาแนวความคิดทั่ว ๆ ไปของเรื่อง (Skimming) การสำรวจบทอ่าน การพิจารณาคำสั่งการระบุโครงสร้างและประเภทของบทอ่าน การกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดระดมสมองว่ามีความรู้

อะไรบ้างเกี่ยวกับชื่อเรื่องที่จะอ่านและการคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวในเรื่องที่จะอ่าน เป็นต้น

2. **ขั้นระหว่างการอ่าน (While-reading)** เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อเน้นความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับบทอ่านโดยการใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบความเข้าใจต่อเรื่องที่อ่าน การอนุมาน การสรุปความ การตีความ การตระหนักถึงรูปแบบของเนื้อหาที่ปรากฏในบทอ่าน ชนิดต่าง ๆ การหาคำเชื่อมความ การเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ การหาใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้าและใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด การเปรียบเทียบสิ่งที่รู้มาก่อนกับสิ่งที่ได้จากบทอ่าน เป็นต้น

3. **ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)** เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ เพื่อนำผู้เรียนไปสู่การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณด้วยกิจกรรมที่มีคำถามนำในการอ่าน จากนั้นให้ผู้เรียนนำเสนอสิ่งที่ได้จากการถามคำถามมาเป็นกรอบในการทำกิจกรรมหลังการอ่าน เช่น การทำแบบฝึกหัด การตอบคำถาม การเขียนแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านในรูปแบบของย่อหน้า สั้น ๆ หรือการนำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องที่อ่านด้วยการพูด เป็นต้น

สรุปได้ว่า การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณนั้นมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์และเทคนิคต่าง ๆ รวมทั้งทักษะการสอนของครู สื่อการสอนและการฝึกฝนอย่างเพียงพอ นักเรียนจึงจะเกิดทักษะในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ โดยทั่วไปแล้วการสอนควรเริ่มจากทักษะที่ง่าย ๆ ก่อนแล้วจึงเพิ่มความซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ โดยค่อย ๆ เปลี่ยนจากการที่ครูสอนและควบคุม เป็นการให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างอิสระ เมื่อมีการฝึกฝนอย่างเพียงพอและเป็นระบบแล้ว ทั้งนี้ครูผู้สอนจะเลือกใช้วิธีใดก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของนักเรียนและบทอ่านที่จะนำมาสอน โดยมีการปรับรูปแบบกิจกรรมในแต่ละขั้นการอ่านให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

การวัดและการประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การเรียนการสอนอ่านจะบรรลุเป็นไปตามจุดหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับ การวัดผลและการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง คือ การเลือกใช้เครื่องมือการประเมิน ให้ตรงกับจุดประสงค์ของการอ่านนั้น ๆ เป็นหลัก ซึ่งนักการศึกษาได้ให้แนวคิดในการวัดและประเมินผลด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

Maggart and Zintz (1992, pp. 269-273) ได้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนี้

1. ใช้แบบทดสอบโคลซ (Cloze) ข้อความที่นำมาใช้ควรจะมีควมยาวอย่างน้อย 250 คำ ลบคำออกทุก ๆ 5-12 คำ และมีการเว้นคำอย่างน้อย 50 ที่ เพื่อที่จะได้มั่นใจว่ามีการสุมในเนื้อหา อย่างพอเพียงแล้ว

2. ให้นักเรียนเล่าเรื่อง ครูอาจให้นักเรียนเล่าเรื่องหลังจากการอ่านบทอ่านเรียบร้อยแล้ว ครูอาจใช้คำถามเพื่อนำไปสู่ส่วนสำคัญที่นักเรียนไม่ได้เล่าถึง แต่ข้อจำกัดของการเล่าเรื่อง คือ การให้คะแนน

3. การตั้งคำถามโดยใช้โครงสร้างเรื่องเป็นพื้นฐาน

4. วิธีการประเมินความเข้าใจแบบอื่น ๆ เช่น การใช้ใบงาน การเล่นเกมและการใช้ ข้อสอบมาตรฐาน ซึ่งวิธีการประเมินความเข้าใจควรจะต้องเหมาะสมกับความรู้ที่ได้รับจากบทอ่าน Madsen (1983, pp. 77-79) ได้เสนอรูปแบบของแบบทดสอบวัดการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณไว้ดังต่อไปนี้ คือ

1. การทดสอบความเข้าใจระดับคำ เช่น

1.1 ให้นักเรียนเขียนวงกลมล้อมรอบคำ

1.2 ให้นักเรียนขีดเส้นเชื่อมโยงคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกัน

1.3 ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่าง

1.4 ให้นักเรียนเลือกคำเติมลงในช่องว่าง

2. การทดสอบความเข้าใจระดับประโยค (Sentence Comprehension) เช่น

2.1 การเลือกรูปภาพให้ตรงกับประโยคที่กำหนดให้

2.2 การตอบคำถามโดยใช้รูปภาพประกอบ

2.3 การใช้วลีและประโยคเป็นตัวแนะ (Phrase and Sentence Cues)

3. การทดสอบความเข้าใจระดับข้อความ (Passage Comprehension) ซึ่งมีประเภท ของคำถามที่สำคัญ ได้แก่

3.1 คำถามแบบให้สรุปถ่ายโอนเรื่อง (Paraphrase)

3.2 คำถามแบบให้สังเคราะห์สิ่งที่ได้จากการอ่าน (Synthesis) ผู้อ่านจะต้องผนวก ข้อมูลต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านเพื่อตอบคำถาม

3.3 คำถามให้สรุปอ้างอิงจากเรื่องที่อ่าน (Inference)

Adler and Doren (1972) ได้เสนอการวัดความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. การพิจารณาลักษณะเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาประเภทและเนื้อหาของเรื่องทีอ่าน ใจความสำคัญของเรื่องทีอ่าน ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง และแนวคิดทีผู้เขียนต้องการนำเสนอ

2. การตีความเนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณารายละเอียดเนื้อหาของเรื่องทีอ่าน โดยการวิเคราะห์คำสำคัญ ประโยคสำคัญ ย่อหน้าทีมีการโต้แย้ง และระบุจุดประสงค์หรือแนวคิดของผู้เขียน

3. การวิพากษ์วิจารณ์เนื้อหา เป็นความสามารถในการพิจารณาคุณค่าของเรื่องทีอ่าน โดยแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

วัชรา เล่าเรียนดี (2553, หน้า 19-20) ได้เสนอคำถามเพื่อวัดทักษะการอ่านอย่างมีวิจยรณญาณตามแนวคิดของบลูม (Bloom's Taxonomy) ดังนี้

1. คำถามประเภทความรู้ (Knowledge) ความรู้ความสามารถในการจำการระลึกได้ถึงข้อมูลทีเรียนไปแล้ว คำถามประเภทความรู้จึงมีคำตอบเดียว เพราะเป็นการถาม ความจำ ข้อเท็จจริง สาระเนื้อหาทีเป็นความจริง คำถามทีจะใช้จะประกอบด้วยคำต่าง ๆ ต่อไปนี้ ใคร เมื่อไร ทีไหน มากน้อยเท่าไร ให้บอกความอธิบาย

2. คำถามความเข้าใจ (Comprehension) ความสามารถในการบอก การอธิบาย ความหมายเรื่องราวต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจ คำทีใช้ในการถามความเข้าใจ เช่น ให้อธิบาย พรรณนา ทำทาย ระบุ บอกความแตกต่างให้แปลความ ตีความหมาย และขยายความ

3. คำถามการนำไปใช้ (Application) ความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ทีไม่คุ้นเคย คำทีใช้ในการถามเกี่ยวกับการนำไปใช้ เช่น ให้สาธิตให้ประยุกต์ ให้แสดง ให้ตรวจสอบ ให้ขยายความ ให้จำแนก ให้ทดลอง เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้

4. คำถามการวิเคราะห์ (Analysis) ความสามารถในการแจกแจง แยกแยะ แยกย่อย การทำให้นักเรียนจะใช้การคิดมากขึ้นในส่วนย่อย และรายละเอียดของข้อมูลความรู้ คำถามทีใช้เกี่ยวกับการให้วิเคราะห์ เช่น อะไรคือความแตกต่าง อะไรคือความคล้ายคลึงกัน อะไรคือตัวร่วม เช่น การให้วิเคราะห์ ให้เปรียบเทียบ ให้แยก ให้จัดกลุ่ม ให้บอกความสัมพันธ์

5. คำถามสังเคราะห์ (Synthesis) ความสามารถในการรวมส่วนย่อยเป็นส่วนใหญ่หรือเป็นสิงใหม่ โดยใช้ความรู้และทักษะทีมีอยู่เดิมเชื่อมโยงส่วนย่อยให้เป็นแบบแผนใหม่ สิงใหม่คำถามทีใช้ถามสังเคราะห์ เช่น ให้เชื่อมโยง ให้จัดใหม่ ให้ใช้แทน สร้างหรือให้ออกแบบ

6. คำถามการประเมินผล (Evaluation) การตัดสินใจให้คุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิด คำที่ใช้ในการถามให้ประเมินผล เช่น ให้ประเมิน ตัดสิน วัด เลือก สรุป เปรียบเทียบ หรือสรุปผล

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2564, หน้า 19-23) ได้ร่วมมือกับองค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ดำเนินโครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ หรือ PISA ได้วางโครงสร้างการวัด และประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ซึ่งสอดคล้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ ทั้งนี้ การประเมินการอ่านของ PISA กำหนดให้ครอบคลุมภารกิจในการอ่านอยู่บนองค์ประกอบพื้นฐานสามประการด้วยกัน ได้แก่ สถานการณ์ ซึ่งเป็นบริบทหรือจุดประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้น ถ้อยความหรือเนื้อความ ซึ่งหมายถึง สิ่งที่เขียนหรือเรียบเรียงให้อ่านให้ครอบคลุมพิสัยความยากง่ายของสื่อหรือวัสดุที่อ่าน และกลยุทธ์การอ่าน ซึ่งเป็นกลยุทธ์เชิงความคิดที่เป็นตัวกำหนดว่า ผู้อ่านจะต้องอ่านในลักษณะใด อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบภารกิจการทดสอบ ไม่ใช่เป็นการทดสอบแยกส่วนไปแต่ละส่วน แต่ให้ครอบคลุมภารกิจการประเมินบนพื้นฐานสามประการดังกล่าว ซึ่งกลยุทธ์ในการอ่านสามารถสรุปภารกิจของการประเมินการอ่านไว้ 3 ด้านกว้าง ๆ ได้ดังนี้

1. การเข้าถึงและค้นคืนสาระ (Access and Retrieving) เป็นการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ของบทอ่าน ผู้อ่านจึงต้องใช้วิธีมุ่งมองหาเฉพาะสาระหรือข้อมูลที่ต้องการโดยไม่มองข้ามสาระอื่น ๆ ไป เป็นกลยุทธ์ที่มีประโยชน์เมื่อผู้อ่านต้องการข้อมูลที่แท้จริง แล้วใช้ในการตอบคำถาม แต่บางครั้งการค้นคืนสาระนั้นก็ยังไม่ชัดเจน จึงต้องอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์เพื่อแยกแยะข้อมูลที่ได้จากการอ่าน

2. การบูรณาการและตีความ (Integrate and Interpret) กลยุทธ์นี้ต้องการให้ผู้อ่านขยายความคิดของตนเอง เพื่อพัฒนาไปสู่การเข้าใจสิ่งที่ได้อ่านให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งต้องใช้ทักษะที่เรียกว่าความเข้าใจอย่างมีตรรกะ นั่นคือ ผู้อ่านต้องดำเนินการจัดระเบียบของสาระเนื้อหาในถ้อยความ โดยต้องเข้าใจว่าตัวเชื่อมโยงเนื้อหาคืออะไร สามารถบอกสาระที่ขัดแย้งกันแตกต่างกัน ได้จากเรื่องที่อ่าน และนอกจากนี้ยังต้องสามารถอ้างอิงไปถึงสิ่งหนึ่ง นักเรียนต้องอ้างอิงถึงความตั้งใจของผู้อ่าน

3. การสะท้อนและประเมิน (Reflect and Evaluate) การสะท้อนและประเมินนั้นประกอบด้วยสองส่วนได้แก่ การสะท้อนและประเมินเนื้อหาสาระ และการสะท้อนและประเมินโครงสร้าง สามารถทำได้จากการนำความรู้จากภายนอกมาเชื่อมโยงกับสาระในบทอ่านที่อ่านอยู่ในขณะนั้น จะต้องนำสาระที่ได้จากการอ่านเทียบความรู้ในโลกแห่งความเป็นจริงที่ตนเองมีอยู่

ทั้งสามกลยุทธ์ของการประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) ไม่สามารถแยกจากกันได้เด็ดขาด หากแต่มีความเกี่ยวข้องกันหรือขึ้นแก่กันและกัน (สมเจตน์ พันธุ์พรม, 2560)

สามารถกล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการวัดและการประเมินความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้สอนควรออกแบบวิธีวัดและการประเมินผลให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ การประเมินด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทักษะและการปฏิบัติ (Practice) และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) การประเมินจะแบ่งตามลักษณะของรายวิชาด้วยเครื่องมือที่แตกต่างกันไป เช่น การประเมินด้านความรู้ (K) จะนิยมใช้แบบทดสอบในการประเมิน ในขณะที่การประเมินด้านทักษะ (P) จะใช้ภาระงานหรือชิ้นงานมาประกอบกับเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) มาประเมิน ส่วนด้านเจตคติ (A) จะใช้การประเมินตามสภาพจริงซึ่งมีความซับซ้อนกว่า 2 อย่างแรก

ในส่วนของแนวคิดที่นำมาใช้เป็นแนวทางการวัดและประเมินผล การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การบูรณาการแนวทางการวัดและประเมินผลของ Maggart and Zintz, (1992); Madsen (1983); Adler and Doren (1972); วัชรภา เล่าเรียนดี (2555) และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2564) โดยผู้วิจัยออกแบบวิธีการประเมินในทุกด้าน ตั้งแต่ความรู้เดิมของนักเรียน การประเมินก่อนเรียน ในขณะที่เรียน และการประเมินหลังการเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ การตรวจสอบชิ้นงาน และบันทึกการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินความรู้แบบการเรียนรู้ โดยใช้ข้อคำถามเชิงวิเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ในการถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและให้นักเรียนตอบ หรือสามารถอธิบายให้นักเรียนเขียนวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน โดยวางกรอบให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิม และทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในการระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ระบุจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นทำนายเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และสรุปอ้างอิง โดยการตีความจากเรื่องที่อ่าน ประกอบกับการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนโดยการทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกต้อง 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อภิสรรา อภัยพรม (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมอยู่ในระดับค่อนข้างดี

จรรยา พลศรี (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดได้รับคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีเจตคติต่อการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมอยู่ในระดับดี

สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนการสอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นกระตุ้นและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม ขั้นแนะนำบทอ่านและกลวิธีการอ่าน ขั้นฝึกอ่านด้วยตนเอง ขั้นตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้ข้อมูลป้อนกลับ และขั้นประเมินผลหลังการอ่านและประยุกต์ใช้ความรู้ การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นจากการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ในห้องเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรนิพิฏ พันธ์หนองหว้า (2559) ได้ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่มีโครงสร้างไม่สมบูรณ์ร่วมกับกลวิธีการเสริมต่อความคิดที่มีต่อ

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่มีโครงสร้างไม่สมบูรณ์ร่วมกับกลวิธีการเสริมต่อความคิด มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่มีโครงสร้างไม่สมบูรณ์ร่วมกับกลวิธีการเสริมต่อความคิด มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่มีโครงสร้างไม่สมบูรณ์ร่วมกับกลวิธีการเสริมต่อความคิด มีพัฒนาการของความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเปลี่ยนแปลงไปใน ทางที่ดีขึ้นตามลำดับ

เนตรนภา สวยลี (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า ความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาหลังการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43

สมเจตน์ พันธุ์พรม (2560) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยมีกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งออกได้เป็น 7 ขั้นตอน ตาม PreSAS WhileCI PostSA Model คือ ก่อนการอ่าน (Pre-reading) ขั้นกระตุ้นความรู้เดิม (Stimulate Original Knowledge) ขั้นเพิ่มเติมแผนการอ่าน (Added Reading Plans) ขั้นชำนาญตั้งวัตถุประสงค์ (Set Objective) ระหว่างการอ่าน (While-reading) ขั้นตรวจสอบตรงความเข้าใจ (Check for Understanding) ขั้นเรียนรู้ได้ให้บูรณาการ (Integration) หลังการอ่าน (Post-reading) ขั้นสรุปผลและประเมินอ่านผ่านคุณค่า (Summarize and Evaluate of Reading) ขั้นนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (Apply Knowledge) มีคุณภาพด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และดัชนีประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้

มีค่าเท่ากับ 0.6385 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ มีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประสรวรค์ ดันติเสนาะ (2560) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามทฤษฎีโครงสร้าง เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ รูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามทฤษฎีโครงสร้าง เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 มี 4 องค์ประกอบได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน และปัจจัยสนับสนุน การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ชั้นกระบวนการเรียนการสอนมี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย เชื่อมโยงความคิด พินิจตรวจสอบ ค้นพจน์ตีความ ถอดรหัสความหมาย อภิปรายแลกเปลี่ยนสรุปผลการเรียนรู้ และผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียน การสอนพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

พัชรินทร์ สุริยวงศ์ (2561) ได้พัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีวะครู โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Reading Proficiency: CRP) ของ Huijie ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม (Schema Theory) กระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Reading) ทฤษฎีโครงสร้างทางสติปัญญาของ Guilford และแนวคิดพุทธิพิสัยของ Bloom พบว่า 1) รูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีวะครู มี 4 องค์ประกอบได้แก่ หลักการวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ได้รับความสนใจ ขั้นที่ 2 ทบทวนความรู้ ประสบการณ์เดิม ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้/ให้ตัวอย่างการวิเคราะห์ ขั้นที่ 4 กระบวนการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบ่งเป็น ขั้นตอนย่อยที่ 1 กิจกรรมการอ่านและวิเคราะห์เรื่อง ขั้นตอนย่อยที่ 2 กิจกรรมอภิปรายเรื่องเชื่อมโยงชีวิตและสังคม ขั้นตอนย่อยที่ 3 กิจกรรมสรุปการอ่านและเขียนแผนภูมิ ขั้นตอนย่อยที่ 4 กิจกรรมนำเสนอผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นที่ 5 วิเคราะห์สถานการณ์ด้วยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และขั้นที่ 6 สรุปความรู้นำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการสอน พบว่า นักศึกษามีความสามารถทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3) นักศึกษามีความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ 4) ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถของการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพรู้อยู่ในระดับมาก

สกุลการ สังข์ทอง (2562) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีองค์ประกอบหลัก คือ หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ (Motivation) ขั้นที่ 2 สำรวจและศึกษาบทอ่าน (Exploration) ขั้นที่ 3 วิเคราะห์บทอ่าน (Critical Thinking) ขั้นที่ 4 สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Construction of Knowledge) ขั้นที่ 5 ประยุกต์ใช้ (Application) 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA ผลจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) การขยายผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ พบว่านักเรียนกลุ่มขยายผลมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มขยายผลที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

กานต์ณรงค์ สอนสกุล (2562) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต ผลการศึกษา พบว่า 1) รูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐาน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.86/75.20 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 2) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณอยู่ในระดับมาก

สันติวัฒน์ จันทร์โต (2562) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้และการเรียนรู้แบบกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นมีหลักการ 4 ประการ คือ การสำรวจประสบการณ์การอ่าน การกำหนดวัตถุประสงค์การอ่านและวางแผนการอ่าน การใช้กลยุทธ์การอ่านและกลยุทธ์การเรียนรู้ และการประเมินกลยุทธ์การอ่านและกลยุทธ์การเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มี 4 ชั้นหลัก ได้แก่ ชั้นสำรวจประสบการณ์การอ่าน ชั้นวางแผนสร้างประสบการณ์การอ่าน ชั้นเสริมต่อประสบการณ์การอ่าน และ ชั้นประเมินประสบการณ์การอ่าน 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรู้เรื่องการอ่านหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรู้เรื่องการอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิตติมา เขียวพันธ์ (2563) ได้พัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า 1) คะแนนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนด้วยรูปแบบสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) การใช้กลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า นักเรียนใช้กลวิธีการอ่านซ้ำมากที่สุด ส่วนการใช้ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์น้อยที่สุด 3) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (ESQSE Model) โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 4) รูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (ESQSE Model) ได้รับการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Mahmoud and Aila (2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของกลยุทธ์การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยประชากรในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชายที่กำลังศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนทางตอนเหนือของเลขฉนวนกาซา จำนวน 63 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยกลยุทธ์การเสริมต่อการเรียนรู้จำนวน 32 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ จำนวน 31 คน ผลการศึกษาพบว่า การเสริมต่อการเรียนรู้มีผลในเชิงบวกต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นในทักษะทั้งสี่ของการทดสอบทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ Scanning, Skimming, Making Inference และ Answer Judgment and Evaluation Questions เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียนพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

Nmadumelu (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้กับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคน ในเขตการปกครองท้องถิ่นซาเรียของรัฐคาตูลนา ประเทศไนจีเรีย จำนวน 6,220 คน จากโรงเรียนของรัฐบาลจำนวน 32 โรงเรียน โดยได้ทำการสุ่มเลือกนักเรียนจากกลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 120 คน โดยแบ่งออกเป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยทฤษฎีโครงสร้างความรู้จำนวน 60 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติจำนวน 60 ผลการศึกษาพบว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนโดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Reynolds (2017) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคเสริมต่อการเรียนรู้ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของบทอ่านที่มีความซับซ้อนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 153 คน จากโรงเรียนในเมืองฮอสติน รัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 82 คนที่เรียนด้วยเทคนิคการเสริมต่อการเรียนรู้ และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ จำนวน 71 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Khosravi (2017) ศึกษาเกี่ยวกับผลของการเสริมต่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาชาวอิหร่าน ที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักศึกษาจากสถาบันภาษาในเมืองซาฮีดาน ประเทศอิหร่านจำนวน 20 คน โดยใช้เวลาในการทดลองจำนวน 24 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ บทอ่านจำนวน 10 บท และแบบทดสอบแบบโคลซ์ที่ใช้ในการทดสอบก่อนและหลังเรียน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นมากกว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Zhang (2018) ได้ทำการสังเคราะห์เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยได้ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ของงานวิจัยทั้งในประเทศจีนและต่างประเทศที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าทฤษฎีโครงสร้างความรู้มีความสัมพันธ์กับรูปแบบการสอนอ่านในระดับหนึ่ง แต่ยังขาดการทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การประยุกต์ใช้ทฤษฎีโครงสร้างในการสอนสามารถตอบสนองความต้องการทางสังคมได้ ช่วยให้นักเรียนและครูเป็นอิสระจากข้อจำกัดของคำศัพท์และไวยากรณ์ และมุ่งความสนใจไปที่กระบวนการอ่านระยะยาวและประสบการณ์ประกอบกับความรู้พื้นฐานที่จะทำให้ให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านและกลยุทธ์ในการตอบคำถามได้ดีขึ้น นักเรียนจะค่อย ๆ พัฒนารูปแบบการอ่านของตนเองไปสู่ทักษะการอ่านขั้นสูงอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

Latha, Manc and Ivan (2018) ได้ศึกษาเชิงเปรียบเทียบระหว่างวิธีการสอนอ่านตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และวิธีการสอนปกติ โดยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาอิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสาร ของสถาบันวิศวกรรมและเทคโนโลยีศรีคราติ เมืองนัลวิด รัฐอานธรประเทศ ประเทศอินเดีย จำนวน 120 คน ดำเนินการศึกษาในระยะระยะที่ 1 การทำความเข้าใจความคิดเห็นของคณาจารย์ภาษาอังกฤษและนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เรื่องประสิทธิผลของบทเรียนที่กำหนดในหนังสือเรียนภาษาอังกฤษและประสิทธิผลในพัฒนาทักษะความเข้าใจในการอ่าน ระยะที่ 2 ศึกษาข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ทักษะการอ่าน จับใจความของนักเรียนระดับปัจจุบัน โดยจากข้อมูลในระยะที่ 1 พบว่า คณาจารย์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ใช้วิธีการอ่านแบบดั้งเดิม (ล่างขึ้นบน) ซึ่งไม่ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการและนักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน ส่วนในระยะที่ 2 พบว่า มีความจำเป็นจะต้องนำวิธีการสอนที่เหมาะสมมาใช้เป็นทางเลือกแทนแนวทางการอ่านแบบดั้งเดิม (ล่างขึ้นบน) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันในห้องเรียน ดังนั้น

จึงทำการตรวจสอบอย่างละเอียดในการศึกษาก่อนหน้านี้ถึงระบุวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ พบว่า วิธีการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (จากบนลงล่าง) เป็นวิธีการที่เหมาะสมเพราะมีประสิทธิภาพในการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีโครงสร้างความรู้มาจัดการเรียนการสอนโดยเปรียบเทียบกับวิธีการอ่านแบบดั้งเดิม (จากล่างขึ้นบน) ผลการวิจัยพบว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (บนลงล่าง) มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของ นักศึกษาวិชากรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1

ภาพ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

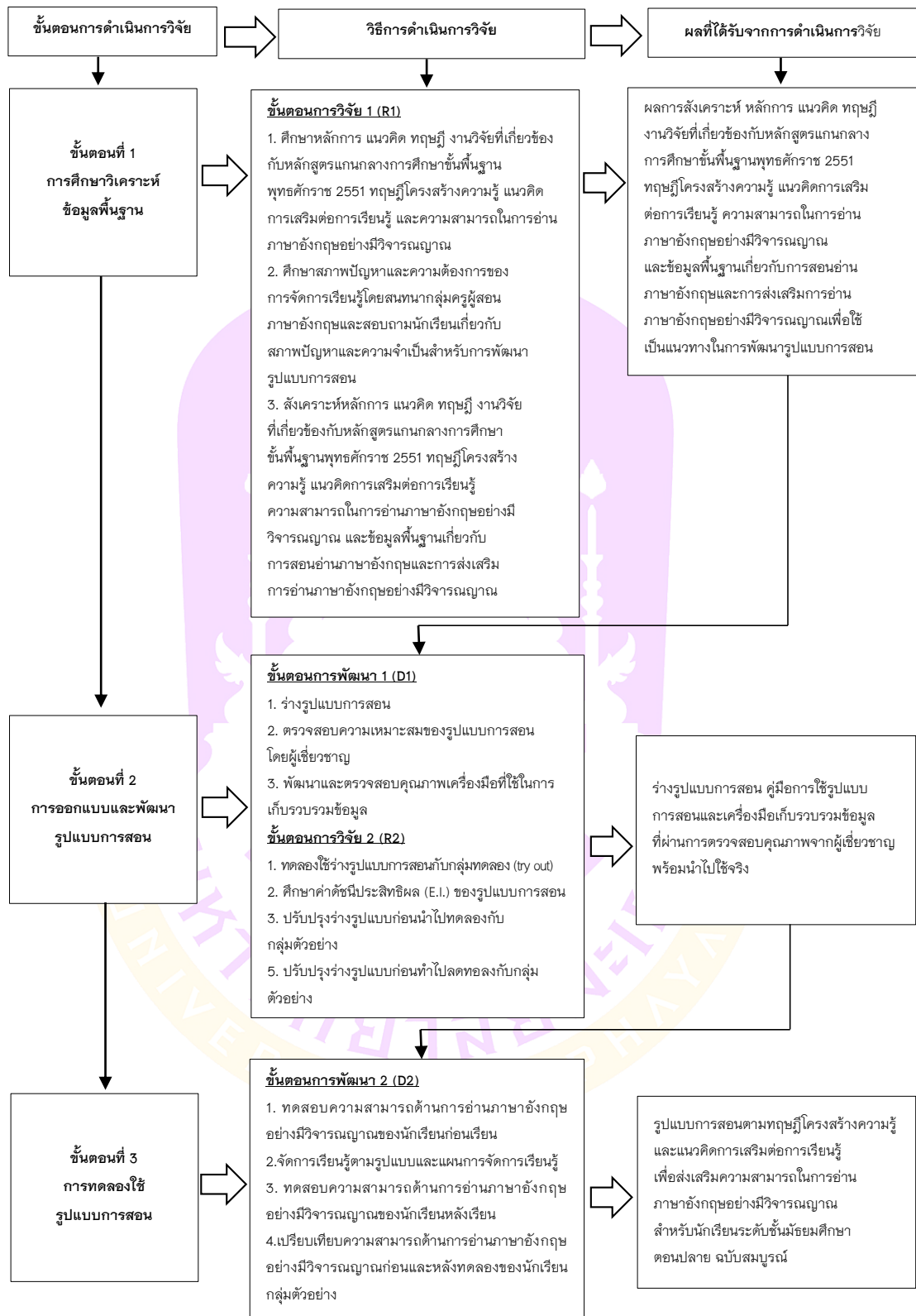
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สำหรับพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน เป็นการศึกษาผลของการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีการดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยดำเนินการตามกรอบดำเนินการวิจัยตามแผนภาพ 3 ดังนี้

ภาพ 3 กรอบการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทวิจัยและพัฒนา (Research and Development) รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2560) กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ เอกสารเชิงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
3. สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษและการส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษและการส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และครูผู้สอนของโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้ การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2564 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ดังนี้

การสุ่มครั้งที่ 1 การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากสหวิทยาเขต จำนวน 5 สหวิทยาเขต ได้แก่ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยสุเทพ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยอินทนนท์ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยลัมพัญญู สหวิทยาเขตกลุ่มดอยสามหมื่น และสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอ่างขาง โดยแต่ละสหวิทยาเขตจะประกอบด้วยโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ผลการสุ่มได้ สหวิทยาเขตกลุ่มดอยอ่างขาง

การสุ่มครั้งที่ 2 การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เลือกโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ขนาดละ 1 โรงเรียน จากสหวิทยาเขตกลุ่มดอยอ่างขาง ได้แก่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 1,635 คน โรงเรียนแม่อาววิทยาคม มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 1,021 คน และโรงเรียนไชยปราการมีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 400 คน รวมทั้ง 3 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 3,056 คน

การสุ่มครั้งที่ 3 การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยสุ่มนักเรียนของโรงเรียนในสหวิทยาเขตอ่างขาง ได้แก่ โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์ โรงเรียนแม่อาววิทยาคม และโรงเรียนไชยปราการ โดยสุ่มนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และศิลป์ภาษา อย่างละ 1 ห้องเรียน ในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 6 ห้องเรียน รวมจำนวนห้องเรียนทั้งสิ้น จำนวน 18 ห้องเรียน

การสุ่มครั้งที่ 4 การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในแต่ละห้องเรียน ด้วยการสุ่มเลขที่คู่ เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการใช้สูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973) ที่โดยให้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% จำนวน 385 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้ การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยการสนทนากลุ่ม คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 คน โดยผู้วิจัยได้เลือกผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลัก ดังนี้

1. เป็นครูผู้สอนที่ประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ โดยได้รับรางวัลครูผู้สอนดีเด่น จากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา หรือเทียบเท่า
2. เป็นครูผู้สอนที่จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่มาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

1. แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปประกอบด้วยเพศ ระดับชั้น และระยะเวลาที่เรียนภาษาอังกฤษ
 - ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ดังนี้

1 ไม่มี	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติหรือไม่มีการเกิดพฤติกรรมขึ้น
2 น้อย	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือพฤติกรรมเกิดขึ้นน้อย
3 ปานกลาง	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือพฤติกรรมเกิดขึ้นปานกลาง
4 มาก	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือพฤติกรรมเกิดขึ้นมาก
5 มากที่สุด	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือพฤติกรรมเกิดขึ้นมากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

2. ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยมีประเด็นหลัก ดังนี้ 1) สภาพการจัดการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ 2) วิธีการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ประสบผลสำเร็จ 3) ปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน 4) ปัญหาด้านการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และ 5) ความต้องการพัฒนารูปแบบการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

ขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบวิเคราะห์เอกสารข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ มีขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารตำราเกี่ยวกับสร้างแบบสอบถาม

1.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมด้านภาษาและจำนวนข้อคำถาม เพื่อแก้ไขตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.4 นำแบบสอบถามที่ทำการแก้ไขตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า. 82)

+1 คะแนน หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 คะแนน หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 คะแนน หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.5 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยค่าคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยมีเกณฑ์ยอมรับได้ คือค่า IOC ต้องอยู่ระหว่าง 0.50-1.00

1.6 ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้จริง

2. ประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยสนทนากลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3 นำประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม และแก้ไขตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 นำประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มที่ทำการแก้ไขตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนจำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้แบบตรวจสอบความสอดคล้อง (IOC) กำหนดเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 82)

+1 คะแนน หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องวัตถุประสงค์

0 คะแนน หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องวัตถุประสงค์

-1 คะแนน หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องวัตถุประสงค์

โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจในข้อคำถามได้ถูกต้องตามประเด็นที่ต้องการ

2.5 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยค่าคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือโดยมีเกณฑ์ยอมรับได้ คือค่า IOC ต้องอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00

2.6 ผลการประเมินความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 จากนั้น ปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของความชัดเจนของข้อความและภาษาที่ใช้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขออนุญาตระงับในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา เสนอ ผู้อำนวยการโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการเก็บข้อมูล

2. ทำหนังสืออนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3. นำแบบสอบถาม ไปทำการสอบถามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จำนวน 385 คน

4. นำประเด็นคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่มครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 7 คน ผ่านการสนทนากลุ่ม ในรูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting โดยผู้วิจัยได้ทำการขออนุญาตผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มในการบันทึกภาพและเสียง จากการสนทนากลุ่มครั้งนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของข้อคำถาม

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

3. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ จากการสนทนากลุ่มกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวน 7 คน โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอน

เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างและหาคุณภาพรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริม ต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีรายละเอียด ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษา ชั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อ การเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และสภาพปัญหา และความต้องการสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎี โครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. นำร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อ การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน เพื่อนำข้อเสนอนี้มาปรับปรุงแก้ไข

3. นำร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อ การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการ วัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของของรูปแบบการสอน ในด้านความเป็นมา และความสำคัญทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนา การกำหนดองค์ประกอบ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ ของผู้เชี่ยวชาญ

4. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบตรวจสอบ ประสิทธิภาพด้านความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้และความสอดคล้องของ

รูปแบบการสอนแผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

5. นำร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไปใช้กับกลุ่มทดลอง

ประชากร

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการเลือกแบบเจาะจง และได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญไว้ดังนี้

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหรือรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยทำหน้าที่เป็นผู้สอนที่รับผิดชอบในการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหรือรายวิชาภาษาอังกฤษ ไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือข้าราชการบำนาญ อาจารย์พิเศษ ที่มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือจบการศึกษาระดับปริญญาเอกเกี่ยวกับด้านภาษาอังกฤษ

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน เป็นศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือเป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและประเมินผลการศึกษา

1.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน เป็นอาจารย์สาขาหลักสูตรและการสอนในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาหลักสูตรและการสอน

2. กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนแม่อาวยวิทยาคม อำเภอมะออย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนรายวิชา ๑33102 ภาษาอังกฤษ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 31 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณมีดังนี้

1. ร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

ขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและคู่มือประกอบการใช้รูปแบบ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 นำผลที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในขั้นตอนที่ 1 และจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ มาสังเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของรูปแบบให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของระบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Dick, Carey and James (2005); Joyce and Weil (2009); ทิศนา ขัมมณี (2550); สกฤตการ สังข์ทอง (2562) และจิตติมา เขียวพันธุ์ (2563) ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ไปใช้ในการสร้างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนโครงสร้างรูปแบบประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

- 1.1.1 หลักการของรูปแบบ
- 1.1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
- 1.1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ
- 1.1.4 บทบาทครูผู้สอนและนักเรียน
- 1.1.5 การวัดและประเมินผล

1.2 ดำเนินการสร้างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 ระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของรูปแบบการสอนตามทฤษฎี โครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

1.2.2 กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยคำนึงถึง วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

1.2.3 ออกแบบรูปแบบการสอนแต่ละองค์ประกอบ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้และความต้องการของนักเรียน

1.2.4 ออกแบบและจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ซึ่งผู้วิจัยจะสร้างขึ้น เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และอำนวยความสะดวกให้นักเรียน

1.2.5 ออกแบบกิจกรรมและเนื้อหาในบทเรียนที่ตรงกับความต้องการ ความสนใจของนักเรียน และกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และการใช้วิจารณญาณในการอ่าน ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นหลักสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

หน่วยการ เรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง
1	Documentary	การอ่านบทอย่างประเภทสารคดี อย่างมีวิจารณญาณ	4
2	Fiction	การอ่านบทอ่านประเภทบันเทิงคดี อย่างมีวิจารณญาณ	4
3	News	การอ่านบทอ่านประเภทข่าว อย่างมีวิจารณญาณ	4
4	Interest-based events	การอ่านบทอ่านประเภทเหตุการณ์ ที่อยู่ในความสนใจอย่างมีวิจารณญาณ	4
5	Interest-based situations	การอ่านบทอ่านประเภทสถานการณ์ ที่อยู่ในความสนใจอย่างมีวิจารณญาณ	4
รวมทั้งสิ้น			20

1.2.6 ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยผู้วิจัยออกแบบวิธีการประเมินในทุกด้าน ตั้งแต่ความรู้เดิมของนักเรียน การประเมินก่อนเรียน ในขณะที่เรียน และการประเมินหลังการเรียน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ การตรวจสอบชิ้นงาน และบันทึกการเรียนรู้อัตนวจนการประเมินความรู้แบบการเรียนรู้ โดยใช้ข้อคำถามเชิงวิเคราะห์ประเภทต่าง ๆ ในการถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและให้นักเรียนตอบ หรือสามารถมอบหมายให้นักเรียนเขียนวิพากษ์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน โดยวางกรอบให้นักเรียนได้ใช้ความรู้เดิมและทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ในการระบุนใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ระบุนจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น ทำนายเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และสรุปอ้างอิง โดยการตีความจากเรื่องที่อ่าน ประกอบกับการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนโดยการทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน

1.3 สร้างเอกสารร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และคู่มือประกอบการใช้รูปแบบ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบแบ่งเป็น 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the prior knowledge)

ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the new knowledge)

ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding)

ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน (C = Combine the ideas together)

ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the knowledge)

1.4 นำร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและคู่มือประกอบการใช้รูปแบบที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมเชิงทฤษฎีแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและคู่มือประกอบการใช้รูปแบบ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว

ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ในด้านความเป็นมาและความสำคัญ ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนา การกำหนดองค์ประกอบ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอน การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมรูปแบบ การสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และประเมิน ความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนในด้านความเหมาะสมของคำแนะนำการใช้คู่มือ รูปแบบการสอนและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ในด้านองค์ประกอบ สาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล กำหนดเกณฑ์การพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 82)

ระดับ 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

แปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 82)

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 2.50–2.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเหมาะสมพิจารณาจากค่าเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.50 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 หากมีค่าที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าวก็ให้ปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้

จากผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีค่าความเหมาะสม ดังนี้ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ได้เท่ากับ 4.45 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ได้เท่ากับ 0.60 ซึ่งแสดงว่ามีความสอดคล้องกันในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมสามารถนำไปทดลองใช้ได้

1.6 ปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้มี ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มองค์ประกอบด้านบทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน ในรูปแบบการสอนด้วย ผู้วิจัยได้ปรับปรุงรูปแบบการสอน โดยเพิ่มองค์ประกอบด้านบทบาท ของครูและบทบาทของนักเรียนไว้ในรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาขึ้นตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญ

2. แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยมีขั้นตอน ในการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการ อ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ กรอบแนวคิดรูปแบบการสอนด้านการอ่านอย่าง ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2.2 วิเคราะห์สาระสำคัญ เนื้อหา และตัวชี้วัด

2.3 สร้างตารางกำหนดเนื้อหาข้อสอบ (Table of Test Specification) ให้ครอบคลุมกับ เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดทำวิเคราะห์จำนวนข้อสอบ เพื่อใช้ในแต่ละเรื่องและใช้เป็น แบบทดสอบรวม ซึ่งจะวิเคราะห์ตามน้ำหนักพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ในระดับต่าง ๆ ซึ่งจำนวน ข้อสอบออกเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย (Multiple Choice) แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณของของ Mckee (1966); Harris and Smith (1986) ธิดารัตน์ สมานพันธ์ (2549); เนตรนภา สวยสี (2560) และจิตติมา เขียวพันธุ์ (2563) ดังนี้ การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะ ข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการประเมินค่า บทอ่าน ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการกำหนดเนื้อหาแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ
อย่างมีวิจารณญาณ (Table of Test Specification)

วัตถุประสงค์	จำนวน ข้อสอบ	น้ำหนัก (%)	เกณฑ์การให้ คะแนน	เวลา
1. นักเรียนสามารถประเมินสิ่งที่อ่าน โดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับ ความคิดเห็น	6 ข้อ	100	ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน	60 นาที
2. นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของ เรื่องที่อ่าน	6 ข้อ		ได้ 0 คะแนน	
3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่อง ที่อ่าน	6 ข้อ			
4. นักเรียนสามารถอ่าน บอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน	6 ข้อ			
5. นักเรียนสามารถประเมินค่าบทอ่าน	6 ข้อ			

2.4 สร้างแบบทดสอบฉบับร่างสำหรับวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้รูปแบบการสอบอ่านซึ่งเป็นแบบปรนัย (Multiple Choices) แบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ โดยสร้างข้อทดสอบให้มีจำนวนข้อสอบมากกว่าที่ต้องการตามที่ระบุไว้ เพื่อคัดข้อทดสอบจำนวน 30 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มทดลองและกลุ่มตัวอย่าง

2.5 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา ความถูกต้องทางการใช้ภาษา และความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับประเด็นการประเมินนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.6 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา แล้วนำความคิดของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง

ระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 82)

+1 คะแนน หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 คะแนน หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 คะแนน หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.7 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยค่าคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ โดยมีเกณฑ์ยอมรับได้ คือค่า IOC ต้องอยู่ระหว่าง 0.50–1.00 ผลจากการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 แสดงว่าแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ มาเป็นแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ โดยพิจารณาจากความยาวของบทอ่านและระดับของคำศัพท์ที่เหมาะสมกับนักเรียน

2.8 ปรับปรุงแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบภาษา แล้วจัดพิมพ์เพื่อนำไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.9 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนแม่อาววิทยาคม จำนวน 31 คน

2.10 นำผลการทดสอบที่ได้มาวิเคราะห์รายข้อ จำนวน 30 ข้อ เพื่อหาค่าระดับความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20–0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยผลการวิเคราะห์ข้อสอบมีค่าระดับความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50–0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20

2.11 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR20 ของ Kuder and Richardson (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า. 123) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70

2.12 นำแบบวัดความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณจำนวน 30 ข้อ ที่ได้ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขออนุญาตระงับในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา เสนอ ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่อาววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ และหนังสือขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน
2. ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญ
3. ทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 31 คน
4. หาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effective Index) ของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย รูปแบบการสอนและคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ผลการประเมินพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ที่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการสอน

เป็นการศึกษาผลของการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

วัตถุประสงค์

เพื่อทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนแม่อาวยิตยาคม อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 35 คน การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนแม่อาวยิตยาคม และ 2) เป็นนักเรียนแผนการเรียนภาษาต่างประเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ คู่มือประกอบการใช้รูปแบบ
2. เครื่องมือที่ใช้ศึกษาผลการใช้รูปแบบ ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียน

แบบแผนการทดลอง

แบบแผนที่ใช้ในขั้นตอนที่ 3 คือ One-Group Pretest-Posttest Design ซึ่งมีรูปแบบการวิจัย ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 56)

O1	X	O2
----	---	----

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

O1 หมายถึง การทดสอบก่อนการเรียน (Pretest)

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

O2 หมายถึง การทดสอบหลังการเรียน (Posttest)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากการดำเนินการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการยื่นขอหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนแม่อาววิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตระดมทุนในการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ชี้แจงรายละเอียดการใช้รูปแบบการสอน หลักการ เหตุผล และประโยชน์ให้นักเรียนทราบและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน วิธีการเรียน การวัดประเมินผล และกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้ผลการใช้รูปแบบการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

3. วัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณก่อนใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 จำนวน 35 คน ที่เรียนในรายวิชา อ33102 ภาษาอังกฤษ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง

5. วัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณหลังใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลอง โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนสอบก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent Samples)

3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มทดลอง หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติทีแบบกลุ่มเดียว (t-test One Samples)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 214)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 214)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum_{i=1}^n x_i^2 - \left(\sum_{i=1}^n x_i\right)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x_i แทน คะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

\sum แทน ผลรวม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 82)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนก ใช้สูตรดังนี้ (ปกรณัม ประจันบาน, 2552, หน้า 171)

$$r = \frac{Ru - RI}{f}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนก

Ru แทน จำนวนคนกลุ่มสูงที่ตอบถูก

RI แทน จำนวนคนกลุ่มต่ำที่ตอบถูก

f แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลังทดลอง ใช้รูปแบบการสอนโดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent Samples) ดังนี้ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, หน้า 109)

$$t = \frac{\sum D}{\frac{n\sqrt{D^2 - (\sum D)^2}}{n-1}}, df = n-1$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่
- D แทน ผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
- $D2$ แทน กำลังสองของผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
- n แทน จำนวนคู่ของข้อมูล
- df แทน องศาหรือชั้นความเป็นอิสระ

3.2 การเปรียบเทียบคะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ใช้สถิติทดสอบทีแบบกลุ่มเดียว (t-test One Sample) โดยใช้สูตรดังนี้ (ปกรณ์ ประจันบาน, 2552, หน้า 238)

$$t = \frac{X - u}{\frac{S_x}{\sqrt{n}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่
- u แทน เกณฑ์ที่กำหนด
- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มทดลอง
- S_x แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มทดลอง
- n แทน ขนาดของกลุ่มทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 2 ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดย

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้าง ความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ตอนที่ 1 ผลการออกแบบและพัฒนา รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การออกแบบและพัฒนา รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. สังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่

3. ร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและคู่มือการใช้รูปแบบการสอน

4. ประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและคู่มือการใช้รูปแบบการสอน

5. ทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและคู่มือการใช้รูปแบบการสอน กับนักเรียนกลุ่มทดลอง เพื่อหาค่าประสิทธิผล (Effective Index) ของรูปแบบการสอน

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ผลสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การพัฒนารูปแบบการสอน ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ปรากฏผล ดังนี้

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและการสาระการเรียนรู้แกนกลางที่สอดคล้องกับการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการสังเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	เนื้อหา
มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความ เรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อ ประเภทต่างๆ และแสดง ความคิดเห็นอย่างมี เหตุผล	จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความสรุปความ ตีความและแสดง ความคิดเห็นจากการฟัง และอ่านเรื่องที่เป็นสาร คดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและ ยกตัวอย่างประกอบ (ต.1.1, ม.4-6/4)	เรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิง คดีการจับใจความสำคัญ การสรุปความ การวิเคราะห์ ความการตีความการใช้ skimming/scanning/guessing/ context clue ประโยคที่ใช้ใน การแสดงความคิดเห็น การให้เหตุผล และการยกตัวอย่าง	การอ่าน ภาษาอังกฤษ อย่างมี วิจารณญาณ จากบทอ่าน ได้แก่ 1. สารคดี 2. บันเทิงคดี 3. ข่าว 4. เหตุการณ์
มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่อง ต่าง ๆ โดยการพูด และการเขียน	พูดและเขียนสรุปใจความ สำคัญแก่นสาระที่ได้จาก การวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ (ต.1.3,ม.4-6/2)	การจับใจความสำคัญ/ แก่นสาระ การวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความ สนใจ	และ สถานการณ์ ตามความ สนใจ

1.2 องค์ประกอบของรูปแบบการสอน จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการสอนของ Dick, Carey and James (2005); Morrison, et al. (2010); Joyce, Weil and Colhoun (2015); สกฤตการ สังข์ทอง (2562) และจิตติมา เขียวพันธุ์, (2563) สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของรูปแบบการสอนที่นำมาใช้ในวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1.2.1 หลักการของรูปแบบการสอนซึ่งจะเป็นแนวคิดและพื้นฐานความเชื่อในการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนนั้น

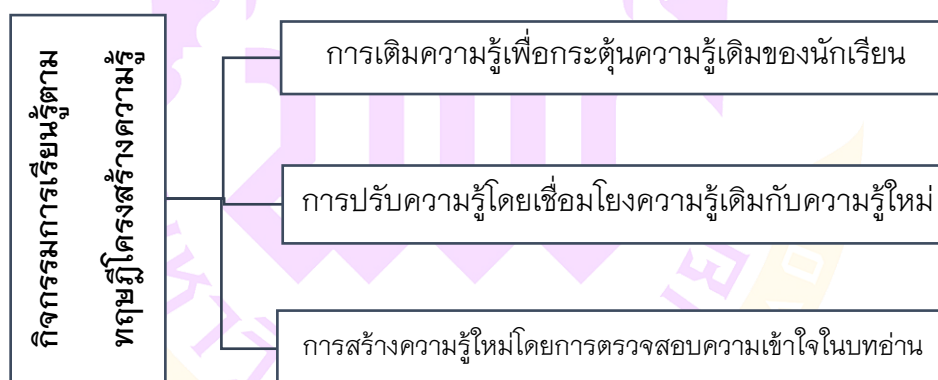
1.2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนเป็นเป้าหมายเฉพาะเจาะจงของรูปแบบการสอนนั้นว่ามุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีลักษณะอย่างไร

1.2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน เป็นการอธิบายถึงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบที่เป็นขั้นตอนและรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้

1.2.4 บทบาทของผู้สอนและนักเรียน เป็นการอธิบายถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมให้สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

1.2.5 การวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอน เป็นแนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่จะบอกถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน หรือบอกถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนนั้น

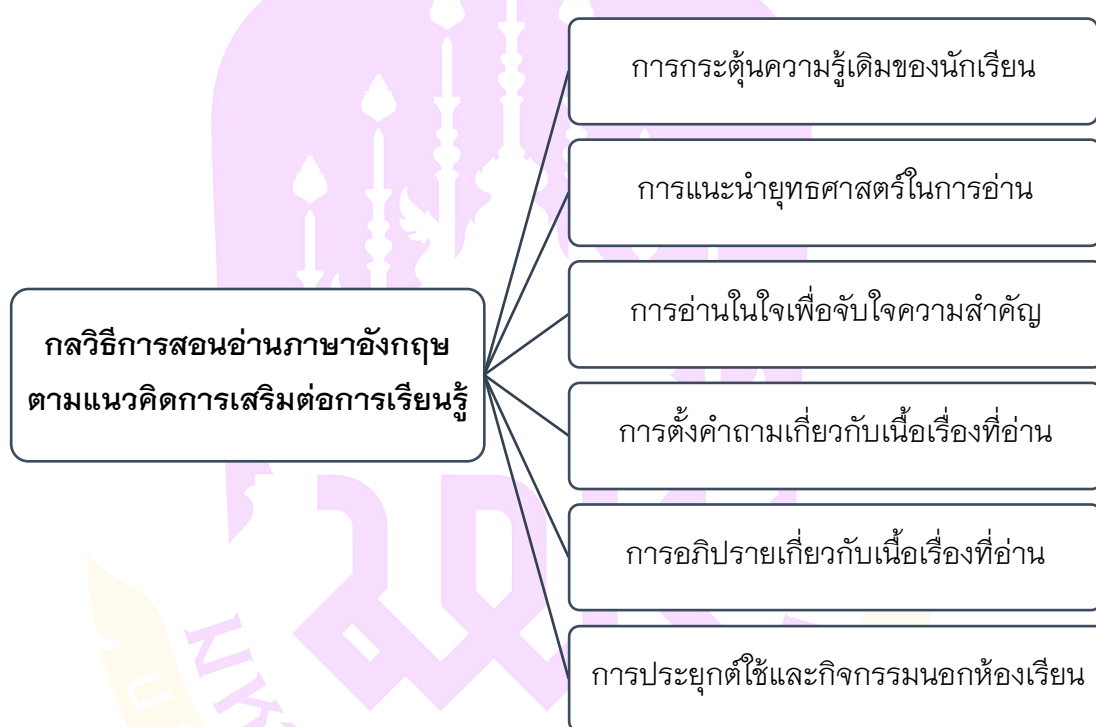
1.3 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ หมายถึง ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับการเรียบเรียงขึ้นจากความรู้ที่มีในอดีตอย่างเป็นระบบ ไปใช้ในการตอบสนองของสิ่งใหม่ ซึ่งความรู้และประสบการณ์เดิมจะส่งผลต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ โดยโครงสร้างความรู้เหล่านี้จะเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ ในชีวิตประจำวัน และดึงความรู้เดิมที่เก็บไว้มาสัมพันธ์กับข้อมูลใหม่ จนเกิดเป็นความเข้าใจ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้จากแนวคิดหลักการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ของ Rumelhart and Norman (1978); อภิสรา อภัยพร (2552); จริยา พลศรี (2555); สุพรรณยา ศรประเสริฐ (2558) และ Al Khaiyali (2017) ดังภาพ 4

ภาพ 4 กิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้

1.4 แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุน การเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่นักเรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง วิธีการช่วยเหลือจะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยการช่วยเหลือจะค่อย ๆ ลดลง ในขณะที่นักเรียนค่อยๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทั้งนี้ การช่วยเหลือ

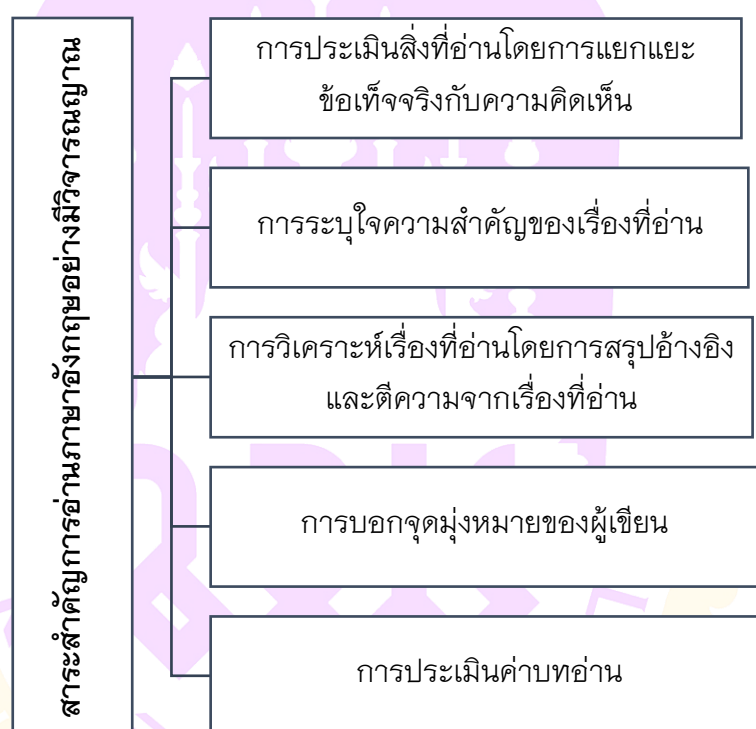
หรือการเสริมต่อการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของนักเรียน การช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ เช่น การตั้งคำถาม การบอกหรืออธิบายการสาธิต การชี้แนะการทำงานกลุ่ม การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบก่อนอ่านเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนอ่านตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของ Grave and Grave (2005); ทิพาพร สุจาวรี (2553); Yanti (2014); สันติวัฒน์ จันทร์ไต้ (2559) และสมเจตน์ พันธุ์พรม (2560) ได้ดังนี้

ภาพ 5 กลวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

1.5 การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการเชื่อมโยงความหมายที่ได้จากการอ่านเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ ประกอบกับความคิด ความรู้ ความสามารถในการพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ เพื่อเข้าใจความหมายโดยตรงและโดยนัยของสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอดออกมา สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม ประเมินคุณค่าสิ่งที่อ่าน และตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด ซึ่งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์กับกระบวนการรู้คิด (Cognitive processes) โดยมีพื้นฐานมาจากการอ่านเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ

Bloom (Bloom's Taxonomy) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ก่อนที่นักเรียนจะสามารถคิดได้อย่างมีวิจารณญาณและใช้องค์ประกอบของการคิดขั้นสูง เพื่อทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าบทอ่านนั้น นักเรียนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในบทอ่านนั้นเสียก่อน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ Mckee (1966); Harris และ Smith (1986); เนตรนภา สวยสี (2560); สกฤตการ สังข์ทอง (2562) และจิตติมา เขียวพันธุ์ (2563) เพื่อใช้ในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 6 สาระสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่

2.1 จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏผลดังตาราง 10 และตาราง 11

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	นักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้	2.85	0.98	น้อย
2	นักเรียนสามารถตั้งชื่อเรื่องที่ได้	3.22	0.99	ปานกลาง
3	นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องที่ได้	2.86	0.98	น้อย
4	นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่ได้	2.68	0.91	น้อย
5	นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนจากเรื่องที่ได้	2.89	0.99	น้อย
6	นักเรียนสามารถประเมินค่าเรื่องที่ได้	2.66	0.93	น้อย
7	นักเรียนสามารถคาดคะเนหรือทำนายผลที่จะเกิดขึ้นจากเรื่องที่ได้	3.20	0.76	ปานกลาง
8	นักเรียนสามารถระบุว่าเรื่องที่ได้เป็นการโฆษณาชวนเชื่อได้	3.28	0.83	ปานกลาง
9	นักเรียนสามารถระบุน้ำเสียงหรืออารมณ์ของผู้เขียนจากเรื่องที่ได้	3.15	0.91	ปานกลาง
10	นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของงานเขียนจากเรื่องที่ได้	3.12	0.79	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย		2.99	0.91	น้อย

จากตาราง 10 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่อยู่ที่ระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.91) โดยรายการความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ นักเรียนสามารถระบุว่าเรื่องที่อ่านเป็นการโฆษณาชวนเชื่อได้ ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.83) และรายการความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ นักเรียนสามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.93)

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถจำแนกรายการความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนออกเป็น 2 ระดับ ระดับปานกลาง ประกอบด้วยนักเรียนสามารถระบุว่าเรื่องที่อ่านเป็นการโฆษณาชวนเชื่อได้ ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.83) นักเรียนสามารถตั้งชื่อเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.99) นักเรียนสามารถคาดคะเนหรือทำนายผลที่จะเกิดขึ้นจากเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.76) นักเรียนสามารถระบุน้ำเสียงหรืออารมณ์ของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.91) และนักเรียนสามารถจำแนกประเภทของงานเขียนจากเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.79) และรายการความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่อยู่ในระดับน้อย ประกอบด้วย นักเรียนสามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 0.93) นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.91) นักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.98) นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 2.86$, S.D. = 0.98) และนักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้ ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 0.99) โดยผู้วิจัยได้ทำการเลือกประเด็นความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่อยู่ในระดับน้อย จำนวน 5 รายการ มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

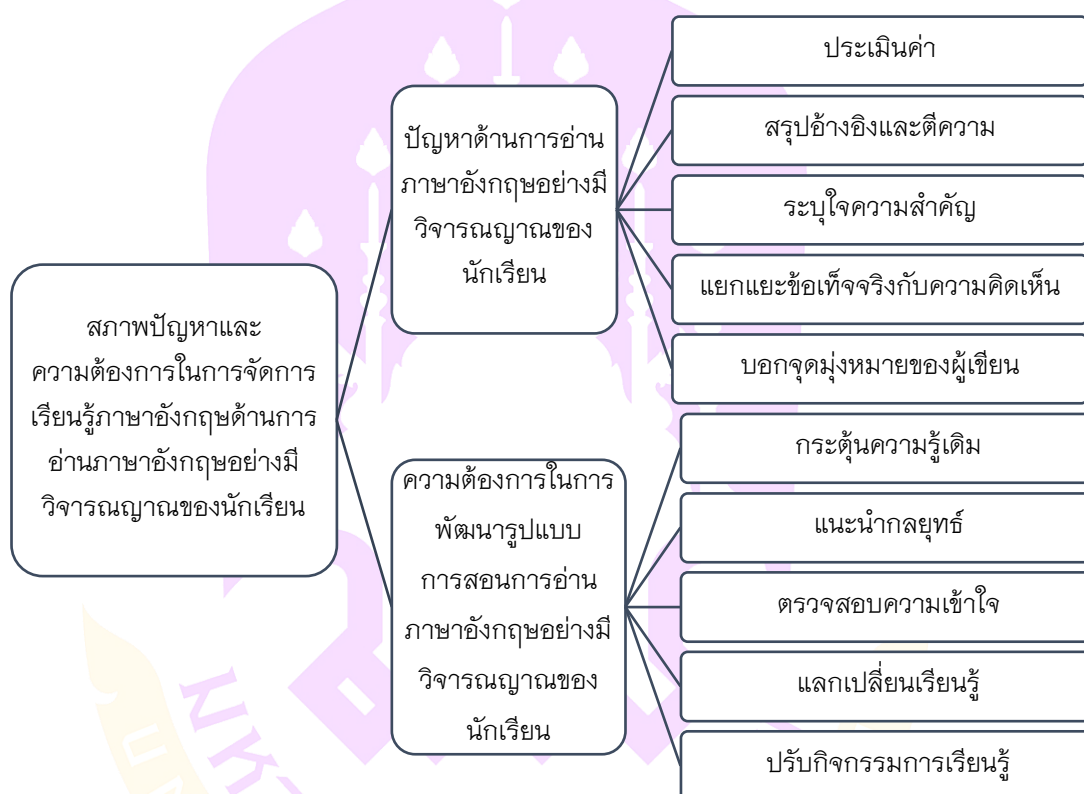
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

ที่	รายการ	ระดับความสามารถ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	นักเรียนต้องการให้ครูมีการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนก่อนการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	4.02	0.94	มาก
2	นักเรียนต้องการให้ครูแนะนำกลยุทธ์ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียน	4.01	0.91	มาก
3	นักเรียนต้องการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.05	0.96	มาก
4	นักเรียนต้องการประยุกต์ใช้ความรู้หลังจากการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	4.05	0.99	มาก
5	นักเรียนต้องการปรับกิจกรรมการสอนอ่านเพื่อฝึกฝนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	4.09	0.99	มาก
รวมเฉลี่ย		4.04	0.96	มาก

จากตาราง 11 พบว่าความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.96) โดยรายการที่นักเรียนมีความต้องการมากที่สุด คือ นักเรียนต้องการปรับกิจกรรมการสอนอ่านเพื่อฝึกฝนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.99) รองลงมา คือ นักเรียนต้องการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.96) นักเรียนต้องการประยุกต์ใช้ความรู้หลังจากการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.99) นักเรียนต้องการให้มีการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนก่อนการสอนอ่าน

ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.94) และ นักเรียนต้องการให้ครูแนะนำกลยุทธ์ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.91) ตามลำดับ

จากผลสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

ภาพ 7 สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

2.2 จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถสังเคราะห์ได้ 5 ประเด็น ดังนี้

2.2.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ครูผู้สอนได้มีความเห็นต่อประเด็นนี้ว่า การสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการแสดงความคิดผ่านทักษะการพูด การเขียน ตลอดจนการอ่านและการฟังภาษาอังกฤษ การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะที่สำคัญที่ต้องผ่านการฝึกฝนและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนใช้สติปัญญาในการตัดสินใจประเมินสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากและท้าทายสำหรับครูผู้สอน มีวิธีการวัดผลที่ค่อนข้างยาก ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้ดีถึงจะออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้ดี เนื่องจากผู้เรียนมีภูมิหลังความรู้ (Background Knowledge) ที่แตกต่างกัน ขาดประสบการณ์และองค์ความรู้ในสิ่งที่อ่าน ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ สำนวนทำให้ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ และไม่สามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้

2.2.2 วิธีการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ประสบความสำเร็จ ครูผู้สอนได้มีความเห็นต่อประเด็นนี้ว่า ยังไม่มีวิธีการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากการสอนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะต้องอาศัยหลากหลายทักษะประกอบทั้งด้านคำศัพท์ ความเข้าใจโครงสร้างภาษา การแปล และทักษะกระบวนการคิด โดยส่วนใหญ่ได้จัดการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้สื่อการอ่านที่เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เพื่อฝึกทักษะการอ่านอย่างถ่องแท้ พิจารณา และเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของนักเรียนเข้ากับการเรียนรู้ใหม่โดยอิงบริบทและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน โดยมีกำหนดขั้นตอนเป็นไปตามลำดับกำหนดกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจน และบูรณาการการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น การใช้เครื่องมือทางการคิดโดยใช้สถานการณ์เป็นฐานแล้วให้นักเรียนนำเสนอการคิดผ่านทักษะการพูด หรือการเขียน ตลอดจนการนำวิธีการสอน เทคนิคการสอนเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทอ่านในภาพรวมได้ง่ายขึ้น เช่น เทคนิค 5W1H วิธีการสอนแบบการสอนอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ดีอค (MIA) กระบวนการกลุ่มในการจัดการเรียนการสอน

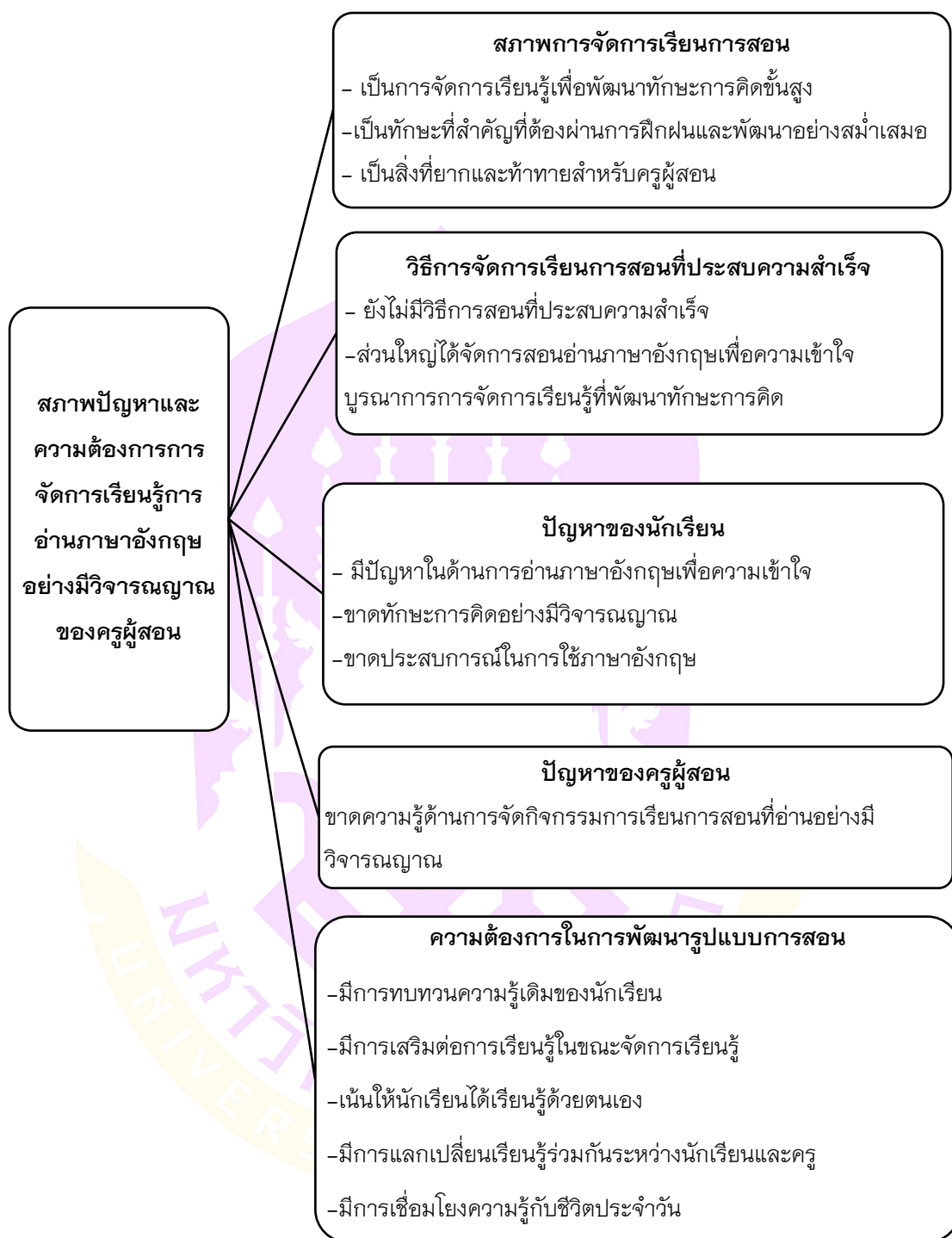
2.2.3 ปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ครูผู้สอนได้มีความเห็นต่อประเด็นนี้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่เป็นความรู้พื้นฐานในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากนักเรียนไม่เข้าใจในสิ่งที่อ่าน เนื่องจากไม่รู้ความหมายของคำศัพท์ ไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ไม่สามารถตีความจากเรื่องที่อ่านได้ ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน ขาดทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากขาดประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันและการฝึกทักษะการคิดขั้นสูงในการเรียนการสอน

ทั้งในและนอกห้องเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อและขาดความกระตือรือร้นเมื่อต้องอ่านบทอ่านภาษาอังกฤษที่มีเนื้อความยาว

2.2.4 ปัญหาด้านการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอน ครูผู้สอนได้มีความเห็นต่อประเด็นนี้ว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมหรือพัฒนาด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน เนื่องจากนักเรียนมีทักษะการอ่านและกระบวนการคิดที่แตกต่างกัน ครูจึงต้องเตรียมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายซึ่งปัญหาในการจัดการเรียนรู้ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณในด้านต่าง ๆ เช่น เทคนิคและวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สื่อและอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่การพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

2.2.5 ความต้องการพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ครูผู้สอนได้มีความเห็นต่อประเด็นนี้ว่า รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณควรจะเป็นรูปแบบการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยกลวิธีในการสอนในลักษณะของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่หลากหลายมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีการทบทวนความรู้เดิมของนักเรียน เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง สร้างความสนุกสนานในการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียนและครูเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทน และมีสื่อที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน นอกจากนี้บทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ ควรจะมีการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนและเสริมต่อการเรียนรู้ในขณะจัดการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นผู้คอยกระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันและส่งเสริมให้นักเรียนทำการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านสู่สถานการณ์จริงหรือสถานการณ์อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน

จากผลสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเชียงใหม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

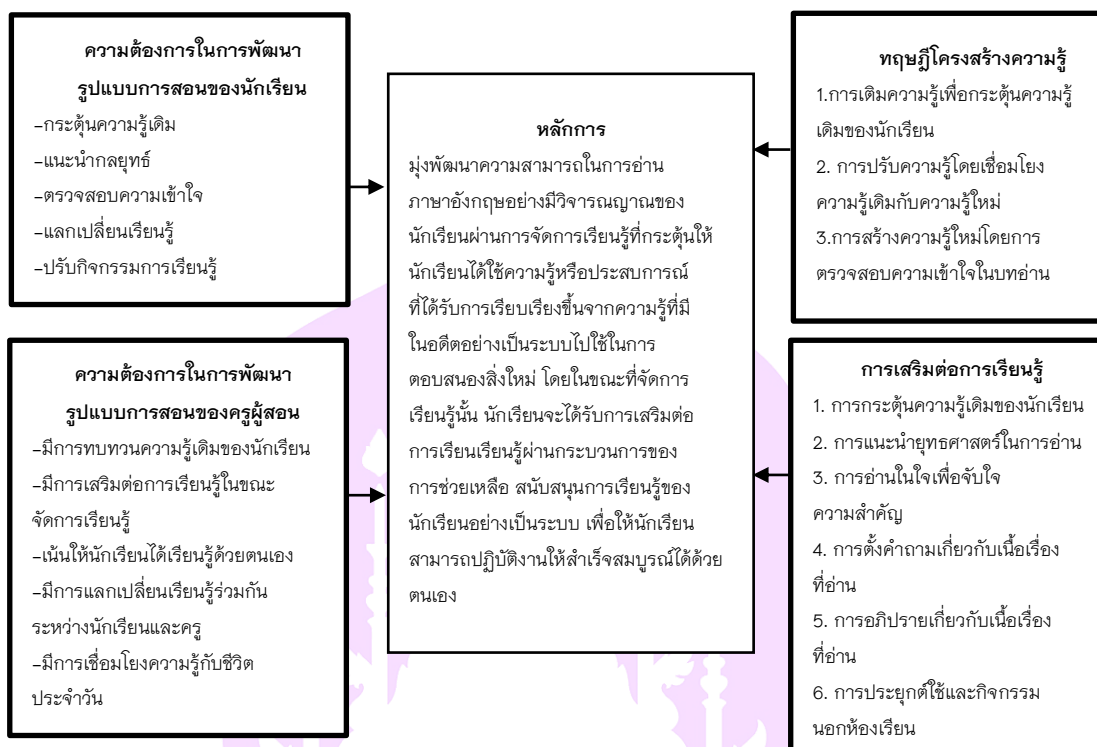
ภาพ 8 สภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอน

3. ร่างรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและสภาพ ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้โดยสนทนากลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษและ สอบถามนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความจำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการสอน ผู้วิจัยสามารถสรุปรูปองค์ประกอบของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ดังนี้

3.1 หลักการ

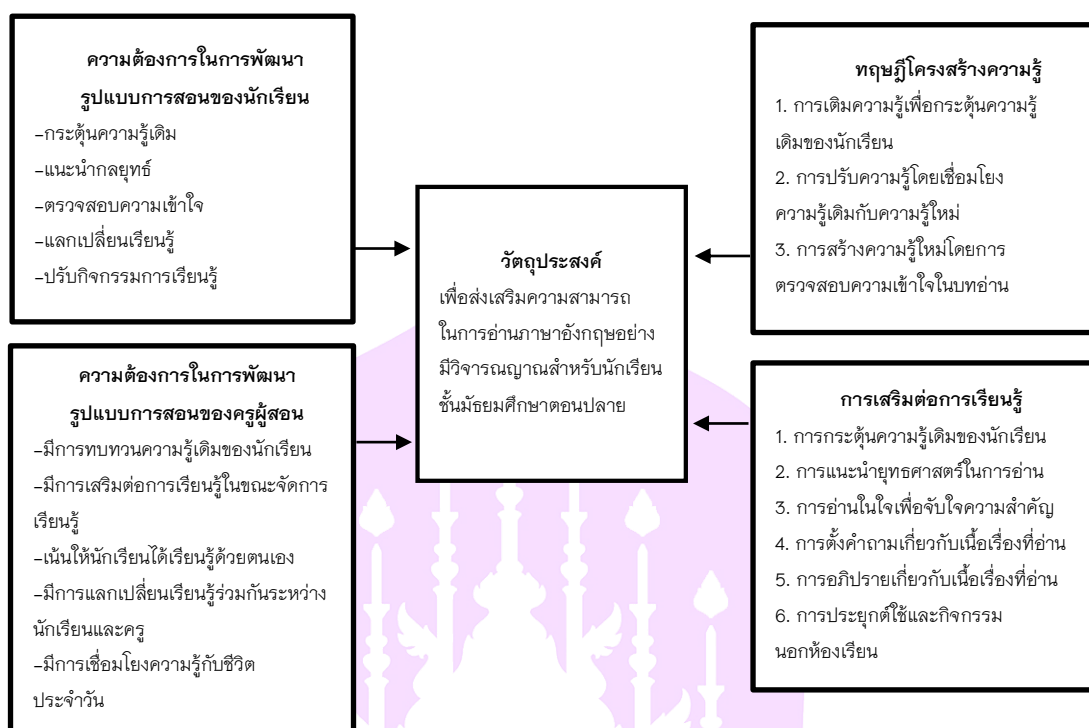
รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบแผนของการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการ อ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนผ่านการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียน ได้ใช้ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับการเรียบเรียงขึ้นจากความรู้ที่มีในอดีตอย่างเป็นระบบไปใช้ ในการตอบสนองสิ่งใหม่ โดยในขณะที่จัดการเรียนรู้นั้น นักเรียนจะได้รับการเสริมต่อการเรียน เรียนรู้ผ่านกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ นักเรียนสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง ดังภาพ 9

ภาพ 9 การสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการสอนฯ

3.2 วัตถุประสงค์

รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวความคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังภาพ 10

ภาพ 10 การสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนฯ

3.3 ชั้นการจัดการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ SARCA Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the prior knowledge) เป็นขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน โดยครูตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน จากนั้นครูแนะนำหัวข้อหรือชื่อเรื่อง เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่องเพื่อทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน

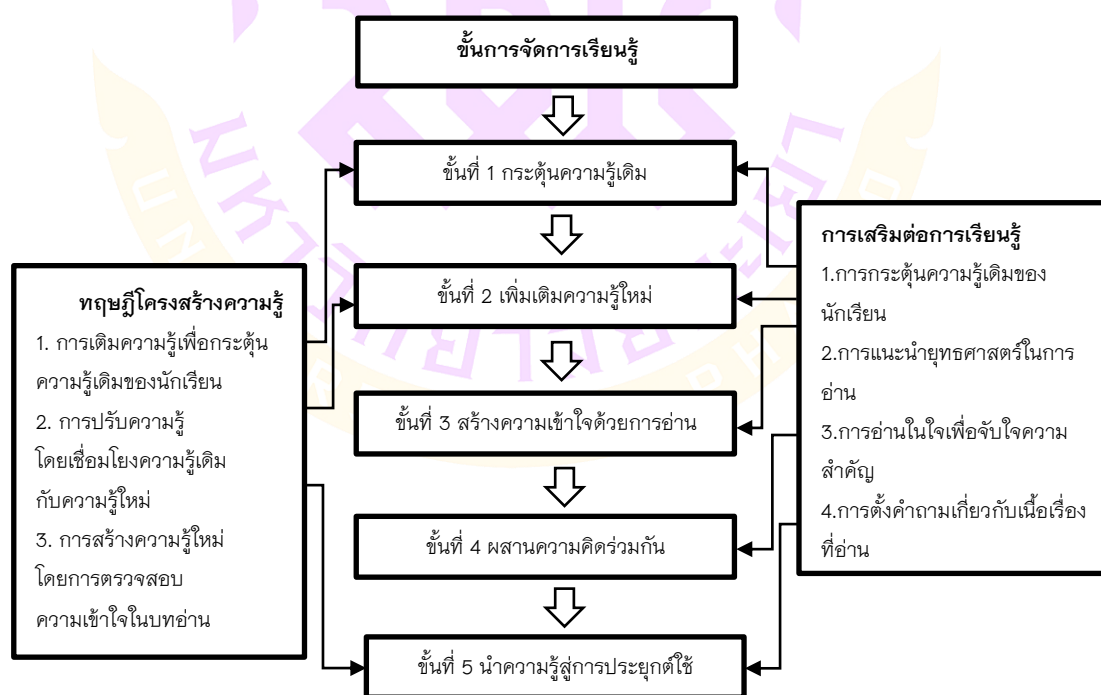
ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the new knowledge) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนตรวจสอบความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เดิมผ่านกระบวนการ Think-Pair-Share จากการนำเสนอผ่านการสร้างแผนผังความหมาย โดยมีครูเสริมต่อการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางภาษา และ แนะนำกลยุทธ์ในการอ่าน

ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง โดยฝึกฝน ลงมือปฏิบัติการอ่านบทอ่านและใช้กลวิธีการอ่านด้วยตนเอง เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับการตอบคำถาม โดยมีครูคอยแนะนำหรือตอบคำถามเพิ่มเติมเพื่อสร้างความกระจ่างในประเด็นที่นักเรียนสงสัย

ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน (C = Combine the ideas together) เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้และความเข้าใจจากการอ่าน โดยการถาม-ตอบ พูดเล่าเรื่องหรือสรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และอภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่าน และวิธีการแก้ไขเป็นกลุ่มย่อย หรือร่วมกันทั้งชั้น โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากนั้นนักเรียนเขียนบันทึกลงในบันทึกการเรียนรู้ของตนเองด้วยวิธี KWL-Plus (K = Know หมายถึง ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว W = Want to Know หมายถึง สิ่งที่ต้องการรู้จากการอ่าน L = Learned หมายถึง สิ่งารู้หลังจากการอ่าน Plus = หมายถึงการเขียนแผนภูมิและการเขียนสรุปความ)

ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the knowledge) เป็นขั้นตอนนักเรียนทำการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านสู่สถานการณ์จริงหรือสถานการณ์อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยนักเรียนทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และครูเป็นผู้ส่งเสริมในการเชื่อมโยงความคิดของนักเรียนในประสบการณ์ความสำเร็จ

สามารถสรุปการสังเคราะห์ขั้นการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนได้ดังภาพ 11

ภาพ 11 การสังเคราะห์ขั้นการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนฯ

3.4 บทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน

รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดบทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน ดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงบทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน

บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the prior knowledge)	
1. ตั้งคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นความคิด จากความรู้เดิมของนักเรียน	1. ใช้ความรู้เดิมของตนเองในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามที่ครูกำหนด
2. กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน	2. แลกเปลี่ยนความรู้เดิมของตนเองกับครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียน
3. เสริมต่อโดยการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อขยาย ความรู้เดิมที่นักเรียนได้ทำการนำเสนอ	3. สรุปองค์ความรู้เดิมของตนเองเพื่อเชื่อมโยง กับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่าน
ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the new knowledge)	
1. ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนองค์ความเดิม และองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน	1. นำเสนอการเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิม ของนักเรียนกับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่าน
2. ส่งเสริมให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ ระหว่างองค์ความรู้เดิมของนักเรียนกับ องค์ความรู้ใหม่ในบทอ่าน	2. เปรียบความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างองค์ความรู้เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ ในบทอ่านกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
3. เสริมต่อโดยการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับ องค์ความรู้ใหม่ด้านคำศัพท์ โครงสร้าง ทางภาษา และ แนะนำกลยุทธ์ในการอ่าน ที่นักเรียนควรใช้ในการอ่านบทอ่าน	
ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding)	
1. แนะนำกลวิธีการอ่านและเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ให้นักเรียนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย	1. ลงมือปฏิบัติการอ่าน วิเคราะห์บทอ่าน และใช้กลวิธีการอ่านของตนเอง
	2. ตอบคำถามจากบทอ่าน
	3. ระบุนิยามและข้อบกพร่องของตนเองจากการอ่าน

ตาราง 12 (ต่อ)

บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน (C = Combine the ideas together)	
1. กระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้อ่าน ปัญหาการอ่าน และวิธีการแก้ไข 2. เสริมต่อโดยการอธิบายเพิ่มเติมจาก สิ่งที่นักเรียนได้ทำการอภิปรายร่วมกัน	1. อภิปรายนำเสนอความรู้ที่ได้จากการอ่าน ในชั้นเรียน โดยผลัดกันเป็นผู้ถาม และผู้ตอบ 2. จัดบันทึกองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่าน และการอภิปราย
ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the knowledge)	
1. กำหนดสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ การประยุกต์ใช้ความรู้จากบทอ่าน 2. เสริมต่อโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของผลงานนักเรียน	1. เชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากบทอ่าน โดยการ ประยุกต์ใช้ความรู้จากบทอ่าน ในการตอบ คำถามจากสถานการณ์ที่ครูกำหนด 2. นำเสนอผลงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับเพื่อนในชั้นเรียน

3.5 การวัดและประเมินผล

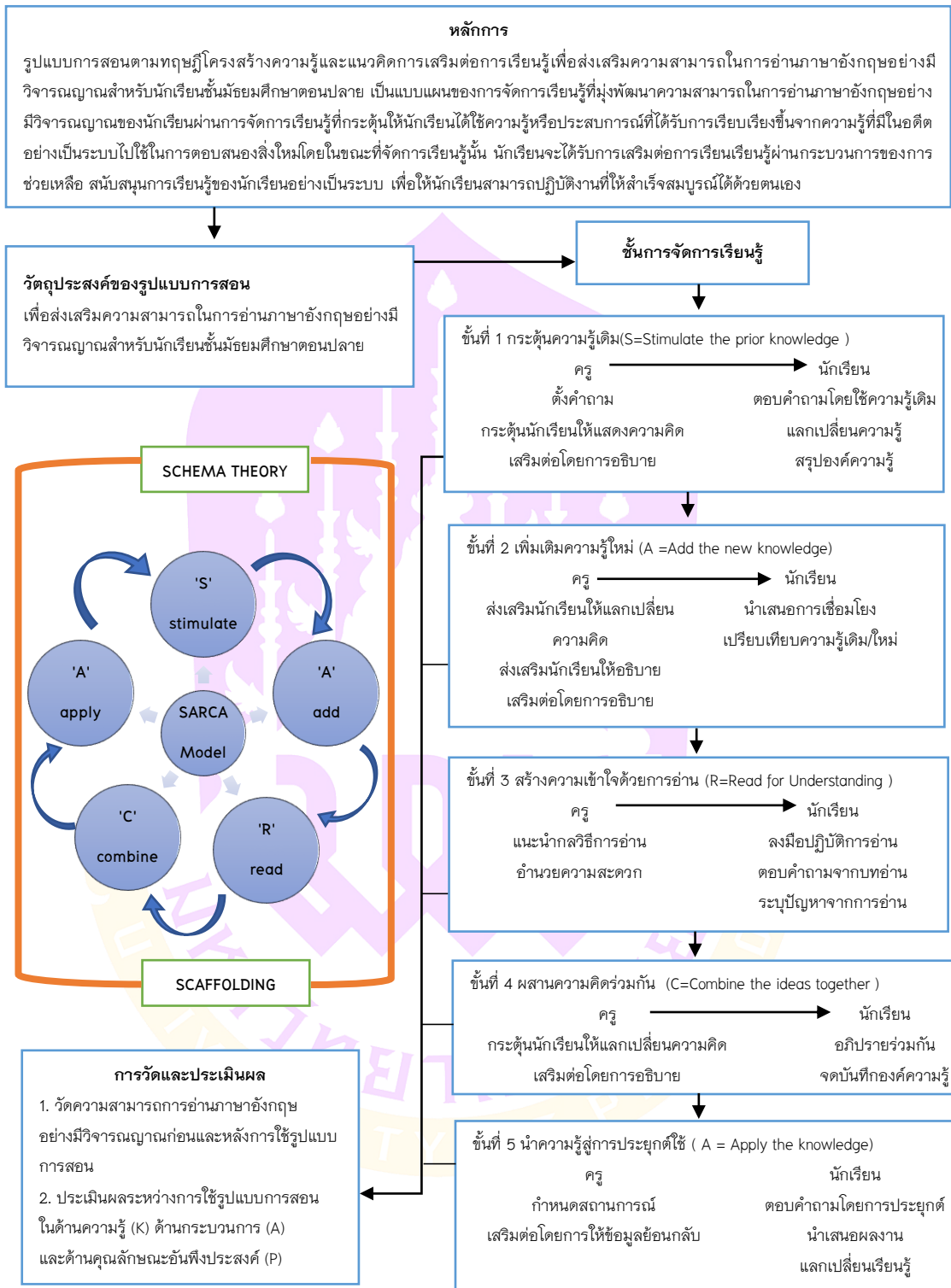
การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแนวทางในการติดตามผลการเรียนที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์โดยวัดและประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.5.1 การวัดและประเมินก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เป็นวิธีการประเมินจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกต้อง 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน โดยข้อคำถามเพื่อวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้กำหนดไว้ 5 ประเด็น คือ การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์เรื่องที่อ่าน โดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการประเมินค่าบทอ่าน

3.5.2 การวัดและประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ใช้วิธีการประเมินให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้คือ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้แบบประเมินใบงาน แบบประเมินการนำเสนอผลงานแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และบันทึกการเรียนรู้

จากการสังเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณและสภาพปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้โดยสนทนากลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษและสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความจำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการสอน สามารถออกแบบรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้
ดั่งภาพ 12

ภาพ 12 รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (SARCA Model)

4. การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน ประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสม รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ การประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ซึ่งปรากฏผลดังตาราง 13 และ ตาราง 14

ตาราง 13 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการสอนฯ	4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด
2	ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนฯ	4.40	0.20	เหมาะสมมาก
3	การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนฯ	4.40	0.00	เหมาะสมมาก
4	หลักการของรูปแบบการสอนฯ	4.50	0.25	เหมาะสมมาก
5	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนฯ	4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
6	ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนฯ	4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
7	การวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอนฯ	4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด
	รวม	4.51	0.07	เหมาะสมมากที่สุด

จากตาราง 13 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เห็นด้วยกับรูปแบบการสอนฯ โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการสอนฯ รวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.00)

และขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.00) รองลงมา ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.12) และการวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.12) ตามด้วยหลักการของรูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.25) โดยประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.00) ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.20)

จากการประเมินผลข้างต้นแสดงว่า รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคุณภาพเหมาะสมและสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่า เป็นรูปแบบการสอนที่น่าสนใจ มีรายละเอียดชัดเจน สามารถนำไปพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มองค์ประกอบด้านบทบาทของครูและบทบาทของนักเรียนในรูปแบบการสอนด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงรูปแบบการสอนฯ โดยเพิ่มองค์ประกอบด้านบทบาทของครูและบทบาทของนักเรียนไว้ในรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 14 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1	ความเหมาะสมของคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอนฯ	4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
2	ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้	4.70	0.14	เหมาะสมมากที่สุด
3	การกำหนดองค์ประกอบภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้	4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด
4	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านสาระสำคัญ	4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
5	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านจุดประสงค์	4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
6	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา	4.50	0.14	เหมาะสมมาก
7	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
8	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้	4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด
9	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล	4.40	0.00	เหมาะสมมาก
	รวม	4.56	0.08	เหมาะสมมากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคู่มือการใช้รูปแบบการสอนฯ โดยมีค่าเฉลี่ยของความเห็นทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.14) รองลงมา ได้แก่ ความเหมาะสมของคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอนฯ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.08) องค์ประกอบด้านสาระสำคัญ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.00) องค์ประกอบด้านจุดประสงค์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.00) องค์ประกอบด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.00) ตามด้วย การกำหนดองค์ประกอบภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.12) องค์ประกอบด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.12) และองค์ประกอบด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.14) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ องค์ประกอบด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.00)

จากผลประเมินดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า ผู้วิจัยสามารถนำคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ไปใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต่อไป

5. การหาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้นำไปทดลองกับกลุ่มทดลองเบื้องต้น ปรากฏผลดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการสอนตามทฤษฎี โครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย

จำนวนนักเรียน	ผลรวมของคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล
	ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
31	480	719	0.5311

จากตาราง 15 พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้าง ความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ 0.5311 ซึ่งแสดงว่า รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.5311 หรือคิดเป็นร้อยละ 53.11

ตอนที่ 2 ผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อ การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริม ต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ก่อนใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อ

การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับกลุ่มตัวอย่าง

3. วัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

ตาราง 16 แสดงผลเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คะแนน ทดสอบ	n	คะแนน เต็ม	\bar{X}	S.D.	t-test	p
ก่อนเรียน	35	30	15.97	2.31	10.66*	0.000
หลังเรียน	35	30	23.09	2.59		

**p < .05

จากตาราง 16 คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่าง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยมีคะแนนหลังเรียน ($\bar{X} = 23.09$, S.D. = 2.61) และคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X} = 15.97$, S.D. = 2.31) แสดงว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

ทั้งนี้ จากการประเมินนักเรียนระหว่างทดลองใช้รูปแบบการสอน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยรวมทั้ง 5 หน่วยการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 70.45 และนักเรียนมีคะแนนรวมเฉลี่ยสูงขึ้นตามลำดับของหน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ร้อยละ 61.56 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ร้อยละ 65.10 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ร้อยละ 69.26 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ร้อยละ 76.95 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ร้อยละ 79.39 ดังตาราง 26 ในภาคผนวก

ตาราง 17 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การทดสอบ	\bar{X}	S.D.	%	t	p
หลังเรียน	23.09	2.59	76.96	4.64*	0.000
เกณฑ์ร้อยละ 70					

**p < .05

จากตาราง 17 พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่าง หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยมีคะแนนหลังเรียน (\bar{X} = 23.09, S.D. = 2.59) คิดเป็นร้อยละ 79.96 แสดงว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอน ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริม ต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อ 2.1) เปรียบเทียบความสามารถ ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ระหว่างก่อน และหลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อ การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 2.2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการทดลองใช้ รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายกับเกณฑ์ร้อยละ 70

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประเภทวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาระยะวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับ พัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้าง ความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ และพัฒนารูปแบบการสอน เป็นการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้าง ความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผล การใช้รูปแบบการสอน เป็นการศึกษาผลของการทดลองใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎี โครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/4 โรงเรียนแม่อาวยุทธศาสตร์ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 35 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และแบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติทีแบบไม่อิสระ (t-test Dependent Samples) สถิติทีแบบกลุ่มเดียว (t-test One Samples) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

1.1 รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the Prior Knowledge) ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the New Knowledge) ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding) ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน (C = Combine the Ideas Together) และขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the Knowledge) 4) บทบาทของครูผู้สอนและนักเรียน และ 5) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอน

1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี

วิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

1.3 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าเท่ากับ 0.5311

2. ผลศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า

2.1 นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาโดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันสภาพปัญหาและความต้องการ เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการสอน ให้มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการสอน 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน 3) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอน 4) บทบาทของครูผู้สอนและนักเรียน และ 5) การวัดและประเมินผลของ

รูปแบบการสอน และผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่า เป็นรูปแบบการสอนที่น่าสนใจ มีรายละเอียดชัดเจน สามารถนำไปพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณ์ญาณ และได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรเพิ่มองค์ประกอบด้านบทบาทของครู และบทบาทของนักเรียนในรูปแบบการสอนด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงรูปแบบการสอน โดยเพิ่มองค์ประกอบด้านบทบาทของครูและบทบาทของนักเรียนไว้ในรูปแบบการสอนที่ผู้วิจัย ได้ทำการพัฒนาขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce and Weil (2009, pp. 179–182) ที่ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎี หลักการและแนวคิดของรูปแบบและข้อค้นพบจากงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาจากเอกสาร ผลการวิจัยหรือการสังเกตหรือจากการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดหลักการ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กัน อย่างเป็นระบบระเบียบ รวมไปถึงการกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการและเงื่อนไข เช่น กลุ่มนักเรียน การจัดสภาพ การเรียนรู้ เพื่อให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับ แนวคิดของ Morrison, et al. (2010, pp. 15–16) ที่สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบการสอน ควรมีการกำหนดเป้าหมายเฉพาะและปัญหาการสอน ระบุลักษณะและความต้องการของ ผู้เรียน วิเคราะห์เนื้อหาของงาน กำหนดวัตถุประสงค์การสอนและผลการเรียนรู้ ตรวจสอบ ความถูกต้องของลำดับเนื้อหา ออกแบบกลยุทธ์การสอน นำส่งการเรียนการสอน พัฒนาเครื่องมือประเมินวัดและประเมินผลและเลือกทรัพยากรที่เหมาะสม ดังที่ สกูลการ สังข์ทอง (2562) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถ ในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า รูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งองค์ประกอบของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนการในการจัดการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จิตติมา เขียวพันธ์ (2563) ที่พัฒนารูปแบบการสอน การอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึมร่วมกับกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพ ความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน

มีจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการสอน 4) การวัดและประเมินผล และ 5) เงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

ส่วนการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด อาจเนื่องจากผู้วิจัยได้ทำการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ ที่มีรายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอน การอธิบายทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้เรียน มีความชัดเจน แนวทางการวัดและประเมินผล มีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce, Weil and Calhoun (2015, pp. 59–60) ที่ว่า รูปแบบการสอนซึ่งประกอบด้วย การแนะนำรูปแบบการสอนที่อธิบายถึงสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบของรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายของรูปแบบ ทฤษฎี และข้อสันนิษฐานที่รองรับรูปแบบ หลักการ และมโนทัศน์สำคัญที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการสอน และรูปแบบการสอนนำเสนอรายละเอียดและปัจจัยที่นำรูปแบบการสอนไปสู่การปฏิบัติ และแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2555, หน้า 221–223) ที่ว่า รูปแบบการสอนเป็นสภาพลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุม องค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ ตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความจริงต่าง ๆ โดยประกอบด้วย กระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือ รูปแบบการสอนจะต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index) ของรูปแบบการสอนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนแม่อาววิทยาคม จำนวน 31 คน เพื่อเป็นการยืนยันว่ารูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้นมีคุณภาพและเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง พบว่ารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5311 ซึ่งแสดงว่า รูปแบบการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 53.11 แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของรูปแบบการสอนที่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยมุ่งหวังไว้ ตรงกับแนวคิดของ Joyce and Weil (2009, pp. 179–182) ที่ว่า การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น ควรมี

การประเมินรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อเป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น และสอดคล้องกับ มนตรี วงษ์สะพาน (2563, หน้า 218) ที่กล่าวว่า การวิจัยเชิงทดลองหรือการวิจัยและพัฒนา นั้น มีวิธีตรวจสอบคุณภาพของนวัตกรรมโดยการหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของนวัตกรรม โดยการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรม เป็นการหาค่าสะท้อนความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนหรือการนำเสนอนวัตกรรมไปใช้จริง โดยเป็นการเปรียบเทียบค่าร้อยละของคะแนนประเมินก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ พันธุ์พรหม (2560) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่าดัชนีประสิทธิผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเท่ากับ 0.6385 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 จากการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่พบว่านักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และจากการประเมินนักเรียนระหว่างทดลองใช้รูปแบบการสอนพบว่า นักเรียนมีคะแนนรวมเฉลี่ยสูงขึ้นตามลำดับของหน่วยการเรียนรู้ เนื่องจากขั้นตอนในการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นนั้น เป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เริ่มจากครูผู้สอนใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน ในการเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมของนักเรียนกับข้อมูลใหม่ที่กำลังจะเรียน และเสริมต่อการเรียนรู้โดยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อร่วมกันพิจารณาคำตอบที่ถูกต้องร่วมกัน โดยมีครูคอยเสริมต่อการเรียนรู้ด้านกลยุทธ์ในการอ่าน คำศัพท์ หรือข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนสามารถใช้

วิจารณ์ญาณในการอ่านภาษาอังกฤษให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเรียกว่า SACRA Model มี 5 ขั้นตอน ปรากฏผล ดังนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the Prior Knowledge) เป็นขั้นการจัดกิจกรรมเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยครูตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านเพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน โดยการวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่อง จากนั้นทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียนและสรุปองค์ความรู้เป็นของตนเอง โดยครูเติมความรู้เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนด้วยการอธิบาย ซึ่งในขั้นนี้พบว่า นักเรียนที่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่ครูกำลังถาม สามารถตอบคำถามได้อย่างถูกต้อง ส่วนนักเรียนที่ไม่มีความรู้เดิมจะพยายามคาดเดาคำตอบให้สอดคล้องกับคำถาม ซึ่งนักเรียนที่มีความรู้เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนสามารถอธิบายให้กับนักเรียนที่ไม่มีความรู้เดิมได้เข้าใจในสิ่งที่กำลังจะเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ครูควรใช้คำถามที่กระตุ้นความคิดของนักเรียนไม่ควรใช้คำถามเชิงชี้นำคำตอบ ซึ่งนักเรียนแต่ละคนอาจจะใช้ปริมาณคำถามต่างกัน โดยครูอาจจะเพิ่มคำถามหรือเปลี่ยนรูปแบบของคำศัพท์ที่ใช้เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความรู้ไม่เท่ากัน ดังนั้น เมื่อนักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองได้แล้ว ครูควรยุติการให้คำถามเพื่อให้นักเรียนทำการสังเคราะห์ความรู้เดิมของตนเอง สอดคล้องกับ Alocaili (2011, pp. 36–39) ที่ว่า ความรู้เดิมของนักเรียนจะเป็นพื้นฐานในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการอนุมานในสิ่งที่อ่าน โดยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณจะช่วยให้ นักเรียนค้นหาวิธีการในการอธิบายบทอ่านที่มีความคลุมเครือ โดยการสร้างทางเลือกในการตีความบทอ่าน การพิจารณาบทอ่านโดยใช้ประสบการณ์และความรู้เดิมของตนเอง การค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมในการพิจารณาบทอ่าน ตลอดจนการยอมรับข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้อื่น ซึ่งจะทำให้ นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้มากขึ้น

ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the New Knowledge) เป็นขั้นการจัดกิจกรรมเพื่อปรับความรู้โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ โดยให้นักเรียนสร้างแผนผังความคิดด้วยตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และตรวจสอบความรู้เดิมของตนเองกับเพื่อนในการอภิปรายหาคำตอบร่วมกัน ในขั้นนี้ พบว่า นักเรียนมีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนแตกต่างหลากหลายตามความรู้เดิมของตนเอง สามารถแสดงความคิดเห็นในการเปรียบเทียบคำตอบอย่างมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นจากเพื่อนเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน และสามารถเลือกกลยุทธ์ในการอ่านที่สอดคล้องกับความสามารถของตนเอง เพราะการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ทำให้นักเรียนสามารถเปรียบเทียบคำตอบโดยใช้เหตุผลในการเชื่อมโยงความรู้เดิมของตนเองกับความรู้ใหม่ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเองได้

สอดคล้องกับ Rumelhart and Norman (1978) และอภิสร อภัยพรหม (2552) ที่ว่า การปรับความรู้ เป็นการใช้วิธีถามคำถาม เพื่อให้นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับพื้นความรู้เดิม คาดการณ์เกี่ยวกับข้อมูลใหม่ คิดเปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง และคิดเชื่อมโยง โดยจัดกลุ่มในการปรับความรู้นั้น ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนสามารถระบุดูกรอบแนวคิดเพื่อนำไปใช้ได้ อย่างถูกต้องมากขึ้น นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลาย ปรับความเข้าใจ หรือทัศนคติของนักเรียนในเรื่องนั้นแบบผิด ๆ ให้มีความเหมาะสม และอนุมาณกับสิ่งที่คาดว่า จะเกิดขึ้นต่อไปได้ โดยครูคอยเสริมต่อการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางภาษา และแนะนำ กลยุทธ์ในการอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติวัฒน์ จันทร์ไฉ (2559) ที่พบว่า การเสริม ต่อการเรียนรู้โดยการแนะนำกลยุทธ์ในการอ่าน สามารถทำได้โดยการนำคำศัพท์เพื่อแนะนำ การทดลองตั้งคำถามเพื่อสรุปเนื้อเรื่อง การสังเกตข้อความที่เป็นจุดเด่นในบทอ่าน ส่งผลให้ นักเรียนสามารถทำความเข้าใจบทอ่านได้อย่างดี

ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding) เป็นขั้นเสริม ต่อการเรียนรู้โดยวิธีการอ่านในใจเพื่อจับใจความสำคัญ นักเรียนลงมือปฏิบัติการอ่านบทอ่าน และใช้กลวิธีการอ่านด้วยตนเอง เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับการตอบคำถาม โดยมีครูคอยแนะนำ หรือตอบคำถามเพิ่มเติมเพื่อสร้างความกระจ่างในประเด็นที่นักเรียนสงสัย ในขั้นนี้ พบว่า เนื่องจากคำถามที่ครูตั้งไว้เป็นคำถามปลายเปิด นักเรียนจึง มีความพยายามในการหาเหตุผล ร่วมกับกลวิธีการอ่านของตนเองเพื่อหาคำตอบ โดยมีครูคอยแนะนำกลวิธีการอ่าน ที่เหมาะสมกับนักเรียนและอธิบายคำศัพท์ให้นักเรียนเพิ่มเติม สอดคล้องกับ ชัยวัฒน์ บวรวัฒน์เศรษฐ์ (2559) ที่ว่า การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนที่ไม่สามารถ ทำงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเองสามารถทำงานได้สำเร็จโดยผู้สอนมีหน้าที่จัดเตรียมข้อมูล กิจกรรม หรือความช่วยเหลือที่เหมาะสมไว้ เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งนี้ การช่วยเหลือต้องเหมาะสมกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของนักเรียน ดังนั้น ในเบื้องต้น การที่จะให้ความช่วยเหลือนักเรียน ผู้สอนต้องประเมินความรู้เดิมหรือทักษะของนักเรียนก่อน เพื่อที่จะให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม และตรงกับความต้องการของนักเรียน จากนั้นจึงค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลงและถ่ายโอนความรับผิดชอบในการเรียนรู้หรือทำงาน จากผู้สอนไปสู่ผู้เรียน

ขั้นที่ 4 ผสานความคิดรวบยอด (C = Combine the Ideas Together) เป็นขั้น การสร้างความรู้ใหม่โดยการตรวจสอบความเข้าใจในบทอ่านตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านตามแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ โดยนักเรียน ร่วมกันอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความเข้าใจจากการอ่าน โดยมีครูกระตุ้นให้นักเรียน

ทุกคนมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นของตนเอง ในขั้นนี้พบว่า นักเรียนมีการวางแผนการทำงานในกลุ่ม โดยมีการกำหนดวิธีการหาข้อสรุปร่วมกันโดยใช้เหตุผลในการเลือกคำตอบ นอกจากนี้แล้ว นักเรียนยังร่วมกันค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมในการสนับสนุนคำตอบของกลุ่มของตนเอง และยอมรับความคิดเห็นที่มีเหตุผลของกลุ่มอื่น ในการสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน โดยครูมีหน้าที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ทำการวิเคราะห์สิ่งที่อ่านและคำตอบของตนเองอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับ Al Khayali (2017) ที่ว่า ขั้นตอนหลังจากการเสร็จสิ้นจากการอ่าน ครูควรหากกลยุทธ์ ทักษะ และกิจกรรมที่หลายหลายเพื่อทำการต่อเติมเสริมความรู้และสร้างความเข้าใจในบทอ่านให้กับนักเรียน เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้จากบทอ่าน และฝึกการสร้างความเข้าใจจากบทอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนบูรณาการความรู้จากบทอ่าน เข้ากับความรู้อื่นที่มีในรูปแบบของตนเอง และตรวจสอบ สนับสนุน และเสริมแรงให้กับการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อแสดงความเข้าใจจากบทอ่านของนักเรียน และสอดคล้องกับ Roehler and Cautlon (1997) ที่ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ ควรอยู่ในรูปแบบของการสนับสนุนให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม โดยให้นักเรียนได้เล่า หรือตอบคำถามในสิ่งที่รู้ การตรวจสอบความถูกต้อง แสดงความชัดเจนของความเข้าใจของนักเรียน โดยให้นักเรียนแสดงประเด็นหลักฐานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการคิด เป็นการให้นักเรียนแสดงประเด็น ชี้นำหรือหลักฐานเพื่อแสดงความมีเหตุมีผล หรือการทำงานให้สำเร็จ และการให้คำอธิบาย เป็นการช่วยเหลือการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the Knowledge) เป็นขั้นการเสริมต่อการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียน โดยให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านตอบคำถามจากสถานการณ์ที่ครูกำหนด ในขั้นนี้พบว่า นักเรียนสามารถใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมของตนเองร่วมกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากบทอ่านในการตอบคำถาม โดยใช้หลักการวิเคราะห์และให้เหตุผลในคำตอบของตนเอง และสามารถอภิปรายคำตอบของเพื่อนชั้นเรียนว่ามีความถูกต้อง เป็นไปได้หรือไม่อย่างมีเหตุผล โดยครูมีหน้าที่กระตุ้นนักเรียนให้ทำการอภิปรายร่วมกันและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของผลงานนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ พันธุ์พรม (2560) ที่พบว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ โดยการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ความคิด เป็นการสร้างแรงจูงใจในการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์และนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการตั้งคำถามที่เป็นคำถามเชิงสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน หรือเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเอง ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ของตนเองที่ได้จากการอ่านบทอ่านต่าง ๆ โดยใช้จินตนาการในการสร้างองค์ความรู้ของตนเอง

อย่างไรก็ตาม ในการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนนี้ ครูผู้สอนคำนึงถึงความสอดคล้องระหว่างภาระงานและข้อจำกัดด้านเวลา เนื่องจากนักเรียนแต่ละคนมีความรู้พื้นฐานไม่เท่ากัน ดังนั้น ครูควรให้เวลาที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน คอยช่วยเหลือนักเรียนอย่างเหมาะสม และค่อย ๆ ลดความช่วยเหลือลง เพื่อนักเรียนปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Eggen and Kauchak (1997) ที่ว่า การเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการช่วยเหลือเพื่อให้นักเรียนที่ไม่สามารถทำงานได้ตามลำพัง หรือไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้โดยอิสระ ผลของการช่วยเหลือจะตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน ปรับความต้องการให้เข้ากับความสามารถในการปฏิบัติของนักเรียน ผู้สอนเข้ามาช่วยเหลือเมื่อนักเรียนต้องการ และปล่อยให้เรียนเป็นอิสระเมื่อนักเรียนสามารถทำงานได้เอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐค์ ดันติเสนาะ (2560) ที่พบว่า ชั้นกระบวนการเรียนการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย เชื่อมโยงความคิด ฟินิจต์วาท ค้นพจน์ตีความ ถอดรหัสความหมาย อภิปราย แลกเปลี่ยน สรุปผลการเรียนรู้ และผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง มีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระหว่างเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากแนวทางการจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ผู้วิจัยได้ออกแบบขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ จึงทำให้นักเรียนสามารถใช้ความรู้เดิมเป็นพื้นฐานในการอนุมานสิ่งที่อ่านผ่านกระบวนการเสริมต่อการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนสามารถค้นหาวิธีการในการอธิบายบทอ่าน และให้เหตุผลประกอบคำตอบของตนเอง ตลอดจนการยอมรับข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้อื่น ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้ที่นำรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรศึกษาคู่มือการใช้

และแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้เป็นอย่างดี เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

2. ในขั้นการกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่านที่พบว่า นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน การนำผลการวิจัยไปใช้ ครูควรมีการประเมินความรู้เดิมหรือทักษะของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเตรียมคำถามปลายเปิดและกลยุทธ์ในการอ่านที่หลากหลายไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การเสริมต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

3. ในขั้นการกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน ที่พบว่านักเรียนบางคนมีความประหม่าในการมีส่วนร่วมเพื่อแสดงความคิดเห็น การนำผลการวิจัยไปใช้ ครูผู้สอนควรสังเกตนักเรียนแต่ละคน เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และคอยแนะนำวิธีการวิเคราะห์หาคำตอบเพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้ของตนเองให้กับนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ

4. ในขั้นการกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ ครูควรให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ โดยการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้หรือประสบการณ์เดิมของตนเองในการตอบคำถาม และอภิปรายร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน และยุติการช่วยเหลือเมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

5. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนนี้ พบว่า นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่แตกต่างกัน ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีการประเมินความรู้เดิมของนักเรียนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อกำหนดภาระงานให้สอดคล้องกับเวลา และการเสริมต่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป..

1. ควรมีการประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
2. ควรมีการประยุกต์ใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษในทักษะอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด และการเขียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กานต์ณรงค์ สอนสกุล. (2562). **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานและการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- เกศริน ทองงาม. (2555). **การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามแนวการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จิตติมา เขียวพันธ์. (2563). **การพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึ่มร่วมกลยุทธ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จวีร์ภรณ์ มะเลโลहित. (2561). **ผลการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนิสิตที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ**. **อินทนิลทักษิณสาร**, 13(3), 213–227.
- ชัยวัฒน์ บวรวัฒน์เศรษฐ์. (2559). **ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเสริมต่อการเรียนรู้**. **วารสารวิชาการแพรวกาฟ้าสินธุ์**, 3(2), 154–179.
- ชาญณรงค์ บุญหลักคำ. (2560). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กลยุทธ์ SCROL ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, อุตรธานี.

- ทิพาพร สุจारी. (2553). **การพัฒนา รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ยุทธศาสตร์การเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์การอ่านสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ทิตนา แคมมณี. (2550). **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). **ศาสตร์การสอน** (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ชนชาติ หล่อนกลาง. (2550). **การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามแนวการสอนประสบการณ์ การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง ความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและเจตคติต่อวัฒนธรรม ท้องถิ่น ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นฤมล ต้นติชาติ. (2555). **การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านวรรณกรรมภาษาอังกฤษด้วยวงจร วรรณกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร**. วารสารวิชาการ **Veridian E-Journal**, 7(2), 269–380.
- นิธิมา สุทะพินธ์. (2562). **การพัฒนา รูปแบบการสอนอ่านภาษาอังกฤษธุรกิจอย่างมี วิจารณญาณแบบเน้นภาระงาน ร่วมกับการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการใช้กลวิธีการอ่าน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี**. **วารสารศึกษาศาสตร์ มมร.**, 7(2), 399–414.
- เนตรนภา สวยสี. (2560). **การพัฒนาความสามารถทางการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ QUEST สำหรับนักศึกษาสาขาวิชา ภาษาอังกฤษ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2557). **แนวพัฒนาการอ่านเร็ว-คิดเป็น**. กรุงเทพฯ: พาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2552). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 5). กทม.: ประสาน การพิมพ์.
- ปกรณ ประจันบาน. (2552). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Research Methodology in Social Science)**. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

- ประสรวรค์ ตันติเสนาะ. (2560). **การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนอ่านตามทฤษฎีโครงสร้างเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ปรัดณี ซอลิฮิ. (2555). **ผลของการสอนประสบการณ์การอ่านโดยใช้วิธีเสริมการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผูเรียนไทยในสาขาวิชาพลศึกษา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมและสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรินทร์ สุริยวงศ์. (2561). **การพัฒนาารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการอ่านและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาวิชาชีพครูวารสารมนุษยสังคมปริทัศน์**, 20(1), 9–29.
- เพ็ญศิริ ชี้อัสต์ย์. (2563). **การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยประยุกต์ใช้แนวการสอนของจังหวัดอะดิดะ**. **วารสารสังคมศาสตร์วิจัย**, 11(2), 55–74.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2563). **พื้นฐานการวิจัยทางหลักสูตรและการสอน**. มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์.
- มันทนา อุตทอง. (2561). **การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2552). **การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คำสมัย.
- วนิดา พรหมเขต. (2559). **การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ**. อุดรธานี: คณะคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วรณีพิฏ พันธ์หนองหว้า. (2559). **ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่มีโครงสร้างไม่สมบูรณ์ร่วมกับกลวิธีการเสริมต่อความคิดที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด** (พิมพ์ครั้งที่ 5). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- สกุลการ สังข์ทอง. (2562). **การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.** วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ. (2564). **ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2563.** สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2564, จาก <http://www.niets.or.th>.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2564). **ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์.** กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สมเจตน์ พันธุ์พรหม. (2560). **การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอน อ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- สันติวัฒน์ จันทร์ไต่. (2559). **การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการสอน ประสพการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้และ การเรียนรู้แบบกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.** วิทยานิพนธ์ ค.ด., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สันติวัฒน์ จันทร์ไต่. (2562). **ประเภทของการอ่าน.** กรุงเทพฯ: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2560). **ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิรินาถ ธาธา. (2557). **การพัฒนากิจกรรมการอ่านเน้นภาระงานเพื่อเสริมสร้าง ผลสัมฤทธิ์การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

- สุชนินทร์ บัณฑิตนันท์กุล. (2557). การพัฒนากระบวนการสอนซ่อมเสริมตามแนวประสบการณ์ การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุพรรณษา ศรประเสริฐ. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาท ระหว่างครูกับนักเรียนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ศ., จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อภิสร อภัยพร. (2552). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความ เข้าใจโดยใช้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- อัญชลี ไชยะเวก. (2561). การศึกษากิจกรรมการเรียนรู้บทอ่านออนไลน์โดยใช้ภาระงาน เป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- เอมอร เนียมน้อย. (2551). พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธี SQ3R. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Adedokun, A. O., Attah, M. P. and Nwabudike, C. E. (2018). Schema Theory and its implications for teaching reading in English as a second language. *Ebonyl Journal of Language and Literary Studeis*, 1(2), 77–87.
- Adler, M. J. and Doren, C. V. (1972). *How to read a book*. New York: n.p.
- Al Khaiyali, T. (2017). Pedagogical Model for Explicit Teaching of Reading Comprehension to English Language Learners. *International Journal of English Language and Translation Studies*, 5(3), 61–69.
- Aloqailli, A. S. (2011). The relationship between reading comprehension and critical thinking. *Journal of King Saud University – Languages and Translation*, 24(1), 35–41.
- Barrett, T. C. (1974). *Taxonomy of Reading Comprehension: Reading 360 Monograph*. Lexington, MA: Ginn and Co.
- Bond, G. L. and Tinker, M. A. (1979). *Reading–Difficulties*. New Jersey: Prentice–Hall.

- Burmeister, L. E. (1974). **Improving Speed of Comprehension in Reading Strategies of Secondary School Teaching**. Massachusetts: Addison Wesley.
- Carrell, P. and Eisterhold, J. (1983). Schema theory and ESL reading pedagogy. **TESOL QUARTERLY**, 17(4), 553–573.
- Clark, R. (2003). **Building Expertise: Cognitive Methods for Training and Performance Improvement**. Retrieved April 8, 2021, from <http://www.Eric.ed.gov>.
- Dick, W., Carey, L. and James, O. C. (2005). **The Systematic Design of Instruction** (6th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Eggen, D. and Kauchak, P. E. (1997). **Educational Psychology: Windows on Classroom**. New Jersey: Prentice–Hall.
- Flynn, L. L. (1989). Developing critical reading skills through cooperative problem solving. **The Reading Teacher**, 42(9), 664–668.
- Fournier, N. E. and Graves, M. F. (2002). Scaffolding Adolescents' Comprehension of Short Stories. **Journal of Adolescents and Adult Literacy**, 48(1), 30–39.
- Graves, M. F. and Fitzgerald, J. (2005). Reading Supports for All. **Educational Leadership**, 62(4), 68–71.
- Graves, M. F. and Graves, B. B. (2005). **Scaffolding Reading Experiences: Designs for Students Success** (2nd ed.). Massachusetts: Christopher–Gordon.
- Harris, L. A. and Smith, C. B. (1986). **Reading instruction diagnostic teaching in the classroom**. New York: Rinehart and Winston.
- Harris, T. L. and Hodges, R. E. (1981). **Dictionary of reading and relative terms**. Newark, DE: International Reading Association.
- Hidayati, M. (2020). The correlations among critical thinking skills, critical reading skills and reading comprehension. **Journal of English Education**, 9(1), 69–80.
- Hogan, K. and Pressley, M. (1997). **Scaffolding scientific competencies within classroom Communities of inquiry**. Cambridge, MA: Brookline.
- Joyce, B. and Weil, M. (2009). **Model of Teaching** (6th ed.). Englewood Cliff, NJ: Prentice–Hall.

- Joyce, B., Weil, M. and Calhoun, E. (2015). **Model of Teaching**. (9th ed.). London: Allyn and Bacon.
- Kamenui, E. J. and Simmons, D. C. (1990). **The Prevention of Academic Learning Problems**. London: Merrill.
- Keeves, J. P. (1997). **Education research, methodology, and measurement: An International handbook**. Oxford: Pergamon.
- Li Xiao-Hui. (2007). Analysis of schema theory and its influence on reading. **US-China Foreign Language**, 5(11), 18–21.
- Madsen, H. S. (1983). **Techniques in testing**. New York: Oxford University.
- Maggart, Z. R. and Zintz, M. V. (1992). **The reading process, the teacher and the learner**. Dubuque, IA: Brown and Benchmark.
- Mahmoud, Z. and Aila, A. (2015). **Effectiveness of Using Scaffolding Strategy on Developing Seventh Graders' Reading Comprehension Skills**. Master Thesis, M.Ed., The Islamic University of Gaza, Gaza.
- Mckee, P. (1966). **Reading a Program of Instruction for the Elementary School**. Boston: Hough Mifflin.
- Miller, L. D. and Perkins, K. (1990). ESL Reading Comprehension Instruction. **RELC Journal**, 21(1), 79–94.
- Miller, W. M. (1990). **Reading comprehension activities kit**. West Nyak: The Center for Applied Research in Education.
- Morrison, G. R., Ross, S. M., Kemp, J. E. and Kalman, H. (2010). **Designing effective instruction** (6th ed.). New York: John Wiley & Sons.
- Roehler, L. and Cantlon, D. (1997). Scaffolding: A powerful tool in social constructivist classrooms. In Hogan, K. and Pressley, M. (Eds.), **Scaffolding student learning: Instructional approaches and issues** (pp. 27–37). Cambridge, MA: Brookline.
- Rumelhart, D. and Norman, D. (1978). Accretion, tuning and restructuring: Three modes of learning. In. Cotton, J. W. and Klatzky, R. (Eds.), **Semantic Factors in Cognition**. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

- Rumelhart, D. E. (1981). Schemata: The building blocks of cognition In Guth, J. T. (Ed.). **Comprehension and teaching: Research Reviews** (pp. 3–26). Newark, DE: International Reading Association.
- Saylor, J. G., Alexander, W. and Lewis, A. J. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning** (4th ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Van Lier, L. (1996). **Interaction in the Language Curriculum: Awareness, Autonomy and Authenticity**. Harlow: Longman.
- Vygotsky, L. S. (1978). **Mind in Society: The Development of Higher psychological Processes**. Cambridge, MA: Harvard University.
- Widdowson, H. G. (1978). **Teaching Language as Communication**. Oxford: Oxford University.
- Wood, D. J., Bruner, J. S. and Ross, G. (1976). The Role of Tutoring in Problem Solving. **Journal of Child Psychiatry and Psychology**, 17(2), 8–10.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis** (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- Yanti, N. P. E. (2014). **Improving Reading Comprehension Through Scaffolding Reading Experience (Sre) Strategy Of The Eighth Grade Students Of Smpn 1 Kuta Utara In Academic Year 2013/2014**. Thesis, B.Ed., Mahasaraswati Denpasar University, Indonesia.
- Zhang, A. (2018). Application of Schema Theory in High School English Reading Comprehension. **Communication and Linguistics Studies**, 4(2), 32–36.
- Zhao, X. and Zhu, L. (2012). Schema Theory and College English Reading Teaching. **English Language Teaching**, 5(11), 111–117.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวภรณ์ สองแสน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
2. ดร.สุระศักดิ์ เมาทือก
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ

1. ดร.สมเด็ยว เกตุอินทร์
รองศึกษาธิการจังหวัดระยอง
2. ดร.พงษ์ไทย บัววัด
ผู้อำนวยการโรงเรียนแม่อาวยุทธศาสตร์ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

1. ดร.อนงค์ ศรีบุญเรือง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามสภาพปัญหาและความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและรวบรวมสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มีระดับความเห็น 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ประเมินดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ท่านมีความเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ท่านมีความเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ท่านมีความเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ท่านมีความเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ท่านมีความเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ความเห็นเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

รายการ	ระดับความสามารถ				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้					
2. นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าของเรื่องที่ได้					
3. นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องที่ได้					
4. นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่ได้					
5. นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนจากเรื่องที่ได้					
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเรื่องที่ได้					
7. นักเรียนสามารถคาดคะเนหรือทำนายผลที่จะเกิดขึ้นจากเรื่องที่ได้					
8. นักเรียนสามารถระบุว่าเรื่องที่ได้เป็นการโฆษณาชวนเชื่อได้					
9. นักเรียนสามารถระบุน้ำเสียงหรืออารมณ์ของผู้เขียนจากเรื่องที่ได้					
10. นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของงานเขียนจากเรื่องที่ได้					

ตอนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ
อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนต้องการให้มีการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนก่อนการสอน อ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ					
2. นักเรียนต้องการให้ครูแนะนำกลยุทธ์ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณให้กับนักเรียน					
3. นักเรียนต้องการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียน ครู และเพื่อนร่วม ชั้นเรียน					
4. นักเรียนต้องการประยุกต์ใช้ความรู้หลังจากการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณ					
5. นักเรียนต้องการปรับกิจกรรมการสอนอ่านเพื่อฝึกฝนความสามารถ ด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

2. ประเด็นสนทนากลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและรวบรวมสภาพปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง ประเด็นสนทนากลุ่ม (Focus Group) ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 7 คน

ประเด็นสนทนากลุ่ม

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของท่านเป็นอย่างไร
2. ท่านมีวิธีการจัดการเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณที่ประสบผลสำเร็จหรือไม่ อย่างไร
3. ปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนเป็นอย่างไร
4. ปัญหาด้านการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของท่านเป็นอย่างไร
5. ท่านต้องการพัฒนารูปแบบการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณหรือไม่ อย่างไร

3. แบบประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิด การเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนตามทฤษฎี โครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการสอน ซึ่งประกอบด้วยรายการต่อไปนี้

- 1.1 หลักการ
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้
- 1.4 การวัดและการประเมินผล

2. ขอให้ท่านพิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสมของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการสอน ในช่อง “ระดับความเหมาะสม” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับความเหมาะสม ดังนี้

- 5 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก
- 3 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

หลังจากพิจารณารายการประเมินเสร็จแล้ว ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม โดยเขียนลงในส่วนของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ผู้วิจัยในการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาในครั้งนี้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการสอนฯ						
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญการพัฒนา รูปแบบการสอนฯ มีความชัดเจน						
1.2 การลำดับความเป็นมาของรูปแบบการสอนฯ มีความชัดเจนเข้าใจง่าย						
1.3 ความเหมาะสมของเหตุผลในการพัฒนา รูปแบบการสอนฯ						
2. ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนา รูปแบบการสอนฯ						
2.1 ความเหมาะสมของการนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนา รูปแบบการสอนฯ						
2.2 ความชัดเจนในการเชื่อมโยงทฤษฎีและแนวคิด						
2.3 ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอแนวคิดมีความชัดเจน เข้าใจง่าย						
3. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนฯ						
3.1 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบครอบคลุมตามหลักการการสร้างรูปแบบ						
3.2 องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน						
3.3 การลำดับองค์ประกอบของรูปแบบ มีความเหมาะสม						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
4. หลักการของรูปแบบการสอนฯ						
4.1 มีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีแนวคิดซึ่งแสดงถึงจุดเน้น ของรูปแบบการสอน ฯ						
4.2 สามารถแสดงจุดเน้นของ รูปแบบการสอน ฯ						
4.3 หลักการของรูปแบบ เป็นกรอบในองค์ประกอบอื่น ๆ ในรูปแบบการสอน ฯ						
4.4 ใช้ภาษาเรียบเรียง ถ้อยคำ ลำดับ มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย						
5. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนฯ						
5.1 วัตถุประสงค์มีความ สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ						
5.2 วัตถุประสงค์มีความ ชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่ มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน						
5.3 วัตถุประสงค์มีความ เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง						
5.4 การใช้ภาษาและ การเรียบเรียงถ้อยคำมีความ เหมาะสมและเข้าใจง่าย						
6. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนฯ						
6.1 ความชัดเจนของกิจกรรม การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรูปแบบ						
6.2 ความสอดคล้องของ กิจกรรมการเรียนรู้กับ วัตถุประสงค์						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
6.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของรูปแบบการจัด การเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง						
6.4 กิจกรรมการเรียนรู้ของ รูปแบบการสอน มีความเหมาะสมกับผู้เรียน						
6.5 ความสอดคล้องของ แต่ละขั้นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามรูปแบบฯ						
7. การวัดและประเมินผล						
7.1 ความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ การสอน						
7.2 ความเหมาะสมกับ หลักเกณฑ์และแนวทาง การประเมิน						
7.3 ความชัดเจนและสามารถ นำไปสู่การปฏิบัติได้						

4. แบบประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอน โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนเป็นการพิจารณา ส่วนประกอบต่างๆ ของคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอน ว่ามีความเหมาะสมกันเพียงใด

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการพิจารณา องค์ประกอบต่างๆ ของแผนการจัดการเรียนรู้ ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

2. ขอให้ท่านพิจารณาเกี่ยวกับความเหมาะสมของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบ คู่มือการใช้รูปแบบการสอน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ การสอนในช่อง “ระดับความเหมาะสม” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดระดับ ความเหมาะสม ดังนี้

5 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับมาก

3 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับน้อย

1 หมายถึง รายการประเมินนั้นมีความเหมาะสมอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

หลังจากพิจารณารายการประเมินเสร็จแล้ว ขอความอนุเคราะห์ท่านให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม โดยเขียนลงในส่วนของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อ ผู้วิจัยในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือการใช้รูปแบบฯ ให้มีคุณภาพที่สูงขึ้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการพิจารณาในครั้งนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนฯ

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
1. ความเหมาะสมของคำแนะนำการใช้คู่มือรูปแบบการสอนฯ						
1.1 รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอนฯ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง						
1.2 การอธิบายทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนฯ มีความชัดเจน เข้าใจในกระบวนการความเป็นมา						
1.3 รายละเอียดของคำแนะนำการใช้รูปแบบบอกเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน						
1.4 แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้เรียน มีความชัดเจน						
1.5 ภาพรวมของแนวทางการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน						
1.6 กำหนดการของรูปแบบฯ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความชัดเจน						

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
2. ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้						
2.1 ชื่อของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม						
2.2 การเรียบเรียงการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย						
3. การกำหนดองค์ประกอบภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้						
3.1 การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน ครอบคลุมความต้องการจำเป็น						
3.2 การเรียงลำดับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจง่าย						
3.3 องค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน						
4. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านสาระสำคัญ						
4.1 มีแนวคิดสำคัญเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุมจุดประสงค์						
5. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านจุดประสงค์						
5.1 จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้						
5.2 จุดประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
5.3 จุดประสงค์มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง						
6. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านเนื้อหา						
6.1 เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
6.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน						
7. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้						
7.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เป็นลำดับและมีความต่อเนื่อง						
7.2 การกำหนดการดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้						
7.3 การดำเนินกิจกรรม ดำเนินการตามแนวทางการสอน ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ						
7.4 การดำเนินกิจกรรม แต่ละขั้นตอน ครอบคลุม สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้						
7.5 เวลาที่กำหนดสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม						
8. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้						
8.1 มีการกำหนดรายการสื่อ และแหล่งเรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การจัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก						
8.2 มีการเรียงลำดับรายการใช้สื่ออย่างเหมาะสม						

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	
8.3 มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้						
9. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการวัดและประเมินผล						
9.1 การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้						
9.2 การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้						
9.3 วิธีการวัดผลเหมาะสมกับความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ						
9.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย						
9.5 มีการเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้						

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

5. แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คำชี้แจง

1. แบบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ รวม 30 คะแนน
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงบนข้อคำตอบที่นักเรียนเห็นว่ามีความถูกต้องที่สุด
3. เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบ 60 นาที
4. หากนักเรียนมีข้อสงสัยให้ยกมือสอบถามครูผู้คุมสอบ

Passage 1 (Item 1–5)

You're standing at the supermarket checkout, frantically trying to pack your weekly groceries alone, at the same time fumbling for your purse. The assistant, meanwhile, does nothing to help, just sits glaring at the queue that's growing behind you. If it sounds familiar, you won't be surprised to learn that British people moan on average to no less than 13 friends about bad shop assistants. But if poor service is increasing, it could be because, as a nation, we're the least likely to make a fuss about it.

Now big stores are turning to Chequers, a company which sends bogus shoppers – women known as Checkmates – into shops to test out service. Chequers' reports go back to the stores, some of which have launched new staff training programs in an effort to improve matters.

1. According to the passage, the author points out the fact that the assistant _____.
 - a. does not give advice to customers
 - b. refuses to make change for customers
 - c. just sits and looks at customers hopelessly
 - d. does not help customers pack their groceries
2. What is the main idea of the passage?
 - a. British people don't like to go shopping.
 - b. Chequers is a big supermarket in Britain.
 - c. Big stores are trying to solve the problem about their staffs.
 - d. British people now prefer shopping online or via mobile.
3. It can be inferred that the staff training program will result in _____.
 - a. better working condition
 - b. generating higher profits
 - c. improving customer service
 - d. increasing employee morale

4. What is the author's purpose in the passage?
 - a. To promote the new supermarket
 - b. To describe the big stores' problem and solution
 - c. To complain the big stores
 - d. To advertise the job application
5. We learn from the passage that most British people _____.
 - a. are patient with poor service in supermarkets
 - b. like talking about bad shop assistants the most
 - c. don't mind talking about increasing poor service
 - d. enjoy shopping at the supermarket on weekends

Passage 2 (Item 6–10)

Zoos, the most accessible nature reserves for most people in Russia, are becoming endangered species. With 11 million people, Moscow has only one zoo covering about 60 acres. It is crowded with visitors all summer. Zoo officials say there is not enough space to keep lions, giraffes, gorillas and chimpanzees.

The city has been giving money to expand and improve it. Five major building projects are underway and five more are planned. A few of Russia's new banks and businesses sponsor exhibits, and an American businessman gives US\$100 a month to buy fruit for the apes. Now many zoo workers have quit because they are paid very low wages.

6. According to the passage, the author points out the fact that the major problem of the zoo seems to be _____.
 - a. a shortage of workers
 - b. the construction in the zoo area
 - c. some animals becoming endangered
 - d. insufficient financial support

7. What is the main idea of the passage?
- Russian zoo is facing shortage of food
 - Businessmen sponsor Russian zoo
 - Russian zoo is struggling to survive
 - Workers quit Russian zoo
8. According to the passage, we infer that one of the changes being carried out at the moment is _____.
- several more zoos will be built
 - certain areas of the zoo are being improved
 - the endangered species collection is being expanded
 - more food is provided for wild animals in the zoo
9. The purpose of the passage is to _____.
- inform readers of what is happening at the zoo in Russia
 - suggest a solution to the problem of endangered animals
 - make comments on the economic situation in Russia
 - persuade people to help solve a problem about zoo workers
10. According to the passage, we learn that the zoo is _____.
- the only important wild animal reserve for nature studies in Russia
 - important because it is a place where Russians can see wildlife easily
 - important to most Russians in that it is the only place that keeps wild animals
 - the important place that preserves endangered wildlife for the Russians to see

Passage 3 (Item 11–15)

Easy to make, easy to eat and easy to enjoy. Moonlight Rice offers you the ultimate in easy salad preparation. Just one hour of soaking in the refrigerator and you have the perfect base for any summer rice salad. Add your favorite flavor, be it meat, fruit, vegetables or nuts, and you have a salad or even a meal to tempt every member of your family.

Moonlight Rice makes overcooking rice virtually impossible. You can cook it in the normal way, through the absorption method, in the microwave, or you can let it cook itself

by putting it in water and leaving it in the fridge for an hour. Whichever way, it will be perfect rice every time.

11. According to the passage, the author thinks that Moonlight Rice _____.
 - a. may make your family popular
 - b. will become a part of your family
 - c. may tempt your family members to learn to cook
 - d. will be appreciated by all members of your family
12. What is the main idea of the passage?
 - a. Moonlight Rice makes overcooking rice virtually impossible
 - b. Moonlight Rice is easy to make rice Salad
 - c. Moonlight Rice has many flavors.
 - d. Moonlight Rice is very delicious.
13. It can be inferred about Moonlight Rice that _____.
 - a. heat is not always necessary in cooking it
 - b. overcooking it is the most impossible method
 - c. salads will not be perfect without it
 - d. it is the most economical rice you can buy
14. The purpose of the passage is to _____.
 - a. To describe how to make rice salad
 - b. To inform where to buy the product
 - c. To sell the product
 - d. To advertise the product
15. According to the passage, we can learn that the easiest way to prepare Moonlight Rice is to _____.
 - a. leave it in the fridge for an hour
 - b. put it in water and let it cook itself
 - c. cover it with water and put it in the fridge for an hour
 - d. mix it with salad

Passage 4 (Item 16–20)

Sri Lanka's national carrier, Air Lanka, has eliminated one of its two weekly flights to Japan because of its sharp drop in Japanese tourists. Air Lanka's manager for Japan told airline officials in Colombo this week that Japanese tourists were avoiding Sri Lanka because of the rising ethnic violence on the island. Two Japanese nationals were killed and two others were seriously wounded in the bomb explosions earlier this month inside an Air Lanka passenger jet. The Sri Lanka Government blamed the blast on Tamil militants fighting for a separate homeland.

16. According to the passage, the situation threatening the Sri Lanka Government is _____.
 - a. the country's inability to control Tamil militants
 - b. bomb explosions inside a passenger plane
 - c. Tamil militants being blamed for the bomb explosions
 - d. Tamil militants wanting to kill all Japanese visitors
17. What is the main idea of the passage?
 - a. All flights between Sri Lanka and Japan were canceled.
 - b. Japanese tourists are afraid of visiting Sri Lanka.
 - c. It is risky to fly from Sri Lanka to Japan.
 - d. There will be more flights from Japan to Sri Lanka.
18. It can be inferred from the passage that _____.
 - a. the Japanese Government is having problems with Sri Lanka
 - b. the Sri Lanka Government is having problems with Tamil militants
 - c. Japanese tourists have been the main focus group of Tamil militants
 - d. Sri Lanka used to be the most popular tourist spot for Japanese visitors
19. The purpose of the passage is to _____.
 - a. inform the situation in Sri Lanka
 - b. give a warning to Japanese tourists
 - c. persuade Japanese tourists to visit Sri Lanka
 - d. condemn an action of Tamil militants

20. According to the passage, we learn that_____.
- all flights from Sri Lanka will be postponed
 - Air Lanka has reduced flights to Japan
 - flying with Air Lanka is not safe anymore
 - Sri Lanka is having problems with Japan

Passage 5 (Item 21–25)

Aardvark means 'earth pig', but this strange African mammal seems to have no close relatives in the animal kingdom. 'Earth pig' is an appropriate name as it conceals itself below ground in burrows. Its powerful limbs and sharp claws enable it to dig rapidly if threatened. The aardvark emerges only at night to search for the ants and termites on which it feeds. Its claws can rip open the toughest termite mound, bringing the insects to the surface. Its sticky, narrow tongue— 45-cm-long – then probes through the opening as the aardvark's tough skin protects it against the termite bites.

The female gives birth to a youngster. For the first fortnight, it remains below ground nursing. Aardvarks may live for 10 years or more although they are hunted for their meat and their teeth, which are considered lucky by some African tribes.

21. According to the passage, we know the fact that an aardvark _____.
- protects its baby against termite bites by its tough skin
 - uses its claws to help insects to the ground surface
 - uses its tongue to destroy termite mounds
 - will go underground when in danger
22. What is the main idea of the passage?
- the aardvark likes to live alone
 - the aardvark is a strange-looking animal
 - the aardvark is very different from other animals
 - the aardvark cannot live on the ground like other animals

23. It can be inferred from the passage that a newborn aardvark feeds on _____.
- a. insects
 - b. milk
 - c. meat
 - d. termites
24. What is the author's purpose in the passage?
- a. To explain how to protect a strange animal
 - b. To compare a strange animal to others
 - c. To describe a strange animal
 - d. To contrast a strange animal to a common animal
25. According from the passage, we learn that _____.
- a. after two weeks, a young aardvark can come above the ground
 - b. a baby aardvark must live underground for a long time
 - c. a female aardvark can have more than one baby
 - d. an aardvark cannot live longer than ten years

Passage 6 (Item 26–30)

Dear Annie: I'm not an animal person. I wasn't raised with animals and find it difficult to have them in my home. Years ago, I tried a cat for my daughter's sake, but it didn't go well. All my friends and family members know this about me. The problem is that certain friends and relatives who have pets expect to bring them to my house when they come to visit. I have offered to house their pets either in the garage or in my fenced backyard, but they dismiss that idea and insist that their pets stay in my house.

If people go to the expense to own pets, they should also include the cost of kenneling when necessary. I take offence when pet owners insist on forcing their pets on me. How can I tactfully make this clear to others?

26. According the passage, we know to the fact that the writer _____.
- a. allowed his daughter to have a pet cat
 - b. had difficulties with his friends' pets

- c. does not get along well with animals
 - d. was not successful in training pets
27. What is the main idea of the passage?
- a. The writer let his family members look after his pet.
 - b. The writer is upset when his relatives take their pets along to visit him.
 - c. The writer does not like his daughter's cat.
 - d. The writer want his friends and family members know his problem.
28. It can be inferred from the letter that the writer feels _____.
- a. people should not keep pets in their houses
 - b. it is impolite to refuse friends with pets
 - c. pet owners often cause inconvenience for their friends
 - d. homeowners should set strict rules about visitors with pets
29. The purpose of the passage is to _____.
- a. ask for advice
 - b. persuade the reader to join a pet training program
 - c. describe the writer's pet
 - d. contrast the writer's pet and his friends' pets
30. We learn from the passage that the writer's friends do not want to _____.
- a. let their pets stay in his house
 - b. bring their pets along when visiting him
 - c. provide a place for their pets to run around
 - d. put their pets in his garage or in his backyard

เฉลยคำตอบ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ข้อที่	คำตอบ	ข้อที่	คำตอบ
1	d	16	b
2	c	17	b
3	b	18	a
4	c	19	b
5	b	20	b
6	d	21	d
7	c	22	c
8	a	23	c
9	b	24	b
10	b	25	a
11	d	26	c
12	b	27	d
13	d	28	a
14	a	29	c
15	c	30	d

ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 18 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัญหาและความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ความเห็นเกี่ยวกับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1. นักเรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้าของเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. นักเรียนสามารถสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6. นักเรียนสามารถประเมินค่าเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7. นักเรียนสามารถคาดคะเนหรือทำนายผลที่จะเกิดขึ้นจากเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	0	+1	0.8	สอดคล้อง
8. นักเรียนสามารถระบุว่าเรื่องที่อ่านเป็นการโฆษณาชวนเชื่อได้	+1	+1	+1	0	+1	0.8	สอดคล้อง
9. นักเรียนสามารถระบุน้ำเสียงหรืออารมณ์ของผู้เขียนจากเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10. นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของงานเขียนจากเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตาราง 18 (ต่อ)

ตอนที่ 2 ความเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1. นักเรียนต้องการให้มีการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนก่อนการสอนอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. นักเรียนต้องการให้ครูแนะนำกลยุทธ์ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. นักเรียนต้องการตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณโดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. นักเรียนต้องการประยุกต์ใช้ความรู้หลังจากการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. นักเรียนต้องการปรับกิจกรรมการสอนอ่านเพื่อฝึกฝนความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตาราง 19 แสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นสนทนากลุ่มครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5		
1. สภาพการจัดการเรียนการสอน การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณของท่าน เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. ท่านมีวิธีการจัดการเรียนการสอน อ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ที่ประสบผล สำเร็จหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	0	+1	0.8	สอดคล้อง
3. ปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษ อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน เป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4. ปัญหาด้านการสอนอ่าน ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ของท่านเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. ท่านต้องการพัฒนารูปแบบ การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณหรือไม่ อย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตาราง 20 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้าง
ความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการ
อ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการสอนฯ								
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการสอนฯ มีความชัดเจน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 การลำดับความเป็นมาของรูปแบบการสอนฯ มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 ความเหมาะสมของเหตุผลในการพัฒนารูปแบบการสอนฯ	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยรวม						4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด
2. ทฤษฎีและแนวคิดในการพัฒนารูปแบบการสอนฯ								
2.1 ความเหมาะสมของการนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนฯ	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
2.2 ความชัดเจนในการเชื่อมโยงทฤษฎีและแนวคิด	4	4	5	4	4	4.20	0.45	เหมาะสมมาก
2.3 ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอแนวคิดมีความชัดเจน เข้าใจง่าย	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.40	0.20	เหมาะสมมาก
3. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการสอนฯ								
3.1 การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบครอบคลุมตามหลักการการสร้างรูปแบบ	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
3.2 องค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
3.3 การลำดับองค์ประกอบ ของรูปแบบ มีความเหมาะสม	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยรวม						4.40	0.00	เหมาะสมมาก
4. หลักการของรูปแบบการสอนฯ								
4.1 มีความสอดคล้องกับทฤษฎี แนวคิดซึ่งแสดงถึงจุดเน้นของ รูปแบบการสอน ฯ	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
4.2 สามารถแสดงจุดเน้นของ รูปแบบการสอน ฯ	4	4	5	5	4	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
4.3 หลักการของรูปแบบ เป็นกรอบในองค์ประกอบอื่น ๆ ในรูปแบบการสอน ฯ	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
4.4 ใช้ภาษาเรียบเรียง ถ้อยคำ ลำดับ มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.50	0.25	เหมาะสมมากที่สุด
5 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนฯ								
5.1 วัตถุประสงค์มีความ สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
5.2 วัตถุประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้ เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 วัตถุประสงค์มีความ เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
5.4 การใช้ภาษาและ การเรียบเรียงถ้อยคำมีความ เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
6. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนฯ								
6.1 ความชัดเจนของ กิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ในรูปแบบ	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
6.2 ความสอดคล้องของ กิจกรรมการเรียนรู้กับ วัตถุประสงค์	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
6.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้สามารถ นำไปใช้ได้จริง	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
6.4 กิจกรรมการเรียนรู้ ของรูปแบบการสอนฯ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
6.5 ความสอดคล้องของ แต่ละขั้นการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามรูปแบบฯ	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
7. การวัดและประเมินผลของรูปแบบการสอนฯ								
7.1 ความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
7.2 ความเหมาะสมกับ หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมิน	4	5	5	4	4	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
7.3 ความชัดเจนและ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 21 แสดงการประเมินความเหมาะสมคู่มือการใช้รูปแบบการสอนตามทฤษฎี
โครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการสอนฯ

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	5	4	3	2	1			
1. ความเหมาะสมของคำแนะนำการใช้รูปแบบการสอนฯ								
1.1 รายละเอียดของคำแนะนำ การใช้รูปแบบการสอนฯ มีความ ชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถนำไป ปฏิบัติได้ถูกต้อง	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.2 การอธิบายทฤษฎีและ แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ การสอนฯ มีความชัดเจน เข้าใจ ในกระบวนการความเป็นมา	4	5	5	5	4	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.3 รายละเอียดของคำแนะนำ การใช้รูปแบบบอกเกี่ยวกับ การเตรียมความพร้อมในด้าน ต่าง ๆ ไว้ชัดเจน	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.4 แนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้เรียน มีความชัดเจน	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.5 ภาพรวมของแนวทาง การวัดและประเมินผล มีความชัดเจน	4	5	4	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
1.6 กำหนดการของรูปแบบฯ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความชัดเจน	5	5	4	5	4	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
2. ความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้								
2.1 ชื่อของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม	5	5	5	4	5	4.80	0.45	เหมาะสมมากที่สุด
2.2 การเรียบเรียงการใช้ภาษาในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย	4	4	5	5	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.70	0.14	เหมาะสมมากที่สุด
3. การกำหนดองค์ประกอบภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้								
3.1 การกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วนครอบคลุมความต้องการจำเป็น	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.2 การเรียงลำดับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม ช่วยให้เข้าใจง่าย	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
3.3 องค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
4. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านสาระสำคัญ								
4.1 มีแนวคิดสำคัญเหมาะสม สอดคล้องและครอบคลุม จุดประสงค์	5	5	4	4	5	4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
5. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านจุดประสงค์								
5.1 จุดประสงค์ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
5.2 จุดประสงค์มีความชัดเจน สามารถแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้ เกิดกับผู้เรียน	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
5.3 จุดประสงค์มีความ เป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
6. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านเนื้อหา								
6.1 เนื้อหาสอดคล้องกับ จุดประสงค์และสามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง	5	3	4	5	5	4.40	0.89	เหมาะสมมาก
6.2 เนื้อหามีความเหมาะสม กับผู้เรียน	5	4	4	5	5	4.60	0.84	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยรวม						4.50	0.14	เหมาะสมมาก

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
7. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้								
7.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเป็นลำดับและมีความต่อเนื่อง	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
7.2 การกำหนดการดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
7.3 การดำเนินกิจกรรมดำเนินการตามแนวทางการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
7.4 การดำเนินกิจกรรมแต่ละขั้นตอน ครอบคลุมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
7.5 เวลาที่กำหนดสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความเหมาะสม	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.60	0.00	เหมาะสมมากที่สุด

ตาราง 21 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					\bar{X}	S.D.	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
8. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้								
8.1 มีการกำหนดรายการสื่อและแหล่งเรียนรู้ชัดเจน นำไปสู่การจัดเตรียมได้ง่ายและสะดวก	5	5	4	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
8.2 มีการเรียงลำดับรายการใช้สื่ออย่างเหมาะสม	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
8.3 มีการเตรียมตัวอย่างของสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ให้เหมาะสม สะดวกต่อการนำไปใช้	4	5	5	4	5	4.60	0.55	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม						4.53	0.12	เหมาะสมมากที่สุด
9. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ด้านการวัดและประเมินผล								
9.1 การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
9.2 การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
9.3 วิธีการวัดผลเหมาะสมกับความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
9.4 เครื่องมือวัดและประเมินผลมีความหลากหลาย	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
9.5 มีการเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลไว้อย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	4	5	4	4	5	4.40	0.55	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยรวม						4.40	0.00	เหมาะสมมาก

ตาราง 22 แสดงการประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทอ่านที่	แบบวัดข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5		
1	1	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	2	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	3	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	4	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	5	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	6	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	7	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	8	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	9	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	10	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	11	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	12	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	13	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	14	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	15	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	16	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	17	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	18	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	19	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	20	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	21	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	22	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	23	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	24	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	25	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตาราง 22 (ต่อ)

บทอ่านที่	แบบวัดข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	สรุปผล
		1	2	3	4	5		
6	26	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	27	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	28	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	29	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	30	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	7	31	+1	+1	+1	+1	+1	1
32		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
33		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
34		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
35		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8		36	+1	+1	+1	+1	+1	1
	37	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	38	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	39	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	40	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	9	41	+1	+1	+1	+1	+1	1
42		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
43		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
44		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
45		+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10		46	+1	+1	+1	+1	+1	1
	47	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	48	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	49	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
	50	+1	+1	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ตาราง 23 แสดงค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบวัดความสามารถในการ
อ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.74	0.36
2	0.74	0.37
3	0.68	0.31
4	0.71	0.39
5	0.61	0.39
6	0.58	0.35
7	0.74	0.32
8	0.68	0.37
9	0.52	0.44
10	0.65	0.38
11	0.74	0.27
12	0.71	0.45
13	0.65	0.20
14	0.68	0.52
15	0.65	0.37
16	0.58	0.35
17	0.71	0.42
18	0.81	0.21
19	0.65	0.36
20	0.71	0.31
21	0.65	0.26
22	0.74	0.60
23	0.77	0.53
24	0.61	0.40
25	0.68	0.24

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก
26	0.68	0.27
27	0.61	0.67
28	0.61	0.53
29	0.58	0.47
30	0.68	0.60

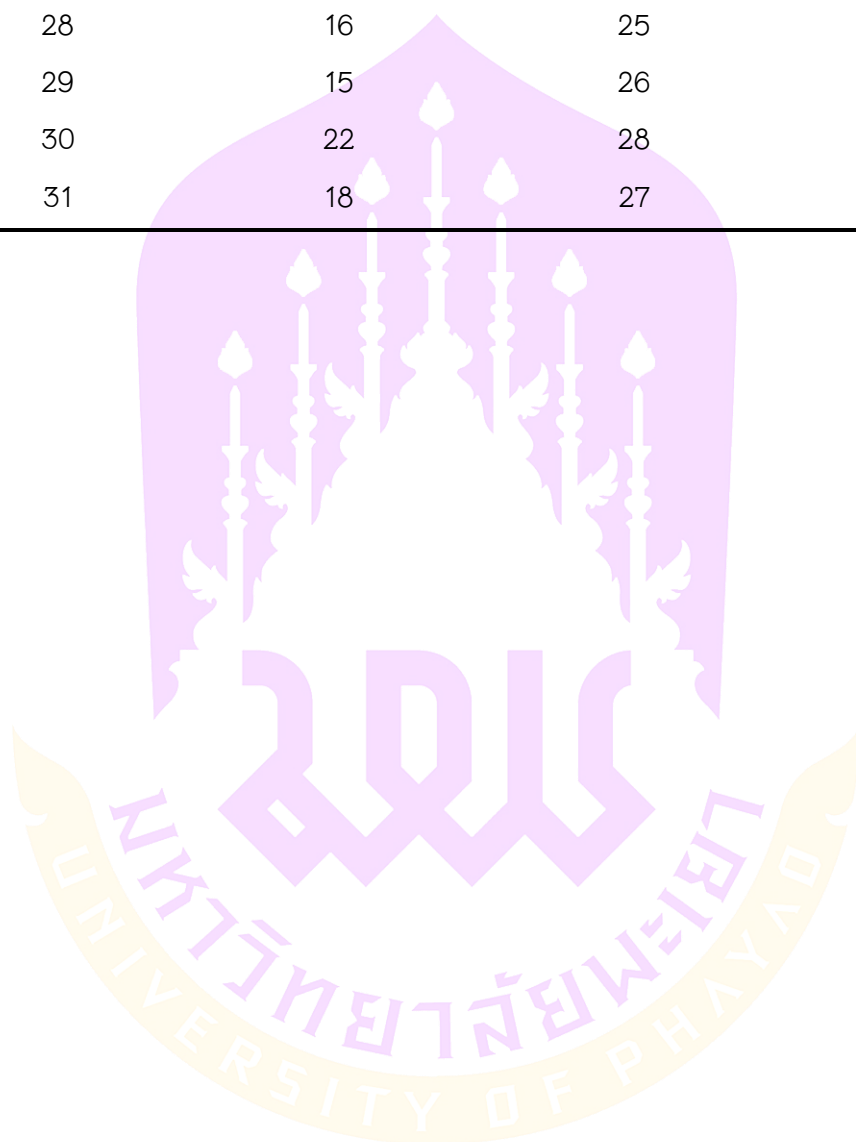

ตาราง 24 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 31 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
1	20	27	7
2	18	25	7
3	17	23	6
4	18	24	6
5	16	24	8
6	12	20	8
7	16	21	5
8	17	26	9
9	14	21	7
10	11	19	8
11	16	19	3
12	17	26	9
13	15	23	8
14	13	19	6
15	11	18	7
16	14	22	8
17	19	28	9
18	17	25	8
19	19	27	8
20	11	17	6
21	15	25	10
22	13	22	9
23	12	19	7
24	15	24	9
25	12	22	10

ตาราง 24 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
26	20	27	7
27	11	20	9
28	16	25	9
29	15	26	11
30	22	28	6
31	18	27	9

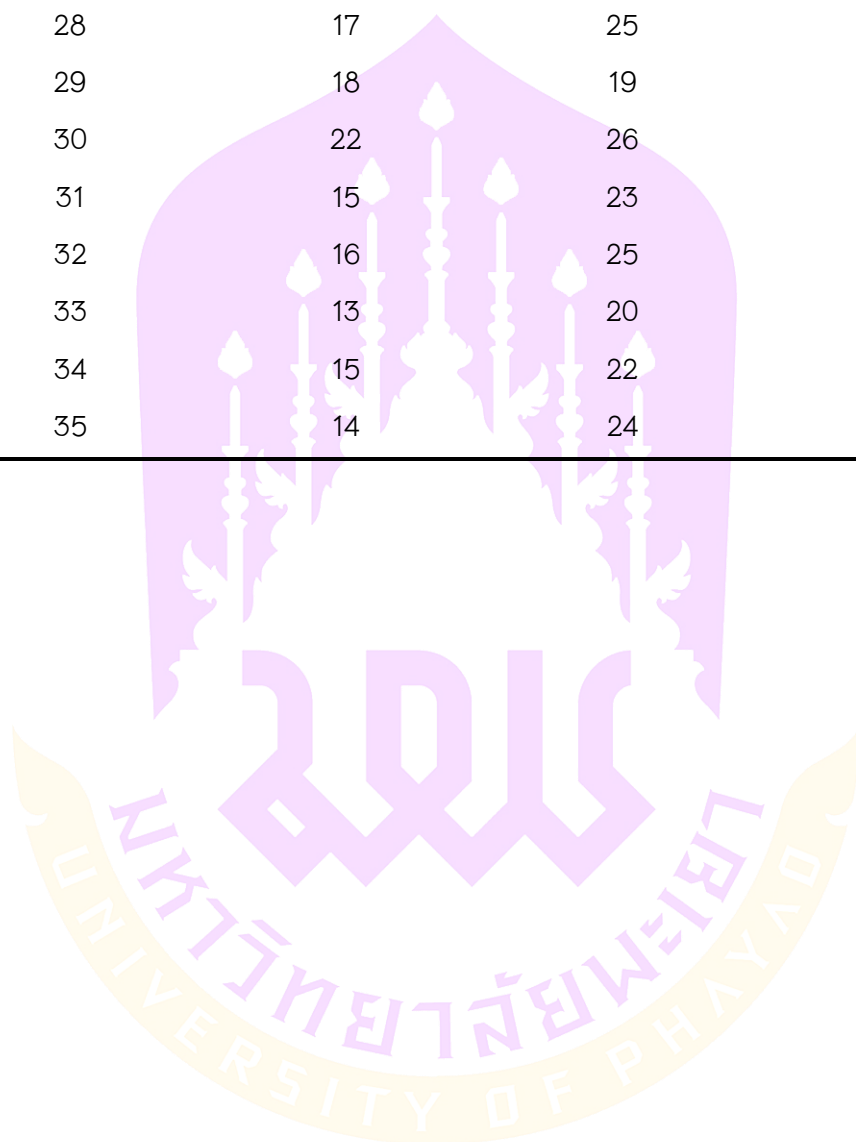

ตาราง 25 แสดงคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของ
นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน คะแนนเต็ม 30 คะแนน

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
1	14	22	8
2	19	23	4
3	17	22	5
4	18	25	7
5	16	28	12
6	18	26	8
7	15	22	7
8	14	21	7
9	13	19	6
10	18	27	9
11	16	22	6
12	18	23	5
13	15	22	7
14	17	24	7
15	18	28	10
16	17	27	10
17	16	19	3
18	12	20	8
19	13	21	8
20	16	23	7
21	15	26	11
22	18	24	6
23	12	19	7
24	18	25	7
25	17	22	5

ตาราง 25 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนผลต่าง
26	15	20	5
27	14	24	10
28	17	25	8
29	18	19	1
30	22	26	4
31	15	23	8
32	16	25	9
33	13	20	7
34	15	22	7
35	14	24	10

ตาราง 26 แสดงคะแนนประเมินระหว่างการทำทดลองใช้รูปแบบการสอน จำนวน 5 หน่วย
การเรียนรู้ ๆ ละ 64 คะแนน รวมทั้งสิ้น 320 คะแนน

นักเรียนคนที่	หน่วยการเรียนรู้ที่					รวม
	1	2	3	4	5	
1	38	38	42	47	45	210
2	39	45	44	49	61	238
3	38	42	42	47	54	223
4	43	46	48	53	58	247
5	48	47	54	60	51	259
6	44	47	50	55	58	254
7	38	39	42	47	48	214
8	36	37	40	45	45	203
9	32	34	36	41	42	185
10	46	48	52	58	58	261
11	38	41	42	47	51	218
12	39	44	44	49	58	234
13	38	39	42	47	48	214
14	41	44	46	51	54	236
15	48	49	54	60	58	268
16	46	47	52	58	54	257
17	32	37	36	41	51	198
18	34	34	38	43	38	188
19	36	36	40	45	42	199
20	39	42	44	49	51	225
21	44	44	50	55	48	241
22	41	45	46	51	58	241
23	32	33	36	41	38	151
24	43	46	48	53	58	247
25	38	42	42	47	54	223

ตาราง 26 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	หน่วยการเรียนรู้ที่					รวม
	1	2	3	4	5	
26	34	37	38	43	48	201
27	41	41	46	51	45	224
28	43	45	48	53	54	243
29	32	39	36	41	58	207
30	44	51	50	55	60	261
31	39	41	44	49	48	221
32	43	44	48	53	51	239
33	34	35	38	43	42	192
34	38	39	42	47	48	214
35	41	41	46	51	45	224
คะแนน รวมเฉลี่ย	39.40	41.66	44.32	49.25	51.11	225.45
ร้อยละ	61.56	65.10	69.26	76.95	79.39	70.45

ภาคผนวก ง รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ความเป็นมาและความสำคัญ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, หน้า 1) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อเน้นให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน และสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญอันเป็นเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลกที่มุ่งเน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม และความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตอันเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 6-7)

โดยการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ทักษะการอ่านถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญมากที่สุดอีกทักษะหนึ่ง เนื่องจากทักษะการอ่านเป็นทักษะเดียวที่จะอยู่กับนักเรียน

ไปตลอดชีวิต นักเรียนที่มีทักษะการอ่านดีหรือฝึกฝนทักษะการอ่านอยู่เสมอ จะสามารถศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมความรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา นักเรียนจึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมความรู้ ความคิดของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ของเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการสืบค้นข้อมูล (จตุรภรณ์ มะเสโลहित, 256; ชาญณรงค์ บุญหลักคำ, 2560) และในยุคศตวรรษที่ 21 ว่าทักษะที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการคิดของบุคคลและทักษะชีวิต (Life Skills) เพื่อจะได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสันติสุขในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน ความรู้เฉพาะด้านจะไม่มีความสำคัญเท่ากับการที่บุคคลมีความสามารถในการเรียนรู้ สร้างความหมายและประโยชน์จาก ความรู้ จากข้อมูลใหม่ ๆ ดังนั้น สิ่งที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบันคือการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีทักษะการคิด (Thinking skills) มีวิธีการแสวงหาความรู้และสร้างความรู้ได้ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างต่อเนื่อง และสร้างสรรค์ (วัชรา เล่าเรียนดี, 2553) ประกอบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และการสาระการเรียนรู้แกนกลางที่สอดคล้องกับการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความสรุปความตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ และพูดและเขียนสรุปใจความสำคัญแก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560, หน้า 2-3)

แต่เนื่องจากในโลกยุคปัจจุบันเป็นโลกแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงไปได้ไกลทั่วโลก จึงทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด สื่อออนไลน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของบุคคลในสังคมเป็นอย่างมาก ตั้งแต่การสื่อสาร ข่าว การบริการ เป็นต้น จึงทำให้การรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ นั้นจำเป็นต้องมีวิจารณญาณให้รอบคอบในการกลั่นกรองและตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะเชื่อหรือเผยแพร่ข้อมูลนั้นออกไป (เพ็ญศิริ ชี้อัสตัย, 2563, หน้า 57) ดังนั้น การใช้วิจารณญาณในการอ่านก็มีความสำคัญในการอ่านภาษาอังกฤษเช่นกัน เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่านจากสื่อต่าง ๆ นักเรียนจะต้องใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ของตนเอง วิเคราะห์เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์แนวคิด เนื้อหา จุดประสงค์ การใช้ภาษา กลวิธีการนำเสนอ การพิจารณาความน่าเชื่อถือของผู้เขียน การหาหลักฐานสนับสนุนความคิดและสุดท้ายการประเมินค่า ซึ่งการวิเคราะห์ในประเด็นเหล่านี้ นักเรียนจะ

ตั้งใจ และระมัดระวังในการคิด ไม่ตัดสินใจประเมินค่าข้อมูลอย่างผิวเผิน แต่จะพิจารณาข้อมูลแต่ละประเด็นอย่างละเอียดรอบคอบ ทำความเข้าใจใช้เหตุผลในการไตร่ตรอง หาหลักฐานมาอ้างอิง สนับสนุน อธิบายเขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร นำข้อมูลสรุปลงแผนภูมิความหมาย จนได้ข้อมูลมากเพียงพอนักศึกษาจึงประเมินค่าบทอ่านด้วยตนเอง และนำเสนอการให้เหตุผลได้ (พัชรินทร์ สุริยวงศ์, 2561, หน้า 23)

เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินของโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ด้านความฉลาดรู้ ด้านการอ่าน (Reading Literacy) พบว่า ในปี 2561 นักเรียนไทยมีคะแนนด้านการอ่านอยู่ที่ 393 คะแนน โดยลดลงประมาณ 16 คะแนน จากปี 2558 ที่มีคะแนนด้านการอ่านอยู่ที่ 409 คะแนน โดยนักเรียนไทย 40% มีความสามารถด้านการอ่านตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไป กล่าวคือ นักเรียนสามารถหาใจความสำคัญของบทความที่ไม่ยาวมากได้ หาข้อมูลที่บอกไว้อย่างชัดเจนจนถึงข้อมูลที่มีความซับซ้อนเพียงเล็กน้อยได้ และสามารถสะท้อนถึงจุดประสงค์และรูปแบบของบทความได้ ภายใต้เงื่อนไขที่ชัดเจน และนักเรียนไทยมีความสามารถด้านการอ่านในระดับสูง (ระดับ 5 และระดับ 6) กล่าวคือนักเรียนสามารถทำความเข้าใจกับบทความที่ยาวและจัดการกับแนวคิดที่เป็นนามธรรมหรือขัดกับความรู้สึกได้ สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้จากสิ่งที่ซับซ้อนโดยน้อยอยู่ในบทความเพียงแค่ 0.2% (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2564, หน้า 165-174) ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ประจำปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า สมรรถภาพของนักเรียนด้านความรู้และทักษะกระบวนการทางด้านการสื่อสารของภาษาอังกฤษอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 29.94 โดยในสาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 28.89 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2564) สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ ชาญณรงค์ บุญหลักคำ (2560) และมันทนา อุตทอง (2561) ที่พบว่า นักเรียนไทยมีปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เนื่องจากนักเรียนไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน สรุปและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ นักเรียนไม่มีองค์ความรู้ในกระบวนการอ่าน ไม่สามารถเชื่อมโยงบริบทต่าง ๆ ของเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมของตัวเอง (Prior Knowledge) และไม่สามารถเดาความหมายของคำหรือเนื้อความจากบริบทเนื้อเรื่องได้ เป็นเหตุให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความกระตือรือร้น และขาดแรงจูงใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนยังขาดวิธีการหรือเทคนิคที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านให้แก่ นักเรียน โดยครูบางส่วนยังคงจัดการเรียนการสอนอ่านในรูปแบบการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียวทำให้ผู้เรียน

เรียนรู้โดยการท่องจำมากกว่าการต่อยอดทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและส่งผลต่อการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (จิตติมา เขียวพันธ์, 2563, หน้า 5)

นอกจากนี้แล้วนักเรียนยังขาดประสบการณ์และการฝึกฝนในการใช้ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีเหตุผล ดังเห็นได้จากงานวิจัยที่ต้องการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าระดับมาตรฐาน เพราะนักเรียนขาดความรู้พื้นฐาน ทักษะการคิด การฝึกฝนกลยุทธ์ของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลักการประเมินเพื่อตัดสินใจเชื่อหรือไม่เชื่อสิ่งที่อ่าน (เกศริน ทองงาม, 2555; นฤมล ต้นติชาติ, 2555; สิรินาถ ธารา, 2557; อัญชลี ไชยะเวก, 2561) ซึ่งวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจข้อมูลจากบทอ่าน มีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่าน เชื่อมโยงแนวคิดกับประสบการณ์ของตนเอง พิจารณาตัดสิน นำเสนอทางเลือกที่เป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่อ่าน วิเคราะห์เหตุผลที่ใช้ในการสนับสนุนความคิดของผู้แต่ง พิจารณาคุณค่า ยอมรับหรือปฏิเสธแนวคิดของตนเองหรือผู้อื่น โดยวิธีการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างลึกซึ้ง มีความสนใจ เกิดความสงสัย และสามารถหาคำตอบเพื่อให้ตนเองหายความสงสัยได้ (นิธิมา สุทะพินธ์, 2562, หน้า 402) ดังนั้น การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนจะทำให้นักเรียนไม่เพียงแต่ถ่ายโอนสัญลักษณ์เกี่ยวกับคำศัพท์ให้การรู้หมายของคำศัพท์ โดยใช้ในบริบทที่และความรู้ที่มีเข้าใจในสิ่งที่อ่าน แต่ยังช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ยิ่งไปกว่านั้น ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณจะยังช่วยให้นักเรียนมีทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจที่ดีขึ้นและช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้มากขึ้น (Hidayati, 2020, p. 70)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาหาแนวคิดทางการศึกษาที่เสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) เป็นหนึ่งในทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยประสบการณ์เดิมของนักเรียนจะเป็นแนวทางนำไปสู่การสร้างกรอบความคิด เชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ได้ง่ายขึ้นและเข้าใจในบทอ่านได้อย่างง่ายดาย (Adedokun, Attah and Nwabudike, 2018 และ Hu, 2019) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้มีหลักการจัดการเรียนรู้ 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) การเติมความรู้ (Accretion) เป็นการเพิ่มเติมข้อมูลที่สัมพันธ์กับความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่องประสบการณ์เพิ่มเติม หรืออาจพูดถึงสิ่งที่ส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำลังเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่เพียงพอที่จะดึงความรู้จากประสบการณ์เดิมของตนออกมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้ 2) การปรับความรู้ (Tuning) เป็นการ

ปรับเปลี่ยนความรู้เดิมที่มีอยู่ก่อน โดยการขยายความรู้โดยให้รายละเอียดเพิ่มมากขึ้น โดยในการปรับความรู้นั้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ในสถานการณ์ต่าง ๆ และ 3) การสร้างความรู้ใหม่ (Reconstruction) คือ เป็นการสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนไม่เคยรู้มาก่อน โดยเป็นการปรับความรู้เดิมของนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับการเรียนในเรื่องที่มีความซับซ้อนมากขึ้น (Rumelhart and Norman, 1978) โดยทฤษฎีโครงสร้างความรู้แบ่งโครงสร้างทางความรู้ออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) โครงสร้างด้านรูปแบบ (Formal Schema) หมายถึง โครงสร้างข้อความและความรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับประเภทและการใช้วาทศิลป์ 2) โครงสร้างด้านเนื้อหา (Content Schema) หมายถึง ความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กัน ว่าเนื้อหาที่กำหนดมีความสอดคล้องซึ่งกันและกันอย่างไร จนเกิดเรื่องราวทั้งหมด และ 3) โครงสร้างทางภาษา (Language Schema) หมายถึง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ด้านภาษาศาสตร์ของภาษาใดภาษาหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยความรู้เดิมเกี่ยวกับคำศัพท์ ไวยากรณ์ กฎการออกเสียง เป็นต้น (Zhang, 2018) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย สุพรรณษา สอนประเสริฐ (2558) ที่พบว่าการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ นี้ เป็นการสอนอ่านที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทอ่านได้ใช้กระบวนการคิด ในขณะที่อ่านนักเรียนจะสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูลใหม่ด้วย การดึงความรู้และประสบการณ์เดิม เช่น ความรู้ทั่วไปด้านเนื้อหา ความรู้ทางภาษา ประสบการณ์ต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลใหม่กับสิ่งที่มีอยู่ ช่วยในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง สิ่งนี้ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น เช่นเดียวกับ จินดา ยัญทิพย์, 2547 อ้างอิงใน สุพรรณษา สอนประเสริฐ (2558) ที่พบว่านักเรียนที่เรียนโดยกระบวนการบูรณาการทักษะการคิดในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และเมตาคอกนิชัน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการคิดหลังทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดย ใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น การนำทฤษฎีโครงสร้างความรู้มาใช้ในการสอนอ่านจึงเป็นอีกหนึ่งวิธีที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เข้าใจในสิ่งที่อ่านผ่านกระบวนการเชื่อมโยงความรู้เดิมของตนเอง กับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ความรู้เดิมของนักเรียนจะเป็นพื้นฐานในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการอนุมานในสิ่งที่อ่าน โดยทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้นักเรียนค้นหาวิธีการในการอธิบายบทอ่านที่มีความคลุมเครือ โดยการสร้างทางเลือกในการตีความบทอ่าน การพิจารณาบทอ่านโดยใช้ประสบการณ์และความรู้เดิม

ของตนเอง การค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมในการพิจารณาบทอ่าน ตลอดจนการยอมรับข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้อื่น ซึ่งจะทำให้นักเรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้มากขึ้น (Aloqaili, 2011, pp. 36-39)

นอกจากนี้แล้ว แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolding) เป็นอีกหนึ่งแนวคิดที่สามารถนำมาจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้หรือดำเนินการแก้ปัญหาตามที่ครูกำหนดได้ อาจต้องอาศัยครูและเพื่อนนักเรียนที่มีความสามารถมากกว่าให้การช่วยเหลือ (วรนิพิฏฐ์ พันธุ์หนองหว่า, 2559) โดยแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นแนวคิดตามทฤษฎีโครงสร้างทางสังคมของไวกอตสกี (Vygotsky, 1978) ที่มีความเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ในบริบทที่มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม โดยผู้ที่มีความรู้มากกว่าช่วยชี้แนะให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ การเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นการช่วยในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เริ่มเรียนโดยจำกัดความซับซ้อนของสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้และค่อย ๆ ลดการจำกัดนี้ออกไป เมื่อนักเรียนได้รับความรู้ ทักษะ และความมั่นใจในการจัดการบริบทที่มีความซับซ้อน การให้ความช่วยเหลือนักเรียนอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของนักเรียน และเมื่อนักเรียนมีความสามารถในการทำงานนั้น ๆ แล้ว จะมีการลดความช่วยเหลือลงทีละน้อย เพื่อให้นักเรียนสามารถทำงานนั้นสำเร็จได้ด้วยตนเอง โดยการเสริมต่อการเรียนรู้เป็นการเสริมศักยภาพของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพในการลดโอกาสของการล้มเหลวของงานที่นักเรียนกำลังทำ สามารถทำงานได้ด้วยตนเองจนสำเร็จ มีความเข้าใจในระดับที่สูงขึ้น และนำนักเรียนไปสู่ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการเสริมต่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสามารถที่มีอยู่เข้ากับเป้าหมายการเรียนรู้ จนประสบความสำเร็จหรือมีพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนเข้าใจบทอ่านมีความเพลิดเพลินในการอ่าน สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์และประยุกต์ใช้ความรู้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของตนเอง ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถพัฒนาเจตคติที่มีต่อการเรียนให้ดีขึ้นด้วย (Fournier and Graves, 2002; Yanti, 2014; ธนชาติ หล่อกลาง, 2550; และปรีศนี ซอลิสี, 2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ พันธุ์พรหม (2560) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้แล้ว แนวคิดการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้ (Scaffolded Reading Experience) ของ Graves and Graves (2005) ที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ของ Vygotsky โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า การเสริมต่อการเรียนรู้ คือ การช่วยเหลือของครูหรือเพื่อน เพื่อให้นักเรียนให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเองเป็นการประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับช่วงพัฒนาการทางปัญญา (Zone of Proximal Development) สู่การจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงความสามารถที่มีอยู่เข้ากับเป้าหมายการเรียนรู้จนประสบความสำเร็จหรือมีพัฒนาการในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งงานนั้นจะไม่สำเร็จลงได้หากปราศจากการช่วยเหลือ (Eggen and Kauchak, 1997) แนวการสอนนี้คำนึงถึงความสำคัญของนักเรียนเนื้อหา และวัตถุประสงค์การอ่าน เพื่อเป็นปัจจัยในการกำหนดกิจกรรมการอ่านเพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทอ่าน และมีความเพลิดเพลินในการอ่าน (Graves and Fitzgerald, 2005) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติวัฒน์ จันทรีไค (2562) ที่ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวการสอนประสบการณ์การอ่านแบบเสริมต่อการเรียนรู้และการเรียนรู้แบบกำกับตนเองเพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรู้เรื่องการอ่านหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรู้เรื่อง การอ่านหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากหลักการ แนวคิด และสภาพปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งรูปแบบการสอนที่จะพัฒนาขึ้นนี้ เป็นรูปแบบที่มีหลักการ แนวคิดและกลวิธีที่จะช่วยส่งเสริมในการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้เป็นอย่างดี และเป็นรูปแบบที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับที่สูงขึ้น

หลักการและแนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน

1. ทฤษฎีโครงสร้างความรู้

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ หมายถึง ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับการเรียบเรียงขึ้น จากความรู้ที่มีในอดีตอย่างเป็นระบบ ไปใช้ในการตอบสนองสิ่งใหม่ ซึ่งความรู้และประสบการณ์เดิม จะส่งผลต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ โดยโครงสร้างความรู้เหล่านี้จะเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวัน และดึงความรู้เดิมที่เก็บไว้มาสัมพันธ์กับข้อมูลใหม่จนเกิดเป็นความเข้าใจ

ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ได้มีนักวิชาการเสนอหลักการในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

Rumelhart and Norman (1978) ได้นำเสนอหลักการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ไว้ว่า โครงสร้างความรู้ว่าตามทฤษฎีนั้นสามารถขยายขอบเขตของความรู้ได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การเติมความรู้ (Accretion) เป็นหนึ่งในพื้นฐานของการเรียนรู้ โดยเป็นการเพิ่มเติมข้อมูลที่สัมพันธ์กับความรู้ที่มีอยู่เดิมของนักเรียน ในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการเล่าเรื่องประสบการณ์เพิ่มเติม หรืออาจพูดถึงสิ่งที่ส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งที่กำลังเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่เพียงพอที่จะดึงความรู้จากประสบการณ์เดิมของตนออกมาใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะเรียนรู้

2. การปรับความรู้ (Tuning) เป็นการปรับเปลี่ยนความรู้เดิมที่มีอยู่ก่อน โดยการขยายความรู้โดยให้รายละเอียดเพิ่มมากขึ้น โดยในการปรับรู้นั้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นในสถานการณ์ต่าง ๆ

3. การสร้างความรู้ใหม่ (Reconstruction) คือ เป็นการสร้างความรู้ใหม่เกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนไม่เคยรู้มาก่อน โดยเป็นการปรับความรู้เดิมของนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับการเรียนในเรื่องที่มีความซับซ้อนมากขึ้น โดยอาจจะให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนคล้ายคลึงหรือความเกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ในด้านใดด้านหนึ่ง

อภิสร อภัยพรหม (2552, หน้า 7-8) ได้เสนอวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน คือ การตรวจสอบว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้บ้างหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ทำได้โดยการสอบถามนักเรียนโดยตรง การตรวจสอบทางอ้อม และการทดสอบคำศัพท์

2. การกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่ คือ การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่สามารถโดยใช้คำถามหรือรูปภาพ และการสร้างแผนผังความหมาย

3. การขยายขอบเขตความรู้ คือการขยายขอบเขตความรู้ สามารถทำได้ โดยการเติมความรู้ (Accretion) การปรับความรู้ (Tuning) การสร้างความรู้ใหม่ (Reconstruction)

4. การเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับพื้นฐานความรู้เดิม คือ การเชื่อมโยงข้อมูลใหม่เข้ากับพื้นฐานความรู้เดิม สามารถทำได้โดยการคาดการณ์เกี่ยวกับข้อมูลใหม่ การคาดการณ์เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนที่ใกล้เคียงกับข้อมูลใหม่ การฝึกให้นักเรียนเชื่อมโยงข้อมูลใหม่

เข้ากับพื้นความรู้เดิม โดยใช้วิธีถามคำถามให้นักเรียนคิด เช่น เปรียบเทียบความเหมือน ความแตกต่าง คิดเชื่อมโยงโดยจัดกลุ่ม

5. ตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยกำหนดให้นักเรียนเรียงเนื้อเรื่องตามลำดับ เหตุการณ์กิจกรรมที่นำมาใช้ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย ตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน สรุปย่อประเด็นสำคัญ เลือกข้อมูลมาเรียบเรียงตามลำดับเหตุการณ์

จรรยา พลศรี (2555, หน้า 7-9) ได้เสนอวิธีการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ ตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียน คือ ครูผู้สอนตรวจสอบความรู้เดิมของนักเรียนในด้านความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา โดยการตั้งคำถาม และทำกิจกรรมแบบจับคู่

2. กระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน คือ ครูผู้สอนทำการกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน โดยใช้วิธีการสร้างแผนผังความหมาย การใช้รูปภาพ โดยการที่ครูผู้สอนเตรียมรูปภาพ ที่เกี่ยวกับใจความสำคัญ การให้นักเรียนตั้งคำถามกับตัวเอง โดยครูผู้สอนแนะนำคำสำคัญ หรือแนวคิดเกี่ยวกับบทอ่านเพื่อให้นักเรียนทำการอภิปราย

3. การขยายความรู้ คือ ครูทำการขยายความรู้ของนักเรียนด้วยการบอกหัวข้อสำคัญ หรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบทอ่าน เพื่อให้นักเรียนมีข้อมูลเพิ่มเติมและสามารถเข้าใจบทอ่าน ได้มากขึ้น หลังจากนั้นให้นักเรียนทำการเปรียบเทียบความหรือความแตกต่างของเหตุการณ์ หรือวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในบทอ่าน

4. การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ คือ การที่ตั้งคำถามกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนถ่ายโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ในการคาดเดาเหตุการณ์ต่าง ๆ ในบทอ่าน

5. การให้นักเรียนตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านด้วยตนเอง โดยการทำกิจกรรม ที่ครูกำหนด คือ การจับคู่ การตอบคำถาม การเลือกตอบถูก-ผิด และการเรียงลำดับเหตุการณ์

6. การตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยครูผู้สอนและนักเรียนทำการ ตรวจสอบคำตอบของกิจกรรมร่วมกัน จากนั้นนักเรียนทำการสรุปเรื่องที่อ่านเพื่อทำการทบทวน ความถูกต้องกับเพื่อนและครูผู้สอน

Zhao and Zhu (2012) ได้เสนอขั้นตอนในจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ดังนี้

1. ขั้นตอนการอ่าน เป็นขั้นตอนที่ครูสามารถช่วยกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในขั้นนี้ เช่น การตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน

และสร้างความสนใจและความอยากรู้ของนักเรียน การระดมสมองในกลุ่มของนักเรียนเกี่ยวกับหัวเรื่องที่จะอ่าน เป็นต้น

2. ชั้นระหว่างการอ่าน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแต่ละคนอ่านในใจ และพยายามทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยครูอาจแนะนำกลยุทธ์การอ่านให้กับนักเรียน หรือนักเรียนอภิปรายกับเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน เป็นต้น

3. ชั้นหลังการอ่าน เป็นขั้นตอนที่นักเรียนทำกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นจากการอ่าน เนื้อเรื่องเพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน เช่น การสรุปเนื้อเรื่องที่อ่าน การย่อเนื้อเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์โครงสร้างของบทอ่าน และการทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์เพิ่มเติม เป็นต้น

สุพรรณษา ศรประเสริฐ (2558) ได้นำเสนอขั้นตอนการสอนการสอนของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการสอนแบบแลกเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นกระตุ้นและเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เดิม (Stimulating Engaging and Activating Schema) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความรู้และประสบการณ์เดิมเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำความเข้าใจ โดยนำเข้าสู่บทเรียนและกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียน

2. ขั้นแนะนำบทอ่านและกลวิธีการอ่าน (Introducing a Passage and Reading Strategies) มีวัตถุประสงค์เพื่อสาธิตกระบวนการทำความเข้าใจ และการใช้กลวิธีการอ่านที่เหมาะสมเพื่อเป็นแนวทางให้กับนักเรียน

3. ขั้นฝึกอ่านด้วยตนเอง (Self-Reading Comprehension) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกฝน ลงมือปฏิบัติ และใช้กลวิธีการอ่านต่างๆ ด้วยตนเอง

4. ขั้นตรวจสอบความเข้าใจในการอ่าน (Self-Evaluating) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

5. ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Sharing Knowledge and Reading Strategies and Giving Feedback) มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge) ที่ได้จากการอ่าน ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่าน (Reading Problems) และการใช้กลวิธีการอ่าน (Reading Strategies)

6. ขั้นประเมินหลังการอ่าน และประยุกต์ใช้ความรู้ (Evaluating and Applying Knowledge) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินตนเองและหาแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านของตนเองและเพื่อเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านสู่การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

Al Khaiyali (2017) ได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นก่อนอ่าน (Pre-reading)** เป็นขั้นตอนแรกในการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ ในขั้นนี้ ครูจะเป็นผู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เตรียมตัวก่อนอ่านบทอ่าน โดยการกระตุ้นความรู้เดิม (prior knowledge) ของนักเรียนและแนะนำกลยุทธ์ในการอ่านให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถคิดถึงเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังจะอ่าน

2. **ขั้นระหว่างอ่าน (During-reading)** เป็นขั้นตอนที่เริ่มหลังจากขั้นก่อนอ่าน และเมื่อการอ่านได้เริ่มขึ้น

3. **ขั้นหลังอ่าน (Post-reading)** เป็นขั้นตอนหลังจากการเสร็จสิ้นจากการอ่าน ครูควรหากกลยุทธ์ ทักษะ และกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อทำการต่อเติมเสริมความรู้และสร้างความเข้าใจในบทอ่านให้กับนักเรียน

2. แนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้

การเสริมต่อการเรียนรู้ เป็นกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานที่นักเรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง วิธีการช่วยเหลือจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของนักเรียน โดยการช่วยเหลือจะค่อย ๆ ลดลงในขณะที่นักเรียนค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง ทั้งนี้การช่วยเหลือหรือการเสริมต่อการเรียนรู้ต้องเหมาะสมกับพื้นที่รอยต่อพัฒนาการของนักเรียน การช่วยเหลือมีหลายรูปแบบ เช่น การตั้งคำถาม การบอกหรืออธิบาย การสาธิต การชี้แนะการทำงานกลุ่ม การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบก่อนอ่านเรื่องนั้น ๆ เป็นต้น

Wood, Bruner and Ross (1976) นำเสนอแนวทางการเสริมต่อการเรียนรู้แก่นักเรียน 6 ประการ ได้แก่

1. **การคัดสรรและแจกแจงงานให้เหมาะสม (Recruitment)** ครูต้องคัดสรรภาระงานที่เหมาะสมกับนักเรียน แจกแจงประเด็นที่นักเรียนสนใจ และสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนปฏิบัติเกี่ยวกับภาระงาน เช่น การสร้างความสนใจในภาระงาน การแสดงให้เห็นความสำคัญของงาน

2. **การลดระดับงานให้เป็นงานย่อย (Reduction in Degree of Freedom)** คือ การแจกแจงงานให้เป็นขั้นตอนย่อย มีความซับซ้อนน้อยลง ทำให้สามารถให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียนได้ง่ายและชัดเจน

3. **การสร้างความสนใจอย่างต่อเนื่อง (Direction Maintenance)** คือ การรักษาระดับความสนใจของนักเรียนให้มีความสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการสร้างความท้าทายเกี่ยวกับภาระงานที่นักเรียนทำในระดับสูงกว่างานที่นักเรียนประสบความสำเร็จไปก่อนหน้านี้

4. การชี้จุดสำคัญ (Making Critical Features) การแสดงให้นักเรียนเห็นอย่างชัดเจนว่า ภาระงานที่ทำนั้นประสบความสำเร็จ หรือดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง หรือการบอกข้อผิดพลาด หรือความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับงานที่ทำ

5. การควบคุมความคับข้องใจ (Frustration Control) ครูต้องช่วยเหลือไม่ให้นักเรียน วิตกกังวลอันเนื่องมาจากความผิดพลาดของงาน และต้องลดความเสี่ยงในการพึ่งพาครู มากเกินไปในระหว่างการปฏิบัติภาระงาน

6. การสาธิต (Demonstration) ครูแสดงการกระทำเป็นตัวอย่างหรือแนวทาง เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตาม

Van Lier (1996) ได้นำเสนอหลักการของการเสริมต่อศักยภาพการเรียนรู้ของ นักเรียนไว้ 6 ประการ คือ

1. การสร้างบริบทการเรียนรู้ (Contextual Support) ภายใต้อุปกรณ์ที่ท้าทาย มีวัตถุประสงค์ในการสอนชัดเจน มีการสาธิตให้นักเรียนเห็นตัวอย่าง มอบหมายชิ้นงาน ให้นักเรียนได้ร่วมลงมือทำด้วยกัน

2. การสร้างความต่อเนื่อง (Continuity) โดยการกำหนดภาระหน้าที่ที่นักเรียน ต้องปฏิบัติเป็นประจำ เช่น กำหนดวัน เวลาและบทบาทของนักเรียนให้ชัดเจนการมอบหมาย การบ้านเพื่อทบทวนความเข้าใจ

3. การสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน (Inter-subjectivity) โดยให้นักเรียน ได้ทำงานร่วมกันกับนักเรียนคนอื่น ๆ ในบรรยากาศที่เอื้ออำนวย

4. การสร้างความสั่นไหวให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ (Flow) หมายถึง การสร้างบทเรียนที่มีความท้าทายที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน และการไม่บังคับ ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น แต่จะรอจนกว่านักเรียนจะพร้อมและเริ่มมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียน ด้วยตนเอง

5. การสร้างโอกาสของความสำเร็จ (Contingency) ทำได้โดยตรวจสอบความเข้าใจ หรือความก้าวหน้าในการเรียนจากการแสดงความคิดเห็นหรือการตอบคำถามของนักเรียน และสังเกตว่าควรเสริมเพิ่มเติมการอธิบายหรือเปลี่ยนวิธีการอธิบาย หรือหยุดอธิบายเมื่อใด

6. การส่งนักเรียนให้ถึงฝั่ง (Handover) ซึ่งเกิดขึ้นจากการสังเกต หรือการเอาใจใส่ และการสอนของผู้สอนจนกระทั่งนักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือทำงานที่ได้รับมอบหมาย ถูกต้องแล้วและพร้อมที่จะเรียนหัวข้อใหม่ต่อไป

Roehler and Cautlon (1997) แบ่งชนิดของการเสริมต่อการเรียนรู้ไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. การให้คำอธิบาย เป็นการช่วยเหลือการเรียนรู้เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ให้รู้ในเรื่องที่เรียน รู้เงื่อนไขว่าทำไมต้องใช้ความรู้นั้น ใช้เมื่อไรและใช้อย่างไร
2. การสนับสนุนให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ให้โอกาสนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการที่เกิดขึ้น โดยให้นักเรียนได้เล่า หรือตอบคำถามในสิ่งที่รู้

3. การตรวจสอบความถูกต้องแสดงความชัดเจนของความเข้าใจของนักเรียน ครูตรวจสอบความเข้าใจที่เกิดขึ้นกับนักเรียนว่ามีเหตุมีผลหรือไม่ ถูกต้องชัดเจนหรือไม่

4. การเป็นต้นแบบของพฤติกรรมที่ต้องการ ได้แก่

4.1 การคิดดังๆ เป็นการแสดงความคิดที่มีอยู่ให้ปรากฏออกมาชัดเจน เช่น ครูแสดงความคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาออกมาโดยการพูดดัง ๆ ให้นักเรียนทำตาม

4.2 การพูดดังๆ เป็นการใช้ต้นแบบของการถามคำถามตั้งคำถามและการให้ข้อเสนอแนะ

4.3 การเป็นต้นแบบในการปฏิบัติ ครูแสดงการทำงานที่สมบูรณ์โดยไม่ได้คิดหรือพูดดัง ๆ เกี่ยวกับการนั้น เช่น ครูแสดงต้นแบบท่าทางที่สนุกสนาน เช่น การยิ้ม หัวเราะ

4.4 การให้นักเรียนแสดงประเด็นหลักฐานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการคิด เป็นการให้นักเรียนแสดงประเด็น ชี้แจงหรือหลักฐานเพื่อแสดงความคิด มีผล หรือการทำงานให้สำเร็จ โดยครูและนักเรียนจะร่วมกันพูดถึงประเด็นเหล่านั้น เช่น การให้นักเรียนเรียนรู้ความหมายของกาเปรียบเทียบ ครูจะให้นักเรียนบอกความหมายของการเปรียบเทียบ และระบุถึงประเด็นที่แตกต่างกัน

Grave and Grave (2005) ได้ให้คำนิยามของแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์อ่าน (Scaffolding Reading Experience) คือ กลุ่มของกิจกรรมที่จัดเตรียมไว้ให้นักเรียนก่อนการอ่าน (Pre-reading) ระหว่างการอ่าน (While-reading) และหลังการอ่าน (Post-reading) โดยออกแบบด้วยกระบวนการวิเคราะห์ให้นักเรียนตามขั้นตอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนอย่างจำเพาะเจาะจง เพื่อให้เกิดความประสบความสำเร็จในการอ่าน การเรียนรู้ และสนุกสนานเพลิดเพลินกับบทอ่านที่ได้เลือกสรรโดยเฉพาะ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวความคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ประสบการณ์อ่าน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

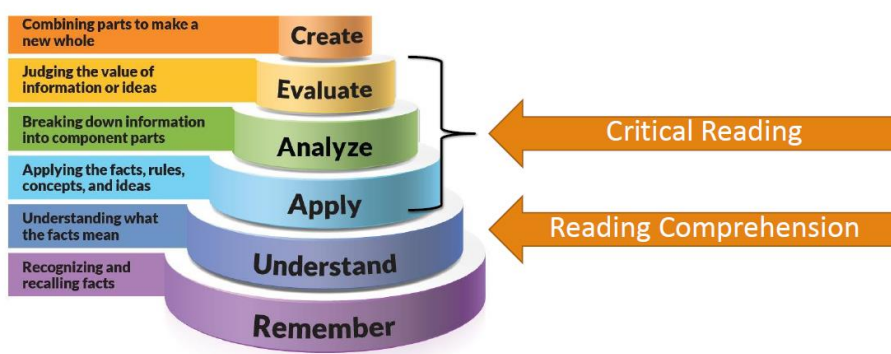
1. ขั้นวางแผน (Planning Phrase) ผู้สอนจะต้องพิจารณาปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ คือ ความต้องการและความสนใจของนักเรียนต่อการเลือกสรรบทอ่านซึ่งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของบทอ่านและจุดประสงค์ของการอ่าน

2. ขั้นการนำไปใช้ (Implementation Phrase) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด 3 ขั้นตอน คือ ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน ขั้นกิจกรรมระหว่างอ่าน และขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน โดยทั้ง 3 องค์ประกอบ จะเน้นกลุ่มของนักเรียนอย่างจำเพาะเจาะจง เพื่อให้บรรลุในการอ่าน ผู้สอนจะเลือกกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของผู้อ่าน

3. การอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นการเชื่อมโยงความหมายที่ได้จากการอ่านเข้ากับความรู้เดิมที่มีอยู่ ประกอบกับความคิด ความรู้ ความสามารถในการพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ เพื่อเข้าใจความหมายโดยตรงและโดยนัยของสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะถ่ายทอดออกมา สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้อย่างเหมาะสม ประเมินคุณค่าสิ่งที่อ่าน และตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด ซึ่งการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสัมพันธ์กับกระบวนการรู้คิด (Cognitive Processes) โดยมีพื้นฐานมาจากการอ่านเพื่อความเข้าใจตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (Bloom's Taxonomy) ซึ่งมีความสัมพันธ์กับทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ กล่าวคือ ก่อนที่นักเรียนจะสามารถคิดได้อย่างมีวิจารณญาณและใช้องค์ประกอบของการคิดขั้นสูงเพื่อทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าบทอ่านนั้น นักเรียนจำเป็นต้องมีความเข้าใจในบทอ่านนั้นเสียก่อน (Harida, 2016, p. 203) ดังภาพ

Bloom's Taxonomy

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ผู้อ่านต้องใช้ความคิด ความสามารถ ประสบการณ์เดิมในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินสิ่งที่อ่านว่ามีความถูกต้อง น่าเชื่อถือมากเพียงใด ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อใช้ในงานวิจัย ดังนี้ การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริง

กับความคิดเห็น การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุป อ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการประเมินค่าบทอ่าน

องค์ประกอบของรูปแบบการสอนฯ

รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นการบูรณาการจากทฤษฎีการออกแบบ การเรียนรู้ แนวคิด หลักการที่มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

1. หลักการ

มุ่งพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนผ่านการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับ การเรียบเรียงขึ้นจากความรู้ที่มีในอดีตอย่างเป็นระบบไปใช้ในการตอบสนองสิ่งใหม่โดยในขณะ ที่จัดการเรียนรู้นั้น นักเรียนจะได้รับการเสริมต่อการเรียนรู้อ่านผ่านกระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จ สมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง

2. วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและ การสาระการเรียนรู้แกนกลางที่สอดคล้องกับการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ คือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังตารางต่อไปนี้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	
		แกนกลาง	เนื้อหา
มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความ เรื่องที่ฟังและอ่านจาก สื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล	จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความสรุป ความ ตีความ และแสดงความคิดเห็น จากการฟังและ อ่านเรื่องที่เป็นสารคดี และบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผล และยกตัวอย่าง ประกอบ	เรื่องที่เป็นสารคดี และบันเทิงคดีการจับ ใจความสำคัญ การสรุปความ การวิเคราะห์ความ การตีความการใช้ skimming/scanning/ guessing/context clue ประโยคที่ใช้ในการ แสดงความคิดเห็น การให้เหตุผลและ การยกตัวอย่าง	การอ่าน ภาษาอังกฤษ อย่างมี วิจารณ์ญาณ จากบทอ่าน ดังนี้ -สารคดี -บันเทิงคดี -ข่าว -เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ
มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ โดยการ พูดและการเขียน	พูดและเขียนสรุป ใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการ วิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ	การจับใจความสำคัญ/ แก่นสาระ การวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ ตามความสนใจ	

โดยรูปแบบการสอนนี้ ได้แบ่งเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ออกเป็นจำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 4 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	จำนวน ชั่วโมง
1	Documentary	การอ่านบทอย่างประเภทสารคดี อย่างมีวิจารณญาณ	4
2	Fiction	การอ่านบทอ่านประเภทบันเทิง คดีอย่างมีวิจารณญาณ	4
3	News	การอ่านบทอ่านประเภทข่าว อย่างมีวิจารณญาณ	4
4	Interest-based events	การอ่านบทอ่านประเภท เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจ อย่างมีวิจารณญาณ	4
5	Interest-based situations	การอ่านบทอ่านประเภท สถานการณ์ที่อยู่ความสนใจ อย่างมีวิจารณญาณ	4
รวมทั้งสิ้น			20

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้ และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมี วิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ SARCA Model ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the prior knowledge)

เป็นขั้นตอนนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อสร้างความสนใจของนักเรียน โดยครูตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียน จากนั้นครูแนะนำหัวข้อหรือชื่อเรื่อง เพื่อให้นักเรียนวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่องเพื่อทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน

ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the new knowledge)

เป็นขั้นตอนที่นักเรียนตรวจสอบความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เดิมผ่านกระบวนการ Think-Pair-Share จากการนำเสนอผ่านการสร้างแผนผังความหมาย โดยมีครูเสริมต่อการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางภาษา และ แนะนำกลยุทธ์ในการอ่าน

ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding)

เป็นขั้นตอนที่นักเรียนตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง โดยฝึกฝน ลงมือปฏิบัติ การอ่านบทอ่านและใช้กลวิธีการอ่านด้วยตนเอง เพื่อค้นหาคำตอบสำหรับการตอบคำถาม โดยมีครูคอยแนะนำหรือตอบคำถามเพิ่มเติมเพื่อสร้างความกระจ่างในประเด็นที่นักเรียนสงสัย

ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน (C = Combine the ideas together)

เป็นขั้นตอนที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความรู้และความเข้าใจจากการอ่าน โดยการถาม-ตอบ พูดเล่าเรื่องหรือสรุปใจความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และอภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่าน และวิธีการแก้ไข เป็นกลุ่มย่อย หรือร่วมกันทั้งชั้น โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จากนั้นนักเรียนเขียนบันทึกลงในบันทึกการเรียนรู้ของตนเองด้วยวิธี KWL-Plus (K = Know หมายถึง ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว W = Want to Know หมายถึง สิ่งที่ต้องการรู้จากการอ่าน L = Learned หมายถึง สิ่งที่อยู่หลังจากการอ่าน Plus = หมายถึง การเขียนแผนภูมิและการเขียนสรุปความ)

ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the knowledge)

เป็นขั้นตอนนักเรียนทำการเชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากการอ่านบทอ่านสู่สถานการณ์จริงหรือสถานการณ์อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยนักเรียนทำการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และครูเป็นผู้ส่งเสริมในการเชื่อมโยงความคิดของนักเรียนในประสบความสำเร็จ

4. บทบาทครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน

รูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดบทบาทของครูผู้สอนและบทบาทของนักเรียน ดังนี้

บทบาทของครู	บทบาทของนักเรียน
ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the prior knowledge)	
<ol style="list-style-type: none"> ตั้งคำถามเพื่อเป็นการกระตุ้นความคิดจากความรู้เดิมของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน เสริมต่อโดยการอธิบายเพิ่มเติมเพื่อขยายความรู้เดิมที่นักเรียนได้ทำการนำเสนอ 	<ol style="list-style-type: none"> ใช้ความรู้เดิมของตนเองในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามที่ครูกำหนด แลกเปลี่ยนความรู้เดิมของตนเองกับครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน สรุปองค์ความรู้เดิมของตนเองเพื่อเชื่อมโยงกับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่าน
ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the new knowledge)	
<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เดิมและองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน ส่งเสริมให้นักเรียนอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ความรู้เดิมของนักเรียนกับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่าน เสริมต่อโดยการอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ความรู้ใหม่ด้านคำศัพท์ โครงสร้างทางภาษา และแนะนำกลยุทธ์ในการอ่านที่นักเรียนควรใช้ในการอ่านบทอ่าน 	<ol style="list-style-type: none"> นำเสนอการเชื่อมโยงขององค์ความรู้เดิมของนักเรียนกับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่าน เปรียบเทียบเหมือนและความแตกต่างระหว่างองค์ความรู้เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ในบทอ่านกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding)	
<ol style="list-style-type: none"> แนะนำกลวิธีการอ่านและเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่การจัดการเรียนรู้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย 	<ol style="list-style-type: none"> ลงมือปฏิบัติกาอ่าน วิเคราะห์บทอ่าน และใช้กลวิธีการอ่านของตนเอง ตอบคำถามจากบทอ่าน ระบุปัญหาและข้อบกพร่องของตนเองจากการอ่าน
ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน (C = Combine the ideas together)	
<ol style="list-style-type: none"> กระตุ้นให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากสิ่งที่ได้อ่าน ปัญหาการอ่าน และวิธีการแก้ไข เสริมต่อโดยการอธิบายเพิ่มเติมจากสิ่งที่นักเรียนได้ทำการอภิปรายร่วมกัน 	<ol style="list-style-type: none"> อภิปรายนำเสนอความรู้ที่ได้จากการอ่านในชั้นเรียนโดยผลัดกันเป็นผู้ถาม และผู้ตอบ จดบันทึกองค์ความรู้ที่ได้จากการอ่านและการอภิปราย
ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the knowledge)	
<ol style="list-style-type: none"> กำหนดสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ความรู้จากบทอ่าน เสริมต่อโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของผลงานนักเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงความรู้ที่ได้จากบทอ่าน โดยการประยุกต์ใช้ความรู้จากบทอ่าน ในการตอบคำถามจากสถานการณ์ที่ครูกำหนด นำเสนอผลงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน

4. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแนวทางในการติดตามผลการเรียนที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์โดยวัดและประเมินผลทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวัดและประเมินก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เป็นวิธีการประเมินจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบได้ 0 คะแนน โดยข้อคำถามเพื่อวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้กำหนดไว้ 5 ประเด็น คือ การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการประเมินค่าบทอ่าน

2. การวัดและประเมินผลระหว่างการจัดการเรียนรู้ใช้วิธีการประเมินให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการจัดการเรียนรู้คือ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้แบบประเมินใบงาน แบบประเมินการนำเสนอผลงานแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และบันทึกการเรียนรู้ ในการวัดและประเมินผล ดังนี้

2.1 ด้านความรู้ (K)

2.1.1 นักเรียนสามารถประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความความคิดเห็นได้

2.1.2 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.1.3 นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่านได้

2.1.4 นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้

2.1.5 นักเรียนสามารถประเมินค่าบทอ่านได้

2.2 ด้านกระบวนการ (A)

2.2.1 นักเรียนสามารถวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่องได้

2.2.2 นักเรียนสามารถระบุสิ่งต้องการเรียนรู้ได้

- 2.2.3 นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เกิดการเรียนรู้ได้
- 2.2.4 นักเรียนสามารถระบุวางแผนภูมิบทอ่านได้
- 2.2.5 นักเรียนสามารถสรุปข้อความจากบทอ่านได้
- 2.2.6 นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากเรื่องที่อ่านได้
- 2.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (P)
 - 4.3.1 ใฝ่เรียนรู้
 - 4.3.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวอย่าง
แผนการจัดการเรียนรู้
ตามรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คำชี้แจง

แผนการจัดการเรียนรู้นี้ได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ SARCA Model ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the prior knowledge)
- ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the new knowledge)
- ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding)
- ขั้นที่ 4 ผสานความคิดรวมกัน (C = Combine the ideas together)
- ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the knowledge)

ข้อควรปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูต้องศึกษาคู่มือของรูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างละเอียดเพื่อทำให้ทราบถึงหลักการ จุดประสงค์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

2. ครูต้องศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนนี้ เพื่อให้ทราบแนวทาง วิธีการ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

3. ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา ทาวิธีจูงใจและสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพของตนเองในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ คอยอำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

ได้ด้วยตนเอง และคอยให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนต้องการ และจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับการเรียนรู้ของนักเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รหัสวิชา อ33102 ภาษาอังกฤษ 6

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Documentary

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การอ่านบทอ่านประเภทสารคดี (Documentary) ซึ่งเป็นงานเขียนเกี่ยวกับเรื่องจริง ผ่านกลวิธีการเขียนของผู้เขียนเพื่อมุ่งให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นประเด็นหลักและความเพลิดเพลินเป็นประเด็นรอง โดยนำเสนออย่างมีศิลปะ การอ่านสารคดีมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สาระความรู้และความเพลิดเพลิน ดังนั้นผู้อ่านควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยศึกษาความสัมพันธ์ของเนื้อหาสาระ การใช้ภาษา การแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น การระบุใจความสำคัญของเรื่อง การวิเคราะห์เรื่องโดยการสรุปอ้างอิงและตีความ การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการประเมินค่าบทอ่าน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาการอ่านได้อย่างประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด ม.4-6/4 จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดี และบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัด ม.4-6/3 พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญแก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้ (K)

3.1.1 นักเรียนสามารถประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความความคิดเห็นได้

- 3.1.2 นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
- 3.1.3 นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่านได้
- 3.1.4 นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้
- 3.1.5 นักเรียนสามารถประเมินค่าบทอ่านได้
- 3.2 ด้านกระบวนการ (A)
- 3.2.1 นักเรียนสามารถวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่องได้
- 3.2.2 นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ได้
- 3.2.3 นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เกิดการเรียนรู้ได้
- 3.2.4 นักเรียนสามารถระบุสร้างแผนภูมิบทอ่านได้
- 3.2.5 นักเรียนสามารถสรุปข้อความจากบทอ่านได้
- 3.2.6 นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากเรื่องที่อ่านได้
- 3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (P)
- 3.3.1 ใฝ่เรียนรู้
- 3.3.2 มุ่งมั่นในการทำงาน

4. สมรรถนะหลัก

ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

5. สาระการเรียนรู้

การอ่านบทอย่างประเภทสารคดี (Documentary)

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

กิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre-Reading)

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความรู้เดิม (S = Stimulate the prior knowledge)

1. นักเรียนดูบัตรคำที่ครูนำเสนอ จากนั้น นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าบัตรคำที่ครูนำเสนอ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยครูใช้คำถามในการกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ดังนี้

- What do these words mean?
- What do you think about these words?

ชุดบัตรคำ

Making a Murderer	Human Planet	The War
Planet Earth	Steve Jobs	The Diary of a Young Girl

2. นักเรียนสนทนากับครูเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ หรือ หนังสือ แนวสารคดีที่นักเรียนเคยดูหรือเคยอ่าน โดยครูใช้คำถามกระตุ้นความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียน ดังนี้

- Do you like documentaries?
- Have you watched or read any good ones recently?

3. นักเรียนดูชื่อเรื่องของบทอ่านครุณาเสนอ (The Mayflower) จากนั้นนักเรียนวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่อง (What do I know?) ลงในบันทึกการเรียนรู้ โดยครูใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิด ดังนี้

- What do you think this passage is about?
- What do you think you will learn from this passage?

ขั้นที่ 2 เพิ่มเติมความรู้ใหม่ (A = Add the new knowledge)

4. นักเรียนจับคู่กัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนเอง และสรุปคำตอบของคู่ตนเองเพื่อทำแผนผังความหมายจากชื่อเรื่องของบทอ่านครุณาเสนอ

5. นักเรียนแต่ละคู่นำเสนอแผนผังความหมาย จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันเปรียบเทียบคำตอบของแต่ละคู่ว่ามีคามเหมือนกันและมีความแตกต่างกันอย่างไร

6. นักเรียนบันทึกสิ่งที่ต้องการเรียนรู้จากเรื่องนี้ (What do I want to learn?)

7. ครูแนะนำกลยุทธ์การอ่านให้กับนักเรียน เช่น กลยุทธ์การอ่านซ้ำ กลยุทธ์การอ่านแบบ Skimming กลยุทธ์การอ่านแบบ Scanning กลยุทธ์การอ่านแบบ SQ3R เพื่อใช้ให้นักเรียนสามารถอ่านได้ด้วยตนเอง และค้นหาคำตอบสำหรับการตอบคำถามที่ตั้งไว้ได้

ชั่วโมงที่ 2

กิจกรรมระหว่างอ่าน (While-Reading)

ขั้นที่ 3 สร้างความเข้าใจด้วยการอ่าน (R = Read for Understanding)

8. ครูแจกใบงานเรื่อง The Mayflowerให้นักเรียน จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับรูปแบบของคำถามของใบงานและแนวทางหาคำตอบ เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดจุดประสงค์ที่ชัดเจนว่าจะอ่านเพื่อตอบคำถามอะไร มีจุดประสงค์เพื่อที่จะทบทวน หรือจดจำประเด็นสำคัญหรือรายละเอียดต่าง ๆ ในบทอ่าน โดยคำถามที่ครูกำหนดมุ่งให้นักเรียนคิดขยายความจากสิ่งที่อ่านเพิ่มเติมที่ต้องอาศัยกระบวนการวิเคราะห์ การตีความ การสรุปอ้างอิงไปสู่ประเด็นอื่น ๆ ช่วยให้นักเรียนเป็นผู้สะท้อนการอ่านที่แสดงถึงความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน โดยครูใช้คำถามปลายเปิดเพื่อกระตุ้นการวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

- What are facts and opinions in this passage?
- What is the main idea of this passage?
- What can we infer about the Pilgrims in this passage?
- What is the author's purpose in this passage?
- What lesson do you learn from this passage?

9. นักเรียนลงมือปฏิบัติกาอ่าน วิเคราะห์บทอ่านและใช้กลวิธีการอ่านของตนเอง และตอบคำถามจากบทอ่านตามประเด็นที่กำหนด ได้แก่ การแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น การระบุใจความสำคัญของเรื่อง การวิเคราะห์เรื่องโดยการสรุปอ้างอิงและตีความ การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน และการประเมินค่าบทอ่าน

10. นักเรียนสร้างแผนภูมิบทอ่าน (Mapping Text) และสรุปข้อความจากบทอ่าน (Summarizing Information) ลงในบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง

11. ครูคอยให้คำแนะนำและคอยช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้คำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิดเดาความหมายของคำจากบริบท หรือใช้ความรู้เดิมของนักเรียน

ชั่วโมงที่ 3

ขั้นที่ 4 ผสานความคิดร่วมกัน (C = Combine the ideas together)

12. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4-5 คน ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน ตรวจสอบคำตอบจากบทอ่านตามประเด็นที่กำหนด และปัญหาที่เกิดขึ้นขณะอ่าน และวิธีการแก้ไข

13. นักเรียนนำเสนอคำตอบของกลุ่มตนเอง จากนั้นนักเรียนและครูร่วมกันเปรียบเทียบคำตอบของแต่ละกลุ่มว่ามีความเหมือนกันและมีความแตกต่างกันอย่างไร

ชั่วโมงที่ 4

กิจกรรมหลังการอ่าน (Post-Reading)

ขั้นที่ 5 นำความรู้สู่การประยุกต์ใช้ (A = Apply the knowledge)

14. นักเรียนตอบคำถามจากสถานการณ์ที่ครูกำหนด โดยนำความรู้ที่ได้จากบทอ่าน เป็นกรอบแนวทางในการตอบ และลงในบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง โดยครูใช้คำถามเพื่อสร้าง แรงจูงใจให้กับนักเรียนในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

- If you were a castaway on a desert island, which luxury would you take and why (for example, a pillow , a notebook and pencil, a camera , a piano, tools) ?

15. นักเรียนแต่ละคนนำเสนอคำตอบของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน โดยมีครูคอยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

16. นักเรียนร่วมกันสรุปและบันทึกองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียน (What did I learn?) ลงในบันทึกการเรียนรู้ของตนเอง

7. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

- 7.1 ใบงานเนื้อเรื่อง The Mayflower
- 7.2 บัตรคำศัพท์
- 7.3 บันทึกการเรียนรู้
- 7.4 พจนานุกรมภาษาอังกฤษ

8. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
ด้านความรู้ (K)			
1. นักเรียนสามารถประเมินสิ่งที่อ่าน โดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นได้	ประเมินความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	แบบประเมินความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ	ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้			
3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่านได้			

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผล
4. นักเรียนสามารถบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียนได้ 5. นักเรียนสามารถประเมินค่าบทอ่านได้			
ด้านกระบวนการ (A)			
1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่องได้ 2. นักเรียนสามารถระบุสิ่งต้องการเรียนรู้ได้ 3. นักเรียนสามารถระบุสิ่งที่เกิดการเรียนรู้ได้ 4. นักเรียนสามารถระบุสร้างแผนภูมิบทอ่านได้ 5. นักเรียนสามารถการสรุปข้อความจากบทอ่านได้ 6. นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากเรื่องที่อ่านได้	ประเมินบันทึกการเรียนรู้ ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินบันทึกการเรียนรู้ แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (P)			
1. ใฝ่เรียนรู้ 2. มุ่งมั่นในการทำงาน	-ประเมินความใฝ่เรียนรู้ -ประเมินความมุ่งมั่นในการทำงาน	-แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป

9. บันทึกผลหลังการจัดการจัดการเรียนรู้

9.1 ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

9.2 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

9.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

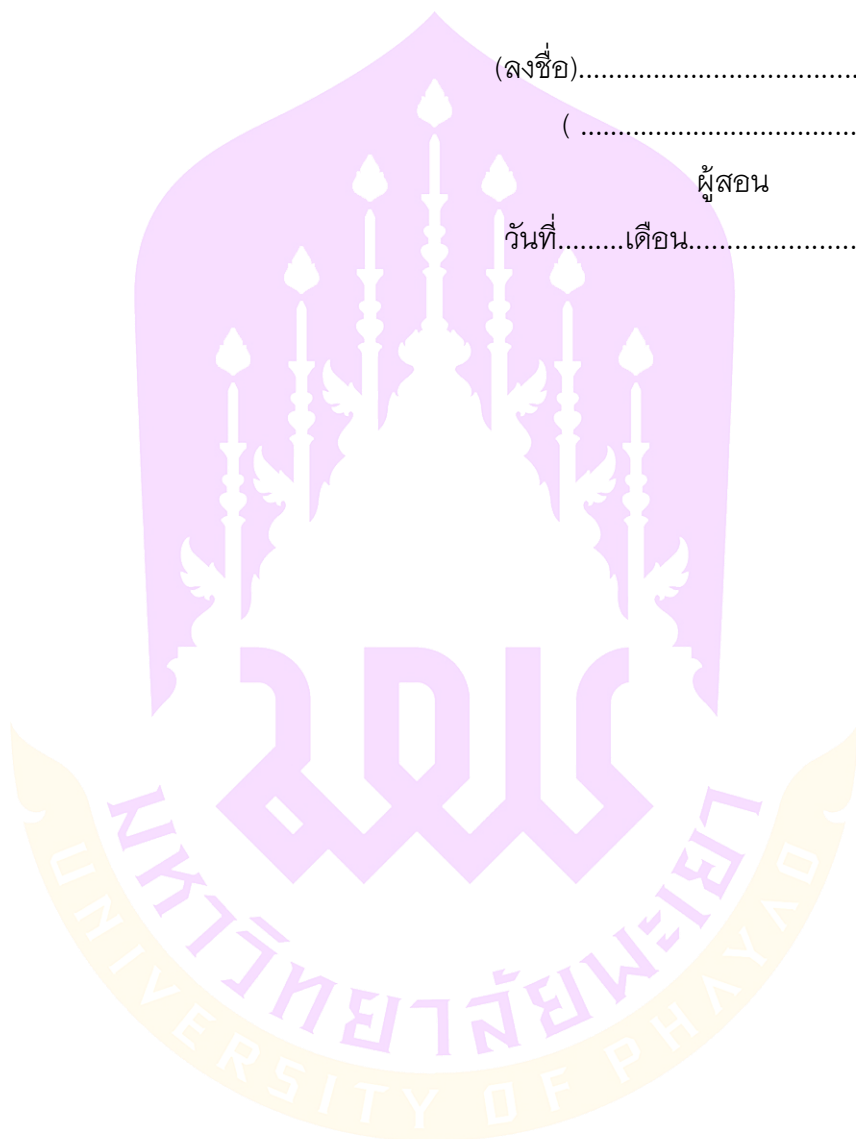
.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้สอน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน
หน่วยการเรียนรู้เรื่อง Documentary

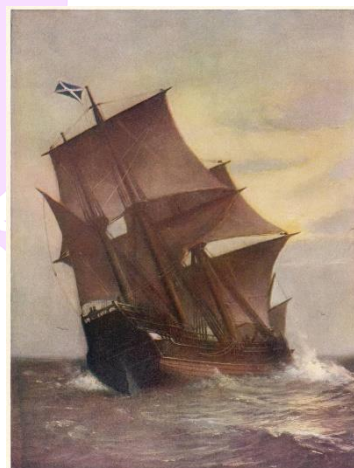
Direction: Read the passage and answer the questions.

The Mayflower

The journey of the Mayflower from Plymouth to America changed the history of the world.

The Mayflower set off for the New World from Plymouth with the first English colonists on board in 1620. The travelers were Pilgrims (people who make a journey in order to visit a religious site) escaping from religious persecution and poverty. Just imagine: If there had been religious freedom in England at the time, the history of the world would be very different. There might never have been a United States or, at least, it probably would have been very different from how it is today.

What kind of people were these Pilgrims to the New world? What did they take with them on the historic voyage? On board the Mayflower, there were tailors, a printer, merchants, shopkeepers and hatters and with them they carried the most useless baggage. They were not very well prepared for the dangers they were going to face. One pilgrim, William Mullins, packed 126 pairs of shoes and 13 pairs of boots. It would have been more useful, if he taken a cow or a horse; it would have been easier to start producing food and farming the land. The captain was a man with the nickname ‘Captain Shrimp’ because he was so small. If there had been a hunter or two on board, it would have made it easier for the settlers to survive. Many died after a few weeks in the New World.

For two months, they tried to make contact with the natives, but every time they spotted any, they ran away. Nobody knew the Native American language, Algonquian; it was incredibly complex and therefore difficult to pick up. For example, this is how they said how long have you been sick?': Tashuckunne cummauchenaumis.

But then their luck changed. A miracle happened. Two Native Americans, Samoset and Tisquantum, became friends with the colonists. If the colonists had not come across these friendly Native Americans, they would probably have perished or given up and gone back home. Samoset and Tisquantum showed them how to plant corn and hunt animals. Before long, the Pilgrims were doing very well and were celebrating their success at Thanksgiving on the fourth Thursday of November.

What happened to the Mayflower? Three years after their arrival, the Puritans broke up the Mayflower and used it for firewood. If they had had any sentimental feelings about the ship, they would have kept it. But they didn't.

1. What are facts and opinions in this passage?

facts	opinions

2. What is the main idea of this passage?

.....

.....

3. What can we infer about the Pilgrims in this passage?

.....

.....

4. What is the author's purpose in this passage?

.....

.....

5. What lesson do you learn from this passage?

.....

.....

แบบบันทึกการเรียนรู้
(Learning Log)

Unit..... Topic:

1. นักเรียนวิเคราะห์หรือทำนายเหตุการณ์ของเรื่องจากชื่อเรื่อง (What do I know?)

2. นักเรียนต้องการเรียนรู้อะไรจากเรื่องนี้ (What do I want to learn?)

3. นักเรียนเกิดการเรียนรู้อะไรจากเรื่องนี้ (What did I learn?)

4. แผนภูมิบทอ่าน (Mapping Text)

5. การสรุปข้อความจากบทอ่าน
(Summarizing Information)

6. นักเรียนสามารถนำความรู้จากเรื่องที่เรียนไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร (How do you apply?)

เกณฑ์การประเมินบันทึกการเรียนรู้

รายการประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้			
	ดีเยี่ยม (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
การอ่าน	สามารถอ่าน และบันทึกการอ่าน สรุปย่อสาระที่สำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และมีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านอย่างดี	สามารถอ่าน และบันทึกการอ่าน สรุปย่อสาระที่สำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ และ มีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านในบางประเด็น	สามารถอ่าน และบันทึกการอ่าน สรุปย่อสาระที่สำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ แต่ขาดความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน	สามารถอ่าน แต่ไม่สามารถบันทึกการอ่าน สรุปย่อสาระที่สำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
การวิเคราะห์	สามารถรวบรวมข้อมูล จำแนก เปรียบเทียบ จัด กลุ่ม จัดลำดับ เชื่อมโยง ข้อมูลได้ดี สามารถ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินทางเลือกและนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	สามารถรวบรวม ข้อมูล จำแนก เปรียบเทียบ จัดกลุ่ม จัดลำดับ เชื่อมโยง ข้อมูลได้ดี สามารถ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมิน ทางเลือกได้	สามารถรวบรวมข้อมูล จำแนก เปรียบเทียบ จัดกลุ่ม จัดลำดับ เชื่อมโยงข้อมูลได้ พอสมควร สามารถ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินทางเลือกได้	สามารถรวบรวม ข้อมูล จำแนก เปรียบเทียบจัดกลุ่ม จัดลำดับ เชื่อมโยง ข้อมูลได้เล็กน้อย แต่ไม่สามารถ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินทางเลือกและนำไปใช้ ประโยชน์ได้
การเขียน	ใช้ ภาษาในการเขียนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม รูปแบบการเขียนถูกต้อง สละสลวย เข้าใจง่าย สร้างความรู้และความเข้าใจให้ และเป็นประโยชน์กับผู้อ่าน	ใช้ภาษาในการเขียน ได้ อย่างถูกต้อง รูปแบบ การเขียน ถูกต้อง สละสลวย เข้าใจง่าย สร้างความรู้ และความ เข้าใจให้กับผู้อ่าน	ใช้ภาษาในการเขียนได้ อย่างถูกต้องพอสมควร รูปแบบ การเขียน ถูกต้อง สร้างความรู้ และความเข้าใจให้กับผู้อ่านพอสมควร	ใช้ภาษาในการเขียน ยังไม่ ถูกต้อง รูปแบบ การเขียน ไม่ถูกต้อง ไม่สามารถ สร้างความรู้ และความ เข้าใจให้กับผู้อ่านได้

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ

ประเด็นการประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้			
	4(ดีมาก)	3(ดี)	2(พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)
การประเมินสิ่งที่อ่านโดยการแยกแยะข้อเท็จจริงกับความคิดเห็น	สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนในบทอ่าน และให้เหตุผลประกอบได้	สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนในบทอ่านได้	สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนในบทอ่านได้แต่ไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็นของผู้เขียนในบทอ่านได้
การระบุใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน	สามารถระบุประเด็นหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านและให้เหตุผลประกอบได้	สามารถระบุประเด็นหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	สามารถระบุประเด็นหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้แต่ไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถระบุประเด็นหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
การวิเคราะห์เรื่องที่อ่านโดยการสรุปอ้างอิงและตีความจากเรื่องที่อ่าน	สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญของเรื่องที่อ่านและให้เหตุผลประกอบได้	สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญของเรื่องที่อ่านได้	สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญของเรื่องที่อ่านได้แต่ไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับส่วนสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
การบอกจุดมุ่งหมายของผู้เขียน	สามารถระบุจุดประสงค์ในการเขียนบทอ่านของผู้เขียนและให้เหตุผลประกอบได้	สามารถจุดประสงค์ในการเขียนบทอ่านของผู้เขียนได้	สามารถจุดประสงค์ในการเขียนบทอ่านของผู้เขียนได้แต่ไม่ถูกต้องทั้งหมด	ไม่สามารถจุดประสงค์ในการเขียนบทอ่านของผู้เขียนได้
การประเมินค่าบทอ่าน	สามารถระบุประโยชน์ของบทอ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบได้	สามารถระบุประโยชน์ของบทอ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	สามารถระบุประโยชน์ของบทอ่าน แต่ไม่สามารถบอกการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	ไม่สามารถระบุประโยชน์ของบทอ่านและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

เกณฑ์ประเมินการนำเสนอผลงาน

รายการประเมิน	พฤติกรรมบ่งชี้			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. มีความพร้อมในการนำเสนอ	มีความมั่นใจในการนำเสนอ สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอตามเวลาที่กำหนด	มีความมั่นใจในการนำเสนอ สมาชิกส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการนำเสนอตามเวลาที่กำหนด	มีความมั่นใจในการนำเสนอ สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมในการนำเสนอเกินเวลาที่กำหนด	ไม่มีความมั่นใจในการนำเสนอ สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วมในการนำเสนอเกินเวลาที่กำหนด
2. ความน่าสนใจในการนำเสนอ	ลำดับการนำเสนอเป็นขั้นตอนทำให้เรื่องที่น่าสนใจมีความน่าสนใจ	ลำดับการนำเสนอข้ามขั้นตอน บางส่วนแต่เรื่องที่นำเสนอมีความน่าสนใจ	ลำดับการนำเสนอข้ามขั้นตอนเกือบทั้งหมดแต่เรื่องที่นำเสนอมีความน่าสนใจบ้าง	ไม่มีการลำดับงานนำเสนอเป็นขั้นตอนเรื่องที่นำเสนอไม่มีความน่าสนใจ
3. มีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่สวยงาม ดึงดูดความสนใจมาก	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ สวยงาม ดึงดูดความสนใจบ้าง	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ แต่ไม่แปลกใหม่ขาดความสวยงาม ไม่ดึงดูดความสนใจ	ผลงานขาดความคิดสร้างสรรค์ขาดแปลกใหม่ ขาดความสวยงาม ไม่ดึงดูดความสนใจ
4. ความถูกต้องของงานนำเสนอ	ผลงานมีเนื้อหาทั้งหมดถูกต้องตรงประเด็นที่กำหนดมีภาพหรือประกอบเหมาะสม น่าสนใจ มีความประณีตสวยงาม	ผลงานมีเนื้อหาส่วนใหญ่ถูกต้องตรงประเด็นที่กำหนดมีภาพหรือประกอบเหมาะสม น่าสนใจ มีความประณีต	ผลงานมีเนื้อหาบางส่วนถูกต้องตรงประเด็นที่กำหนดมีภาพหรือประกอบเหมาะสม น่าสนใจ มีความประณีตสวยงาม	ผลงานมีเนื้อหาไม่ถูกต้องตรงประเด็นที่กำหนด ไม่มีภาพหรือประกอบผลงานขาดความประณีตสวยงาม

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

รายการประเมิน	ตัวบ่งชี้พฤติกรรม
ใฝ่เรียนรู้	1. ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีความเพียรพยายามในการเรียน
	2. เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนด
	3. ศึกษา ค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม
	4. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบบางสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้
	5. แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
มุ่งมั่นในการทำงาน	1. มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย
	2. มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมที่กำหนดชัดเจนและสม่ำเสมอ	ให้ 4 คะแนน
นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมที่กำหนดชัดเจนและบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
นักเรียนปฏิบัติพฤติกรรมที่กำหนดบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
นักเรียนแทบจะไม่หรือไม่ปฏิบัติพฤติกรรมที่กำหนด	ให้ 1 คะแนน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ
วัน เดือน ปี เกิด	24 กุมภาพันธ์ 2525
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงใหม่
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 ศษ.ม. (หลักสูตรและการสอน), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	627 หมู่ 2 ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
ผลงานตีพิมพ์	ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, ลำไย สีหามาตย์ และเกศราพรรณ คงเจริญ. (2566). การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการสอนอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 9(1), 65-78. ฐิติพงศ์ เหลืองสุวรรณ, วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์, ลำไย สีหามาตย์ และเกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). การพัฒนารูปแบบการสอนตามทฤษฎีโครงสร้างความรู้และแนวคิดการเสริมต่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสาร มจร สังคมปริทรรศน์, 13(3).